

MODELE DE MANAGEMENT PENTRU PATRIMONIUL RURAL UNIC

**GHID
DE BUNE
PRACTICI**

**GOOD
PRACTICES
HANDBOOK**

MOMAr
Interreg Europe

MODELS OF MANAGEMENT FOR SINGULAR RURAL HERITAGE

GHID
DE BUNE
PRACTICI

GOOD
PRACTICES
HANDBOOK

MANUAL DE BUNE PRACTICI MOMAR

Editor:
Guvernul Provinciei Zaragoza
Plaza de España 2
50001 Zaragoza

Interreg Europe
Les Arcuriales - Entrée D, 5e étage
45 rue de Tournai
59000 Lille - France
www.interregeurope.eu

PARTENERI

Diputación Provincial de Zaragoza. Zaragoza Provincial Government

Juan Antonio Sánchez Quero. President of the Zaragoza Provincial Government.
Ros Cihuelo Simón. Deputy Delegate of Culture
Juan José Borque Ramón. Citizenship Area Coordinator
María del Carmen Gracia Fantoba. Head of the Culture Service
Lorena Laga Zumeta. Head of the Culture Service
Isabel Soria de Irisarri. Project Coordinator of MOMAR

Plaza de España 2
50001 Zaragoza
Spain
www.dpz.es

Consiliul Județean Mehedinți. Mehedinți County Council

Ionica Negru. Vice-president of the Mehedinți County Council
Ramona Cupa. Vice-president of the Mehedinți County Council
Alexandra Varzan. Project Coordinator of MOMAR
Loredana Vijulie. Financial responsible of MOMAR
Amalia Visan. Technical responsible, strategies of MOMAR
Zimțea Oana Mădălina. Responsible for communication and publicity of MOMAR

Traian Street, No.89
Drobeta Turnu Severin
Mehedinți County
Romania
www.cjmehedinti.ro

Regionální rozvojová agentura jižních Čech – RERA a.s. Regional Development Agency of South Bohemia – RERA

Tomáš Čílek, CEO and Chairman of the Board, Project coordinator
Matouš Radimec, project manager
Luděk Fráně, project manager, Advisory project manager, consultant
Klára Kislíngrová, financial manager, financial manager

Boženy Němcové 49/3
370 01 České Budějovice
Czech Republic
www.rera.cz

Provincie Groningen. Province of Groningen.

Monique Antonis, Team leader Program Heritage, Spacial Quality and Landscape (ERL), Project coordinator
Theun Termeer, Policy advisor Program Heritage, Spacial Quality and Landscape (ERL) and Arts and Culture, Project manager
Richard Veenstra, Policy advisor Program Heritage, Spacial Quality and Landscape (ERL), Consultant/advisor, project manager
Anne van den Heuvel, Supporting policy advisor Program Heritage, Spacial Quality and Landscape (ERL), Consultant/advisor
MARIKE de Jong-Hietkamp, Financial manager, Financial manager
Jelle van der Ploeg, Financial manager, Financial manager
Janneke Verdijk, Former policy advisor Program Heritage, Spacial Quality and Landscape (ERL), former project manager

Sint Jansstraat 4
9712 JN Groningen
The Netherlands
www.provinciegroningen.nl

Ministerium für Infrastruktur und Digitales des Landes Sachsen-Anhalt. Ministry of Infrastructure and Digital Affairs – Saxony-Anhalt

Frank Thäger, Former Head of department: Land development planning, European spatial development
Lucas Fenger, Project manager/Referee of department: Land development planning, European spatial development
Fiene Grieger, Former project manager of department: Land development planning, European spatial development
Nadine Schulz, Referee of department: Land development planning, European spatial development

Turmschanzenstraße 30
39114 Magdeburg
Germany
www.mid.sachsen-anhalt.de

Coordonator științific:

Irene Ruiz Bazán

Management:

Marisa Sebastián Ponce y Gema Quílez Enciso. MS&F Associates

Comunicare:

Inmedia Solutions S.L.

Iunie 2022

Coordonatori:

Isabel Soria de Irisarri
și Irene Ruiz Bazán

Design și machetare:

Creaneo Neurocomunicación®
ISBN-13:978-84-9703-412-8

AMBIȚIE, PASIUNE ȘI INSPIRAȚIE
AMBITION, PASSION AND INSPIRATION

9

PATRIMONIUL EUROPEAN: STUDIEM TRECUTUL PENTRU A CONSTRUI VIITORUL
EUROPEAN HERITAGE: STUDY THE PAST TO FOUND THE FUTURE

11

BUNE PRACTICI PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA MANAGEMENTULUI PATRIMONIULUI RURAL UNIC: UN PROIECT EUROPEAN
GOOD PRACTICES FOR IMPROVING THE MANAGEMENT OF SINGULAR RURAL HERITAGE. A EUROPEAN PROJECT

15

JUDEȚUL MEHEDINȚI
COUNTY MEHEDINTI

29

PROVINCIA GRONINGEN
PROVINCE OF GRONINGEN

51

REGIUNEA BOEMIA DE SUD
SOUTH BOHEMIA REGION

87

PROVINCIA ZARAGOZA
PROVINCE OF ZARAGOZA

115

STATUL FEDERAL SAXONIA ANHALT
FEDERAL STATE OF SAXONY ANHALT

163

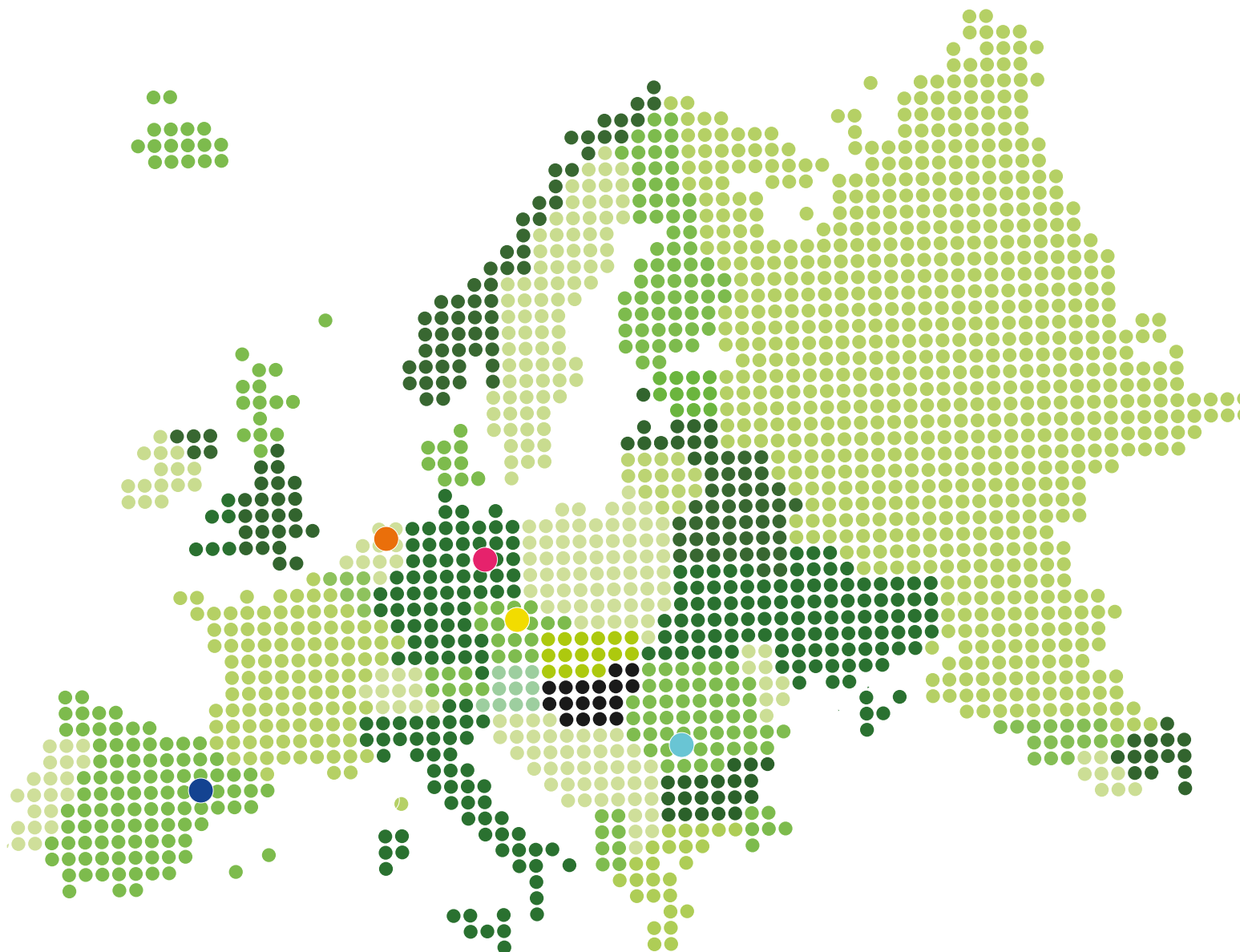
Uncastillo. Zaragoza Provincial Government

Modele de Management pentru Patrimoniul Rural Unic (MOMAr) este un proiect al Programului European Interreg finanțat de Uniunea Europeană și reprezintă o strategie de folosire a resurselor culturale și naturale. Proiectul evidențiază existența unor teritorii cu probleme – depopularea, îmbătrânirea populației, nefolosirea resurselor – a căror identitate este însă marcată de un patrimoniu bogat, excepțional în unele cazuri – patrimoniul UNESCO – și ale căror instituții de management nu au finalizat definirea modelelor de acțiune în ceea ce privește resursele culturale și naturale sau au împrumutat direct modele care nu corespund realității din teritoriu.

Obiectivul MOMAr este acela de îmbunătățire a politicilor și programelor care se referă la patrimoniul din zonele rurale ținând cont de specificul și de identitățile culturale ale locurile în care ruralitatea este un mod de acțiune.

Models of Management for Singular Rural Heritage is a project of the Interreg European Program financed by the European Union. MOMAr means providing strategic thinking to the use of cultural and natural resources, The project highlights the existence of territories with problems - depopulation, ageing, no use of resources- whose identity is however marked by a rich heritage, exceptional in some cases - UNESCO heritage - and whose management entities have either not finished defining their models of action in terms of cultural and natural resources or directly borrowed models that do not correspond to the territorial reality.

The objective of MOMAr is to improve policies and programmes addressing heritage in rural territories, taking into account the peculiarities and cultural identities of places where rurality determines a mode of action.

SPANIA
Guvernul Provinciei
Zaragoza

Olanda
Provincia
Groningen

GERMANIA
Ministerul
Infrastructurii
și al Digitalizării

CEHIA
Agenția de Dezvoltare
Regională a Boemiei
de Sud-RERA

ROMÂNIA
Unitatea Administrativ
Teritorială - județul
Mehedinti

Tobed, Zaragoza. Irene Ruiz Bazán

Depopularea este principala problemă cu care se confruntă atât Spania continentală, cât și alte țări ale Europei. Acesta este un fenomen foarte complex, cu multiple cauze și factori declanșatori, pe care sperăm să îl putem schimba sau cel puțin opri, dacă regiunile afectate reușesc să identifice modele de dezvoltare socio-economică autonome, sustenabile și echilibrate.

În căutarea unor adevărate motoare de creștere pentru satele noastre, patrimoniul rural unic al fiecăruia dintre ele poate juca un rol decisiv. Acesta este motivul pentru care proiectul MOMAr este o inițiativă atât de ambițioasă și de interesantă.

Resursele culturale și naturale reprezintă o valoare esențială pentru regiunile depopulate, însă pentru a le asigura un viitor echilibrat trebuie să suplimentăm ideile tradiționale (care se bazează aproape întotdeauna pe turism și pe recuperarea patrimoniului) și să elaborăm noi modele de dezvoltare care includ și alte aspecte economice, sociale și chiar antropologice.

Acesta este scopul proiectului MOMAr, un program Interreg Europe condus de guvernul provinciei Zaragoza destinat dezvoltării de noi modele pentru managementul patrimoniului rural unic care să permită satelor noastre să se dezvolte sustenabil și să se adapteze la identitatea și trăsăturile specifice ale regiunii.

După trei ani de muncă și de schimburi de cunoștințe, experiență și abordări, cei cinci parteneri din proiect au elaborat un catalog cu bunele practici care s-au dovedit de succes în regiunile în care au fost deja implementate și care pot fi transferate și în alte locuri. Această selecție de inițiative exemplare este prezentată în manualul de față și va reprezenta cu siguranță o sursă de inspirație pentru actorii publici și privați implicați în managementul patrimoniului nostru rural.

Depopulation is the main problem facing inland Spain and many other parts of Europe. This is an enormously complex phenomenon, with multiple causes and factors, which we can only hope to reverse, or at least halt, if the affected regions manage to find socioeconomic development models that are truly self-sufficient, sustainable and balanced.

In that search for true engines of growth for our villages, the singular rural heritage of each of them can play a decisive role. That is why the Interreg MOMAr project is such an ambitious and exciting initiative.

Cultural and natural resources are an essential asset for depopulated regions. However, to help give them a balanced future we have to supplement traditional ideas (which are almost always based on tourism and the mere recovery of heritage) and come up with new development models which include other economic, social and even anthropological features.

That is the aim of the MOMAr project, an Interreg Europe programme led by the Zaragoza Provincial Government aimed at designing new models for managing singular rural heritage which allow our villages to develop sustainably and to adapt to the identity and distinctive features of the region.

Following three years of work and exchange of knowledge, experience and approaches, the five members of the project have compiled a catalogue of good practices which have proven to be successful in the regions in which they have already been implemented and which can therefore be copied in other places. That selection of exemplary initiatives is now presented in this manual which will no doubt be a source of inspiration for the public and private players involved in the management of our rural heritage.

AMBIȚIE, PASIUNE ȘI INSPIRAȚIE

AMBITION, PASSION AND INSPIRATION

Juan Antonio Sánchez Quero
Președinte al Provinciei Zaragoza

Cetina traditional dance. Zaragoza Provincial Government

Trecutul Europei este mult mai aproape decât credem. Identitățile culturale ale regiunilor noastre au fost interconectate de-a lungul istoriei. În ciuda diferențelor dintre țările baltice, mediteraneene sau cele central-europene, relațiile dintre diferitele părți ale Europei au rămas constante. De-a lungul secolelor am împărtășit același teritoriu, spații naturale, caracteristici geografice, râuri, lanțuri muntoase, resurse economice, frontiere, itinerarii, sfinți, regi și regine, limbi, sisteme politice, revoluții și credințe. În acest context, astăzi împărtășim și cultura democratică, stilurile de viață, cultura imaterială și patrimoniul.

Europa are un vast patrimoniu cultural și natural. Un patrimoniu de mii de ani, cu rădăcini în istorie și în cele mai vechi timpuri. Acest patrimoniu reprezintă amintirea celor care au trăit înaintea noastră, care au construit regiuni ce cuprind o colecție de identități, de oameni și țări. Acest patrimoniu reprezintă amintirea a ceea ce s-a întâmplat și ne arată cum se desfășura viața în diferite medii naturale și în diferite contexte politice, sociale, științifice și tehnologice, astăzi fiind una dintre valorile noastre cele mai importante.

UE este unul dintre garanții celor 17 obiective de dezvoltare durabilă din Agenda 2030. Agenda include un model de guvernare verde, atentă, unită, care elimină dezechilibrele teritoriale și economice. Cultura în toate formele ei este prezentă în mai multe dintre obiectivele de dezvoltare durabilă ca unul dintre pilonii economiei viitorului. În plus, patrimoniul este o resursă fundamentală care joacă un rol esențial în studierea detaliată a sistemelor de identitate, atașament, cunoaștere, relații umane, toleranță și structuri teritoriale.

Europe's past is much closer than we think. The cultural identities of our lands have been inter-linked throughout history. Although there may be differences between Baltic, Mediterranean or Central European countries, relations between different parts of Europe have been constant. Throughout the centuries we have shared land, natural spaces, geographical accidents, rivers, mountain ranges, economic resources, borders, routes, saints, kings and queens, languages, political systems, revolutions and beliefs. That is why today we also share a democratic culture, lifestyles, intangible culture and heritage.

Europe has a vast amount of cultural and natural heritage. A heritage which is thousands of years old, with roots in history and the most distant past. This heritage is the memory of those who lived before us, who built a land made up of a collection of identities and peoples and countries. This heritage is the memory of what has taken place and of how life was led in different natural settings with different political, social, scientific and technological backdrops. Today, it is one of our most important assets.

The EU is one of the guarantors of the 17 SDGs of the 2030 agenda. The agenda contains a model of green, caring, united governance which puts an end to territorial and economic imbalances. Culture in all its forms is present in several of the SDGs as one of the most important upholders of the future economy. In addition to this, heritage is fundamental as an essential resource, and also to study in detail systems of identity, attachment, knowledge, human relationships, tolerance and territorial structure.

DPZ would like MOMAR to serve the key stakeholders of the project and encourage them to imagine a future upheld by its past. This past must be viewed from numerous perspectives and angles: it is a huge multifaceted prism which has to be studied carefully, almost as

PATRIMONIUL EUROPEAN: STUDIEM TRECUTUL PENTRU A CONSTRUI VIITORUL

EUROPEAN HERITAGE: STUDY THE PAST TO FOUND THE FUTURE

Isabel Soria

Coordonator al proiectului MOMAR

Gallur traditional dance. Zaragoza Provincial Government

Guvernul provinciei Zaragoza ar dori ca MOMAr să îi ajute pe principalii actori din proiect și să îi încurajeze să-și imagineze un viitor susținut de moștenirea trecutului. Acest trecut trebuie privit din numeroase perspective și unghiuri: el poate fi asemănat unei uriașe prisme cu multiple fațete care trebuie studiată atent. Ține de fiecare manager sau actor principal să decidă prin care față a prisme să privească, dat fiind că multiplele posibilități ale regiunilor rurale, cum ar fi Zaragoza, cu un amestec cultural constant, sunt nelimitate. De aceea trebuie desfășurată o activitate cuprinzătoare pentru a evalua adecvat fiecare resursă.

Diversitatea și intensitatea istorică a zonei Zaragoza înseamnă că orașele și satele ei au în comun o serie de asemănări, dar, în același timp, fiecare deține propriul patrimoniu bogat, iar în unele cazuri chiar excepțional. Prin urmare se impune necesitatea de a crea rețele în aceste zone care să fie exprimate prin acțiune culturală, precum și scoaterea în evidență a importanței patrimoniului prin resurse și eforturi care sunt comune tuturor, dar care pot să identifice ce face fiecare loc "unic". Trebuie să fim capabili să creăm politici care să sprijine orașele mici și satele care au un patrimoniu excepțional sau propuneri pentru patrimoniu.

Datorită culturii și patrimoniului nostru, teritoriile noastre sunt pline de scenarii, idei, proiecte personale și metode de dezvoltare, care impun adoptarea unei perspective de ansamblu pentru a le identifica și a lansa inițiative. Ca urmare, trebuie implementat un plan de acțiune pentru a lansa și menține astfel de inițiative. Această acțiune a fost deja demarată grație programului MOMAr, fiind deschisă o cale pentru căutare și posibilități, o

though we were entomologists. It is up to each manager or each stakeholder to decide which side of the prism to look through, given that the vast possibilities of a territory with a rural character such as the province of Zaragoza, with constant cultural mixing, are unlimited. This is why exhaustive work must be undertaken to adequately evaluate each resource.

The diversity and historical intensity of the Zaragoza area means that its towns and villages share a series of similarities, but at the same time each one has its own heritage riches, some of which are exceptional. The need therefore arises to create networks in the territory which are conveyed through cultural action and the highlighting of the importance of heritage through resources and efforts which can be common to all of them, but which are capable of identifying what makes each place "unique". We must have enough sensitivity to create policies that support small towns and villages which have exceptional heritage or heritage proposals.

Due to our culture and heritage, our territories are teeming with scenarios, ideas, personal projects and ways of developing, calling for the need to take an aerial view to identify them and launch initiatives. Following this, a plan of action needs to be taken in order to create and maintain such initiatives. This is what has been commenced thanks to the MOMAr programme. A search and possibilities path has been created, a path along which we have already taken our first steps thanks to a good bunch of professionals from all cultural spheres and backgrounds.

Thanks to the contributions of our key stakeholders (of whom we have a good number in Zaragoza), we have been able to perform a diagnosis of the issues relating to the cultural heritage of our province.

cale pe care am făcut primii pași datorită unui grup de specialiști din toate sferile și contextele culturale.

Contribuțiile principalilor actori (dintre care mulți sunt în Zaragoza) ne-au permis să diagnosticăm problemele legate de patrimoniul cultural al provinciei noastre.

Am descoperit că patrimoniul tuturor partenerilor este o zonă cu un mare impact, nu numai ca bază de redescoperire, ci și ca un factor cheie pentru creșterea economică a regiunilor. După multe decenii în care patrimoniul a însemnat numai lucrări de restaurare arhitecturală, acum este momentul să-i luăm pulsul ca să-l deschidem pentru public prin stabilirea unor strategii esențiale pentru sustenabilitatea spațiilor, locurilor și locuitorilor, care implică planificarea pe termen mediu de către instituții. Este momentul să avansăm prin proiecte care consideră patrimoniul nu doar ca un fundal, ci ca pe o prismă prin care se pot examina numeroase teme. Acestea sunt momentele și ocaziile pentru dezvoltare. Momentul MOMAr a sosit.

We have discovered that the heritage of all partners is an area which can have broad repercussions, not only as a base for rediscovery, but also as a key factor for the economic growth of territories. Following many decades in which heritage meant architectural restoration, it is now time to take its pulse so that it reverts to society through the articulation of essential strategies for the sustainability of spaces, places and their inhabitants, involving medium term planning by institutions. It is time to advance by way of projects which view heritage not just as a backdrop, but as a prism capable of examining numerous themes. These are times and opportunities for development. MOMAr's moment has arrived.

Mesones de Isuela Castle, Zaragoza. Zaragoza Provincial Government

Mehedinti Plateu. Mehedinti County

INTRODUCERE. PROGRAMUL INTERREG

Prin politica sa de coeziune, Uniunea Europeană dorește să reducă disparitățile atât la nivelul dezvoltării, cât și al calității vieții în diferitele regiuni ale Europei.

Această politică promovează măsuri menite să facă Europa mai inovatoare, mai sustenabilă și incluzivă, îmbunătățind astfel calitatea vieții locuitorilor săi.

Cea mai mare parte a fondurilor alocate de Uniunea Europeană pentru eliminarea acestor disparități sunt gestionate la nivel regional sau național.

Cu toate acestea, sunt anumite programe specifice care încearcă să îmbunătățească dezvoltarea prin cooperare transfrontalieră. Unul dintre acestea este programul Interreg Europe, care a permis elaborarea acestui Manual de bune practici.

Programul Interreg Europe, finanțat din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), a fost creat pentru a sprijini învățarea interregională între organizațiile relevante în materie de politici din întreaga Europă cu scopul de a îmbunătăți implementarea politicilor de dezvoltare regională, obiectivul fundamental fiind îmbunătățirea politicii de coeziune.

Acest program permite autorităților publice și altor entități responsabile pentru politica de dezvoltare regională să facă schimb și să transfere bunele practici privind funcționarea intervenției publice și astfel să găsească soluții de îmbunătățire a instrumentelor politice în beneficiul cetățenilor.

Interreg Europe acoperă toate cele douăzeci și șapte de state membre ale UE, precum și Norvegia și Elveția. Organizațiile din toate aceste țări, indiferent de locația lor, sunt eligibile să participe la programe de cooperare

INTRODUCTION. THE INTERREG PROGRAMME.

Through its cohesion policy, the European Union works to reduce disparities in both the levels of development and the quality of life across the different European regions.

This policy promotes measures aimed at making Europe more innovative, sustainable and inclusive, thereby improving the quality of life of its inhabitants.

The vast majority of the funds designated by the European Union to redress such imbalances are managed at a regional or national level.

However, there are certain specific programmes which attempt to improve development by way of cross border cooperation. One of these is the Interreg Europe programme, which has allowed the work we present in this Good Practices Manual to take place.

The Interreg Europe programme, funded by the European Regional Development Fund (ERDF), was designed to support interregional learning between relevant organisations in matters of policy across the whole of Europe with the aim of improving the implementation of regional development policies, its fundamental objective being to improve the cohesion policy.

This programme allows public authorities and other relevant bodies responsible for regional development policy to share and transfer good practices on the functioning of public intervention, and thereby find solutions to improve their policy instruments for the benefit of their citizens.

Interreg Europe covers all twenty-seven Member States of the EU, as well as Norway and Switzerland. Organisations from all of these countries, regardless of their location, are eligible to participate in this interregional coo-

BUNE PRACTICI PENTRU ÎMBUNĂȚIREA MANAGEMENTULUI PATRIMONIULUI RURAL UNIC. UN PROIECT EUROPEAN

GOOD PRACTICES FOR IMPROVING THE MANAGEMENT OF SINGULAR RURAL HERITAGE. A EUROPEAN PROJECT

Irene Ruiz Bazán
*Coordonator științific
al proiectului MOMAr*

interregională. Este un program de ajutorare care urmărește să capitalizeze, ceea ce, în contextul programului, este definit ca procesul elaborării, analizei, schimbului și transferului/adoptării de bune practici și experiențe dobândite într-un domeniu specific al politicii de dezvoltare regională.

Acest proces contribuie la creșterea capacității profesionale a persoanelor și organizațiilor implicate și la îmbunătățirea politicilor de dezvoltare regională (inclusiv programele din obiectivul de Investiții pentru crearea de locuri de muncă și creștere economică) în regiunile participante.

Așadar programul se adresează în principal autorităților publice locale și regionale care, participând la acest program, vor putea să îmbunătățească implementarea politicilor de dezvoltare regională.

Cooperarea interregională răspunde nevoilor politice la nivel interregional prin identificarea soluțiilor la aceste nevoi dincolo de frontiere.

Programul Interreg are următoarele teme principale:

Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovației

Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

Sprrijinirea trecerii la o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele

Protejarea mediului și promovarea folosirii eficiente a resurselor.

peration programme. It is an aid programme which seeks capitalisation, which in the context of the programme is defined as the process of compiling, analysing, exchanging and transferring/adapting good practices and experiences acquired in a specific field of regional development policy.

This process contributes to increasing the professional capacity of the people and organisations involved and to improving regional development policies (including programmes under the objective of Investment for Employment and Growth) of the participating regions.

The programme is therefore mainly aimed at local and regional public authorities which, by participating in the programme, will be able to improve the implementation of regional development policies.

Interregional cooperation addresses political needs at an interregional level by searching for solutions to those needs beyond frontiers.

The Interreg programme revolves around four main themes:

Strengthening research, technological development and innovation

Improving the competitiveness of SMEs

Supporting the change to a low carbon economy in all sectors

Protecting the environment and promoting the efficient use of resources

MOMAR (MODELE DE MANAGEMENT PENTRU PATRIMONIUL RURAL UNIC). UN PARIU AL GUVERNULUI PROVINCIEI ZARAGOZA PENTRU ÎMBUNĂȚIREA MANAGEMENTULUI PATRIMONIULUI RURAL.

În acest context și în cadrul domeniului protecției mediului și al promovării eficienței resurselor, guvernul provinciei Zaragoza a prezentat proiectul MOMAr (Modele de management pentru patrimoniul rural unic) care se adresează specific managementului patrimoniului din zonele rurale. În acest sens, a fost înființată o echipă formată din cinci parteneri europeni: regiunea Boemia de Sud din Republica Cehă, statul federal Saxonia-Anhalt din Germania, județul Mehedinți din România și provincia Groningen din Țările de Jos.

Cele cinci teritorii europene au trăsături similare:

- Densitate scăzută a populației
- Patrimoniul (cultural și natural) foarte bogat
- Natura preponderent rurală a populației

Aceste trăsături le-au determinat să ia parte în acest proiect al cărui principal obiectiv este să propună gândire strategică pentru folosirea resurselor de patrimoniu cultural și natural, considerându-le o resursă endogenă care reprezintă o opțiune pentru dezvoltarea regiunii. Cu alte cuvinte, proiectul se concentrează pe înțelegerea, evaluarea și propunerea de noi modele de management pentru patrimoniul rural unic.

Se înțelege că pentru acest patrimoniu, date fiind trăsăturile sale, este nevoie de instrumente de management specifice care să-i permită să fie privit ca o resursă viitoare care să rețină locuitorii în teritoriu oferindu-le locuri de muncă.

Una dintre ideile strategice de bază ale proiectului este aceea că patrimoniul poate

MOMAR (MODELS OF MANAGEMENT FOR SINGULAR RURAL HERITAGE). A BID BY THE ZARAGOZA PROVINCIAL GOVERNMENT TO IMPROVE RURAL HERITAGE MANAGEMENT.

In this context, and within the theme of environmental protection and promoting resource efficiency, the Zaragoza Provincial Government presented the MOMAr (Models of Management for Singular Heritage) project which specifically addresses rural area heritage management. A team was created for this purpose with another five European partners: the region of South Bohemia in the Czech Republic, the federal state of Saxony-Anhalt in Germany, the county of Mehedinți in Rumania and the province of Groningen in The Netherlands.

A priori, the five European territories show similar characteristics:

- Low population density
- Significantly rich heritage (cultural and natural)
- Strongly rural nature of the population

These common features have led them to take part in this project, the main objective of which is to lend strategic thinking to the use of cultural and natural heritage resources, regarding them as an endogenous resource which can represent an option for the development of the territory. In other words, the project focuses on understanding, evaluating and proposing new models of management for singular rural heritage.

It is understood that this heritage, given its characteristics, needs its own tailor-made management instruments that allow it to be perceived as a future resource, retaining the population in the territory by offering job opportunities.

One of the project's basic strategic ideas is that heritage can act in synergy with other activities,

Ponoarele traditional crafts. Mehedinți County

Bagües. Zaragoza Provincial Government

acționa în sinergie cu alte activități, cum ar fi turismul, industria ospitalității, artizanatul, domeniul cultural, industria locală etc., încurajând implementarea și dezvoltarea sa în zonele rurale.

După cum am arătat anterior, proiectul scoate în evidență existența teritoriilor cu probleme cum ar fi depopularea, îmbătrânirea populației, folosirea inadecvată a resurselor, deși acestea posedă un patrimoniu bogat (în unele cazuri, cum ar fi siturile UNESCO, chiar excepțional) și ale căror autorități administrative nu și-au definit încă planul de acțiune.

În acest sens, proiectul urmărește implicarea în managementul patrimoniului nu numai a autorităților publice, dar și a actorilor implicați în managementul său, prin crearea de modele de sustenabilitate economică, socială și teritorială pentru toți, promovând identitatea mediului rural fără a copia sau transfera modele de management din alte locuri (clădiri monumentale sau locații din orașe, etc.), ci adaptându-le la propriul nostru context.

Aceste politici de management și modelele derivate din ele pot fi îmbunătățite prin schimburi de experiență, abordări inovatoare și dezvoltarea unor abilități privind identificarea, împărtășirea și transferul de bune practici în managementul patrimoniului în politicile de dezvoltare regională.

Ideea din spatele programului Interreg este că putem învăța din inițiativele de succes ale altora și că le putem adapta la contextul în care dorim să le implementăm, inspirându-ne din factorii cheie care au permis atingerea unui anumit obiectiv în îmbunătățirea politicilor de management.

Cu acest obiectiv în minte, au fost organizate diferite evenimente interregionale pentru schimbul de experiență în care mai multor

such as tourism, hostelry, crafts, cultural industries, manufacture of local products, etc., encouraging its implementation and development in rural areas.

As explained, the project highlights the existence of territories with problems such as depopulation, ageing, underuse of resources, which are nonetheless characterised by their rich (in some cases, such as UNESCO sites, exceptional) heritage and whose managing bodies have not yet defined their action plans.

For this, the project envisages incorporating into heritage management not only public authorities, but all the players involved in its management, creating models of economic, social and territorial sustainability with all of them, promoting the identity of the rural environment without copying or moving management models from other settings (monumental buildings or sites to be found in cities, etc.) but rather adapting them to their own settings.

The way to improve these management policies and the models derived from them concentrates on the exchange of experiences, innovative approaches and the development of abilities relating to the identification, sharing and transfer of good practices in heritage management to regional development policies.

The idea at the heart of the Interreg programme is that we can learn from other initiatives which have been successful and adapt them to the context in which we wish to implement them, receiving inspiration from the main key factors which have allowed a certain milestone to be achieved in the improvement of management policies.

With this objective in mind, various interregional events for the exchange of experiences have taken place in which the various players involved in rural heritage management in the

actori implicați în managementul patrimoniului rural din cele cinci teritorii li s-au prezentat și explicat abordările, activitățile și ideile considerate ca fiind Bune Practici de cei care se ocupă de proiecte pentru fiecare stat membru din proiect.

Aceste evenimente au fost afectate semnificativ de pandemia globală care a însoțit derularea proiectului și s-au desfășurat în principal online.

Această situație a permis prezentarea directă a multora dintre Bunele Practici din acest manual de către cei care se ocupă de ele în zonele în care sunt implementate, cum ar fi Festivalul de Muzică Veche din Daroca (Zaragoza), prezentat din Biserica San Miguel în cel de-al treilea schimb interregional de experiență sau infrastructura de cooperare din Planul de dezvoltare a peisajului și patrimoniului Maarhuizen (Groningen) din provincia Groningen (Țările de Jos), prezentat în cel de-al doilea schimb.

Evenimentele au fost organizate sub titluri diferite:

- "Nu există resurse fără oameni: schimb de modele locale de management ținând cont de eficiență, sustenabilitate și fragilitate demografică"
- "Patrimoniul dincolo de turism: modele de management care merg dincolo de dezvoltarea turismului"
- "De la teorie la practică, modele experimentale de management testate".

La acestea se adaugă un al patrulea titlu care nu a fost inițial inclus în program, discutat la mese rotunde la care managerii din domeniul patrimoniului, care au produs bunele practici prezentate la evenimentele anterioare, au fost invitați să discute și să analizeze aspecte importante ale acestora pentru a derula planurile de acțiune în fiecare teritoriu.

five territories have been presenting and explaining their approaches, activities and ideas considered Good Practices by those respectively in charge of the projects from each member state of the project.

These events have been significantly affected by the global pandemic which has accompanied the progress of the project and have therefore mainly taken place online.

This situation has allowed many of the Good Practices contained in this manual to be presented directly by the people in charge of them from the places where they are being implemented, such as the Daroca Early Music Festival (Zaragoza), presented from the church of San Miguel in the third interregional exchange of experiences, or the cooperation infrastructure of the Maarhuizen (Groningen) landscape and heritage development plan in the province of Groningen (The Netherlands), presented in the second exchange.

The events have been articulated under different headings:

- "No resources without people: exchange of local management models observing efficiency, sustainability and demographic fragility"
- "Heritage beyond tourism: management models which go further than tourism development"
- "From theory to practice, tried and tested experimental management models"

To which was added a fourth which was not initially envisaged in the programme, articulated in round tables where the heritage managers of all the good practices presented in the previous events were invited to discuss and analyse important aspects of the same with a view to carrying out the action plans in each territory.

*Daroca Early Music Festival, Zaragoza.
Zaragoza Provincial Government*

BUNE PRACTICI

Schimbul de experiență prin așa numitul “proces de învățare interregional” este considerat principalul catalizator pentru generarea îmbunătățirilor așteptate la nivelul politicii regiunilor participante în proiectul MOMAr. Activitățile tipice referitoare la acest proces de învățare includ seminare, ateliere, vizite de lucru, schimburi de personal și evaluare colegială. Procesul de învățare se bazează pe identificarea, analiza și schimbul de cunoaștere și practică în regiunile participante în domeniul politicii vizate de proiect.

Proiectele de cooperare interregională trebuie să analizeze experiențele și/sau practicile împărtășite în cadrul proiectelor și să pună la dispoziție cele mai interesante rezultate. Acest lucru se poate realiza în special contribuind cu informații la construirea bazei de date de bune practici din program, care permite publicarea exemplelor de bune practici identificate pe pagina web a proiectului.

Natura practicilor poate varia semnificativ în funcție de tema proiectului (de exemplu, abordări de guvernare, metodologii, proiecte, tehnici etc.). În contextul Interreg Europe, buna practică este definită ca o inițiativă legată de politicile de dezvoltare regională care a avut succes într-o regiune și poate fi utilă și altor regiuni. Succesul bunei practici este evaluat în funcție de rezultate tangibile și măsurabile obținute în atingerea obiectivului specific. Proiectul MOMAr a ales Bunele Practici care ilustrează diferitele moduri de a administra patrimoniul în zonele rurale, astfel încât să poate servi drept inspirație în implementarea de noi măsuri în alte regiuni.

Bunele Practici elaborate se referă în principal la domeniile educației, turismului, managementului integrat al diverselor clădiri

THE GOOD PRACTICES

The so-called “interregional learning process” exchange of experiences is considered the main catalyst for generating expected policy improvements in the regions participating in the MOMAr project. The typical activities related to this learning process are activities such as seminars, workshops, site visits, personnel exchanges and peer review. The learning process is based on the identification, analysis and exchange of knowledge and practice in the participating regions in the policy area addressed by the project.

The interregional cooperation projects need to analyse the experiences and/or practices exchanged within the projects and share the most interesting findings. This is achieved in particular by contributing information to the programme’s good practices online database which allows the good practices identified to be published on the project’s website.

The nature of the practices can vary significantly depending on the matter addressed by the project (for example, governance approaches, methodologies, projects, techniques, etc.)

In the context of Interreg Europe, a good practice is defined as an initiative relating to regional development policies which has proven to be successful in one region and may be of interest to other regions.

The success of the good practice is evaluated according to whether it has provided tangible and measurable results in the achievement of a specific objective.

The MOMAr project has chosen Good Practices that illustrate the different ways of managing heritage in rural areas, so that they may serve as inspiration for the pursuit of new measures in other territories.

și locuri, la guvernarea participativă sau la recuperarea siturilor de patrimoniu. Astfel, consultând acest manual, puteți identifica bune practici privind pregătirea și educația la toate nivelurile, cum ar fi toate cele elaborate de Fundația Tarazona Monumental, de School Church din Groningen, de Fundația Pueblo Viejo din Belchite sau de masteratul în Managementul Patrimoniului Cultural de la Universitatea din Zaragoza, în turism, în domeniul managementului sustenabil, cum ar fi Wolf Enclosure (Rezervația de lupi) din Boemia de Sud și Pădurea Blankenburg din Saxonia-Anhalt, prin modele de management integrat cum ar fi Itinerariile culturale prezentate în Proiect, de exemplu, Via Transilvanica, Transromanica și Itinerariile Reformei, sau modele de management cum ar fi Parcurile culturale ale Guvernului Aragón sau posibilitatea dezvoltării potențialului turistic în locuri precum Muzeul Mumiiilor din Quinto sau Adăpostul antiaerian Monegrillo din Zaragoza. Practicile sunt create pentru a promova măsuri coordonate din perspectivă teritorială, cum ar fi măsurile combinate ale World Heritage Card (Cardul pentru patrimoniul mondial) din Saxonia-Anhalt, măsuri adoptate în castelele de pe râul Malse din Boemia de Sud sau diferite măsuri adoptate de Asociația Territorio Mudéjar.

Pentru a facilita transmisibilitatea măsurilor care vizează patrimoniul cultural adoptate în diferite teritorii participante la proiect, aceste măsuri trebuie să fie supuse unui proces structurat de evaluare. Publicarea acestui manual face parte din proces dat fiind că face bunele practici accesibile tuturor și permite activității desfășurate în proiect să dureze.

În primul rând, exemplele de bune practici sunt identificate de coordonatorii regionali ai fiecărui proiect, pe care le supunem Coordonatorului

The Good Practices provided mainly relate to the areas of education, tourism, the integrated management of various buildings and places, participatory governance or the recovery of heritage sites.

Thus, when consulting this manual, good practices can be found relating to training and education at all levels, such as those provided by the Fundación Tarazona Monumental Foundation, the School Church of Groningen, the Pueblo Viejo Foundation of Belchite or the Masters in Cultural Heritage Management of the University of Zaragoza, tourism, approached from the point of view of sustainable management, such as the South Bohemia Wolf Enclosure and the Blankenburg Forest in Saxony-Anhalt, through models of integrated management such as the Cultural Routes presented in the Project, such as Transilvanica, Transromanica and the Routes of Reformation, or management models, such as the Cultural Parks presented by the Aragón Government, or the possibility of developing the tourist potential of places such as the Quinto Mummies Museum or the Monegrillo Anti-aircraft Shelter in Zaragoza. The practices are designed to promote coordinated measures from a territorial perspective, such as the combined measures of the Saxony-Anhalt World Heritage Card, the measures taken in relation to the castles on the Malse River in South Bohemia or the different measures taken by the Territorio Mudéjar Association.

In order to facilitate the transmissibility of the cultural heritage measures taken in the various territories participating in the project, they have to go through a structured evaluation process. The publication of this manual forms part of that process given that it allows the good practices to be made known and the work carried out in the project to last.

First of all, the good practices are identified by the regional heads of each project, which they

Province of Groningen

*Mummies museum. Quinto, Zaragoza.
Zaragoza Provincial Government*

Grupului din guvernul provinciei Zaragoza pentru aprobarea inițială a conținutului lor.

După aceea ele sunt supuse unei prime evaluări de către funcționarii responsabili cu politicile din cadrul proiectului, care le evaluează în funcție de relevanța acestora, impactul lor în teritoriu și posibilitățile pe care le oferă pentru replicarea în alte contexte.

În cazul unei evaluări favorabile, aceste Bune Practici sunt introduse în baza de Bune Practici a Proiectului și vor fi apoi examinate de experții tematici din cadrul programului Interreg, care le selectează pe cele mai relevante pentru platforma de învățare a politicilor.

Platforma Interreg a fost creată pentru a încuraja transmiterea politicilor în întreaga UE, dar și pentru capitalizarea politicilor de dezvoltare regională. Platforma este un spațiu pentru învățare continuă în care comunitatea responsabilă de formularea politicilor în Europa poate beneficia de cunoștințele specialiștilor și colegilor.

Pe măsură ce comunitatea celor interesați cu idei asemănătoare crește, la fel crește și colecția de bune practici și experiențe privind cele patru teme ale programului Interreg Europe menționate anterior, care se adresează unor anumite grupuri țintă, cum ar fi autoritățile care gestionează programele de fonduri structurale, autoritățile locale și regionale, agenții, institute și alte organizații private non-profit.

Toți cei care elaborează sau implementează politici publice în regiunile lor pot să se înscrie pe aceste platforme.

În cazul proiectului MOMAr, multe dintre bunele practici au fost încărcate pe platforma de învățare a politicilor, inclusiv:

- Biblioteca Municipală Sobeslav din Boemia de Sud. Experții tematici o consideră

propose to the Group Leader of the Zaragoza Provincial Government for an initial approval of their contents.

Afterwards they are submitted to a first evaluation by the Policy Officers of the project who evaluate them in relation to their relevance, their impact in the territory and the possibilities they offer to be replicated in other places.

If favourably evaluated, these Good Practices are entered in the database of Good Practices of the Project and are subsequently examined by the Thematic Experts of the Interreg programme, who select the most relevant ones for the policy learning platform.

This Interreg platform is established to encourage policy learning across the whole of the EU and the capitalisation of regional development policies. The platform is a space for continuous learning in which the community in charge of formulating policies in Europe can take advantage of the knowledge of experts and colleagues.

As the community of interested people with similar ideas grows, so too does the collection of good practices and experience relating to the four themes of the Interreg Europe programme mentioned above, which is directed at certain target groups such as the managing authorities of the Structural Funds programmes, local and regional authorities, agencies, institutes and other non-profit making private organisations.

All those who design or implement public policies in their respective regions can register on these platforms.

In the case of the MOMAr project, many of the good practices have been included in the policy learning platform, including:

- Sobeslav Municipal Library in South Bohemia. The thematic experts consider it an

un exemplu de renovare inteligentă și de refolosire adaptabilă a clădirilor de patrimoniu, conform Cadrelor de acțiune europene pentru patrimoniul cultural (2018). Ei subliniază, de asemenea, și faptul că eficiența energetică a fost unul dintre obiectivele procesului.

- Proiectul Keykeepers (Păstrătorii cheilor) din Groningen. În contextul în care din ce în ce mai multe biserici sunt desființate și își pierd rolul inițial de lăcașe de cult, orașele trebuie să decidă care va fi viitorul patrimoniului lor religios. Conform experților Interreg, acest exemplu de bune practici din Proiectul Keykeepers (Păstrătorii cheilor), elaborat de Fundația Groningen Historic Churches, reprezintă o activitate educativă originală, bazată pe cooperarea dintre școli și biserici. Proiectul pune în evidență misticismul inerent al acestor clădiri pentru a crea jocuri educative pentru copiii din comunitatea locală.
- Proiectul satului ecologic "Land van Aine" din Groningen. Un sat ecologic este o comunitate urbană creată prin procese locale participative, care se concentrează pe patru domenii de regenerare (socială, culturală, ecologică și economică), al căror obiectiv este să regenereze mediul social și natural. Satele ecologice tind să opteze pentru un stil de viață mai simplu, reducând impactul asupra mediului în domenii precum alimentație, mobilitate, proiectarea și construcția de locuințe și consumul de energie. Experții tematici subliniază faptul că există dovezi că aceste comunități ecologice reușesc să-și reducă amprenta ecologică și amprenta de dioxid carbon în comparație cu celelalte comunități. Acest exemplu de bune practici din "Land van Aine" combină crearea de sate ecologice cu

example of intelligent restoration and adaptive reuse of heritage buildings, as presented in the European Framework for Action on Cultural Heritage (2018). Also highlighted is the fact that energy efficiency has been sought in the process.

- Keykeepers Project in Groningen. As more and more churches are deconsecrated and lose their original role as places of worship, towns are faced with the challenge of deciding the future of their religious heritage. According to the Interreg experts, the Keykeepers Project good practice, developed by the Groningen Historic Churches Foundation, presents an original educational activity, based on cooperation between schools and churches. Highlighted is the use of the buildings' inherent mysticism to create educational games for local children.
- "Land van Aine" ecovillage project in Groningen. An ecovillage is an urban community designed through local participative processes, focused on the four areas of regeneration (social, cultural, ecological and economic), whose objective is to regenerate its social and natural surroundings. Ecovillages tend to opt for a simpler lifestyle, minimising their environmental impact in areas such as food, mobility, the design and construction of housing, and energy demand. The thematic experts highlight that there is evidence of the fact that ecovillage communities manage to reduce their ecological footprint and their carbon footprint compared to their main counterparts. The "Land van Aine" good practice has combined the creation of ecovillages with an adaptive reuse of industrial cultural heritage, in an inspiring approach to the management of abandoned industrial areas. This project is considered a source of inspiration for the reuse of industrial heritage.

Groningen Industrial heritage Eco-village
Ter Apel, Mehedinti County

folosirea adaptabilă a patrimoniului cultural, într-o abordare inspirată a managementului zonelor industriale abandonate. Acest proiect este considerat o sursă de inspirație pentru re folosirea patrimoniului industrial.

- Festivalul de Muzică Veche din Daroca (Zaragoza). Acest exemplu de bune practici merită menționat pentru maniera unică în care orașul Daroca a reușit să-și păstreze caracterul medieval și o varietate de situri religioase de patrimoniu în care a creat un festival de muzică veche recunoscut internațional, organizat din 1979. Natura foarte specializată a festivalului a atras faima orașului, a întărit tradițiile și cultura locului, oferind o experiență turistică unică și sustenabilă.
- Itinerarii culturale: Itinerariile Reformei. Acest exemplu de bune practici demonstrează continuarea cu succes a proiectului Interreg, rezultatul proiectului fiind certificat ca "Itinerariul cultural al Consiliului Europei" și reprezentând modul în care diferite țări și culturi din Europa păstrează patrimoniul întregului continent. Membrii asociației beneficiază în prezent de cooperare transnațională, dat fiind că se confruntă cu dificultăți similare și pot să ofere idei și inspirație valoroase. Modelul este ușor de replicat în alte regiuni și orașe care au participat sau au dorit să participe într-un proiect european. Conform experților tematici, multe orașe europene au un profil similar sau un patrimoniu cultural comun, care oferă ocazia de a împărtăși cunoștințele, de a coopera și de a se inspira reciproc.
- Cooperare pe mai multe niveluri în Planul de dezvoltare a peisajului și a patrimoniului Maarhuizen (Groningen). Acest exemplu de bune practici se distinge prin crearea unei

- Daroca early music festival (Zaragoza). This good practice is noteworthy for the unique manner in which the town of Daroca has managed to maintain its medieval character and a variety of religious heritage sites where it has created an internationally acclaimed early music festival held since 1979. The highly specialised nature of the festival has attracted recognition of the town, has strengthened local traditions and culture, as well as offering a unique and sustainable tourist experience.
- Routes of Reformation cultural route. This good practice demonstrates the successful continuation of the Interreg project. The result of the project was certified a "Cultural Itinerary of the Council of Europe" and represents how the heritage of the different countries and cultures of Europe constitute the heritage of the whole continent. Members of the association benefit from the current transnational cooperation, given that they share similar challenges and can provide each other with valuable ideas and inspiration. The model is easily replicated in other regions and cities which have already participated or wish to participate in a European project. As the thematic experts highlight, many European cities have a similar profile or a shared cultural heritage, which affords great opportunities to share knowledge, and to cooperate and inspire each other.
- Layered cooperation in Maarhuizen (Groningen) Landscape and Heritage Development Plan. This good practice stands out as an example of how to gather a strong coalition of diverse stakeholders around a common goal, which is the relaunching and modernisation of cultural heritage in an originally rural setting.

coalitii puternice a diversilor actori care au un scop comun, care reprezintă relansarea și modernizarea patrimoniului cultural într-un context inițial rural.

- Muzeul de artă stradală în aer liber GUAU! (Galería de Usos de Arte Urbano) din Torrellas (Zaragoza). Acest exemplu de bune practici se distinge ca un model pe care autoritățile locale îl pot urma pentru a aduce arta stradală în sate mici și destinații mai puțin cunoscute pentru a le crește atractivitatea și vizibilitatea. Multiplicarea acestor bune practici este certă, iar festivalul demonstrează încă o dată valoarea universală a acestei forme de artă stradală, care nu este nicidecum limitată la marile zone metropolitane.
- Dezvoltarea zonei, identitate culturală și petrecerea timpului liber: noile instalații de apă din Zoutkamp (Groningen). Acest exemplu de bune practici are mai multe obiective, cum ar fi revitalizarea patrimoniului cultural care se referă la apă și adaptarea la mediu prin îmbunătățirea managementului resurselor de apă. Subliniază potențialul cursurilor de apă navigabile interioare pentru a crea oportunități inovative de localizare turistică bazate pe consolidarea patrimoniului cultural.
- Via Transilvanica (județul Mehedinți), patrimoniu dincolo de turism. Conform experților tematici, acest exemplu de bune practici poate fi luat în considerare de către orice organizație care dorește să implice actorii publici și privați în crearea de itinerarii tematice care pot îmbogăți turismul local și regional. Construcția unui ecosistem care favorizează îmbogățirea cu noi itinerarii este, de fapt, una dintre lecțiile cheie care pot fi învățate din cooperarea interregională Interreg.

- GUAU! (Galería de Usos de Arte Urbano) open-air street art museum in Torrellas (Zaragoza). This good practice stands out as a model which local legislators can follow to bring street art to small villages and lesser-known destinations to increase their attractiveness and visibility. The replicability of this good practice is undoubtable, and the festival once again demonstrates the universal value of this form of street art, which is by no means the exclusive reserve of large metropolitan areas.
- Landscape development, cultural identity and leisure: the new waterworks in Zoutkamp (Groningen). This good practice pursues multiple goals, such as the revitalisation of water-related cultural heritage and climate adaptation through improved management of water resources. It highlights the potential of navigable inland waterways and rural areas for the creation of innovative localised tourism and recreation opportunities based on enhancing cultural heritage.
- Via Transilvanica (County of Mehedinți), heritage beyond tourism. According to the thematic experts, this good practice should be considered by any organisation wishing to involve public and private stakeholders in the creation of a thematic route which can enrich local and regional tourism. The construction of an ecosystem favouring the enhancement of new itineraries is, in fact, one of the key lessons to be gained from Interreg's interregional cooperation.
- World Heritage Card and World Heritage Bus Route in Saxony-Anhalt. This practice provides an interesting example of cooperation at a regional level for the joint marketing of four UNESCO world heritage sites through the creation of a marketing network, thus supporting the development

Kaplice. Regional Development Agency of South Bohemia

Baia de Arama Monastery. Mehedinti County

- Cardul pentru patrimoniul mondial și Traseul de autobuz pentru patrimoniul mondial din Saxonia-Anhalt. Acest exemplu de bune practici este interesant prin cooperarea la nivel regional pentru marketingul comun a patru situri înscrise pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO prin crearea unei rețele de marketing, care sprijină astfel dezvoltarea turismului în regiune, în special în zonele rurale. Acest exemplu de bune practici poate oferi informații utile pentru alte regiuni cu situri de patrimoniu similare despre cum să îmbunătățească promovarea valorilor de patrimoniu natural și cultural. În special ideea introducerii unui card pentru patrimoniul mondial poate fi studiată în detaliu ca un bun exemplu de abordare de marketing de succes. O caracteristică esențială a acestei practici este promovarea unor mijloace de transport mai sustenabile deoarece turiștii pot explora regiunea din patrimoniul mondial cu bicicleta, pe jos sau cu vaporul. Acest aspect are și un mare potențial pentru învățare.
- Parcurile istorice “Visuri din grădină” din Saxonia-Anhalt. Acest exemplu de bune practici constă în crearea unei rețele de parcuri și grădini istorice la nivel regional și în promovarea și introducerea lor în circuit sub o etichetă comună. Experții tematici subliniază faptul că abordarea generală poate servi drept inspirație pentru alte instituții responsabile pentru conservarea parcurilor și grădinilor istorice ca valori de patrimoniu. Potențialul pentru învățare constă în platforma de marketing comună pentru aceste valori, precum și în schimbul și transferul de cunoaștere dintre proprietarii parcurilor.
- Managementul sitului arheologic Los Bañales din Uncastillo (Zaragoza). Acest exemplu

of tourism in the region, especially in rural areas. The practice can provide useful information to other regions with similar heritage sites on how to improve the promotion of their natural and cultural heritage assets. In particular, the idea of introducing a world heritage card can be studied in greater detail as a good example of a successful marketing approach. One essential characteristic of the practice is the promotion of more sustainable means of travel, in that tourists can explore the World Heritage Region by bike, on foot or by boat. This aspect of the practice also has learning potential.

- “Garden Dreams” history parks in Saxony-Anhalt. This practice consists of creating a network of historic parks and gardens at a regional level and promoting and marketing them under a joint label. The thematic experts highlight that the general approach can serve as inspiration for other institutions responsible for the conservation of historic parks and gardens as heritage assets. The potential for learning is in the joint marketing platform of these assets, as well as the exchange and transfer of knowledge among park owners.
- Management of the Los Bañales archaeological site in Uncastillo (Zaragoza). This good practice stands out for being in keeping with the spirit of the European Commission’s New European Bauhaus initiative, given that the excavation of Los Bañales has not only served archaeological research objectives, but has also created new creative spaces and products, and has reinforced a sense of community and the economic development of the area.
- Mequinenza Museums. The system of museums proposed by this town in Zaragoza stands out for its holistic approach to the

de bune practici se distinge prin păstrarea spiritului inițiativei Comisiei Europene noul Bauhaus european, dat fiind că săpăturile arheologice din Los Bañales nu au avut doar un obiectiv arheologic, ci au dat naștere și la noi spații și produse creative, întărind simțul comunității și dezvoltarea economică din zonă.

- Muzeul Mequinenza. Sistemul de muzee propus de acest oraș din Zaragoza se distinge prin abordarea sa holistică în promovarea instituțiilor culturale. Crearea de rețele, colaborarea dintre actori până acum izolați și colaborarea sub un brand comun s-au dovedit un succes. Acest exemplu de bune practici dovedește și faptul că revitalizarea activităților culturale poate susține dezvoltarea zonelor defavorizate și atrage noi locuri de muncă și oportunități de dezvoltare.

Deși programul Interreg Europe se referă în principal la bune practici, învățarea eficientă poate deriva și din practicile incorecte. Lecțiile învățate din experiențele eșuate au ținut cont de schimbările de experiență din cadrul MOMAr. Analiza practicilor incorecte scoate în evidență nevoia de a avea un plan de management și conservare pentru valorile create, de cele mai multe ori direct pe baza finanțării europene, cum ar fi centre turistice sau pentru vizitatori, care suplimentează patrimoniul existent, precum și nevoia de a pune în aplicare planuri de management strategic.

Multe dintre aceste practici incorecte au fost folosite ca studii de caz pentru diferite laboratoare și inițiative care au avut loc de-a lungul proiectului și, deși nu fac parte din acest manual, au contribuit la concentrarea analizei criticilor pe care unele dintre propunerile din acest manual le-ar putea atrage.

promotion of cultural institutions. The creation of networks, the collaboration of previously isolated stakeholders and working under a joint brand have proven to be a success. This good practice also shows how the revitalisation of cultural activities can support the development of disadvantaged areas and attract employment and development opportunities.

Although the Interreg Europe programme refers mainly to good practices, effective learning can also be derived from bad practices. The lessons learned from failed experiences have also been taken into account in the process of exchanging experiences during MOMAr. The analysis of bad practices highlights the need to have a management and maintenance plan for the assets created, often directly by way of European funding, such as visitor or tourist centres, which complement existing heritage, as well as the need to perform strategic management plans.

Many of these bad practices have served as case studies for different laboratories and initiatives which have taken place during the project, and, though not forming part of this manual, have helped to focus the analysis of the critiques which some of the proposals contained in the manual can present.

In addition, in the context of the project, an analysis of the existing heritage management models in each territory has been carried out in order to understand how the heritage of these rural areas is currently managed, what are their strengths (which other members of the project could replicate or adapt to their own territorial reality) and what areas for improvement exist, with the aim of determining how a management model adapted to the particular idiosyncrasies of these territories should operate.

Garden Dreams. Sachsen-Anhalt Region

În plus, în contextul proiectului, a fost realizată o analiză a modelelor de management al patrimoniului existent în fiecare regiune pentru a înțelege cum este administrat în prezent patrimoniul în aceste zone rurale, care sunt punctele forte (pe care alți membri ai proiectului le pot replica sau adapta la realitatea teritoriului lor) și ce îmbunătățiri pot fi aduse, cu scopul de a determina cum ar trebui să opereze un model de management adaptat la specificul acestor teritorii.

Acest manual este rezultatul activității descrise mai sus și aspiră să fie o sursă de inspirație pentru toți managerii de patrimoniu rural din Europa, care pot găsi în bunele practici din proiectul MOMAr idei noi și motivante, abordări și propuneri pe care le pot adapta la propriile teritorii.

This manual has been produced as a result of the work described above and aspires to be a source of inspiration for all European rural heritage managers, who can find in the good practices of the MOMAr project enriching and motivating ideas, approaches and proposals which they can adapt to their own territories.

judetul mehédinti

Via Transilvanica – patrimoniu dincolo de turism prin parteneriate public-private

Via Transilvanica – heritage beyond tourism through public-private sector partnerships

Acest exemplu de bune practici reprezintă dezvoltarea parteneriatelor public-private menite să protejeze și să promoveze siturile de patrimoniu natural.

Via Transilvanica este un traseu de 1.200 km care explorează 2000 de ani din istoria Transilvaniei, de la Putna la Drobeta Turnu-Severin. Traseul poate fi parcurs integral sau parțial, pe jos, pe bicicletă sau chiar călare în funcție de preferințele turiștilor. Via Transilvanica aduce împreună mai multe generații și încurajează multiculturalismul deoarece este deschisă tuturor, indiferent de vârstă, context sau experiență. Via Transilvanica este despre diversitate: de la malurile ierboase ale fluviului Dunărea până la crestele munților, peisajul este la fel de diferit ca și turiștii care sperăm că vor parcurge acest traseu. Ultimii 100 km din traseu conduc la unul dintre cele mai importante orașe istorice din România: Drobeta Turnu-Severin, municipiul de reședință al județului Mehedinți. La fel ca și Camino de Santiago din Spania, Via Transilvanica oferă posibilitatea turiștilor de a încetini ritmul vieții și de a se conecta la mediul înconjurător, de a explora diversele comunități de-a lungul traseului și de a se bucura de patrimoniul natural și cultural al regiunii. Traseul de 1.200 km a fost lansat de organizația non-guvernamentală Tășuleasa Social cu sprijinul mai multor companii și investitori privați și cu deplina colaborare a autorităților publice locale, Consiliul Județean și autorități de management pentru zonele protejate de pe traseu. Acest exemplu de bune practici reprezintă o colaborare de succes între sectorul privat și cel public din România.

This practice represents the development of public-private partnerships to protect and promote natural heritage sites.

Via Transilvanica is a 1,200 km trail exploring 2,000 years of Transylvania's history, from Putna to Drobeta Turnu-Severin. The trail can be completed in full or in stages, on foot, by bike or even on horseback depending on travellers' preferences. Via Transilvanica spans the generations and encourages multiculturalism because it is open to everyone, regardless of their age, background or experience. Via Transilvanica is all about diversity: from the grassy banks of the River Danube all the way to the mountain peaks, the scenery is as different as the people we hope will walk this road. The last 100 km of the trail lead to one of Romania's most important, historical cities: Drobeta Turnu-Severin, the capital of Mehedinti county. Just like Spain's Camino de Santiago, Via Transilvanica offers an opportunity to slow down and connect with the environment, explore the diverse communities along the trail and enjoy the region's natural and cultural heritage. The 1,200 km trail was launched by the NGO Tășuleasa Social with support from many private companies and investors and full cooperation from local public authorities, county councils and management bodies for the protected areas along the trail. This practice represents successful cooperation between the private and public sector in Romania.

Resurse necesare

- Sponsorii privați și fonduri ONG (sumă totală estimată 1.000.000€).
- Sprijin de la autoritățile publice locale (suport legal, contribuții în natură).
- Voluntari.

Dovezi ale succesului

Colaborarea cu autoritățile locale și sprijinul oferit de voluntari și de ambasadorii proiectului au jucat un rol important. Inițiativa a ajutat la dezvoltarea economiei regionale și a turismului, precum și la conservarea patrimoniului natural pentru scopuri dincolo de turism. Până la sfârșitul anului 2020, traseul era finalizat în proporție de 80%.

Potențial pentru învățare sau transfer

Potențialul pentru învățare și transfer către alte regiuni provine din cooperarea dintre sectoarele public, privat și non-profit. Via Transilvanica este o inițiativă îndrăznească care permite românilor să redescopere atracțiile țării și să discute despre cine sunt cu adevărat, de la malurile Dunării până la crestele munților. Via Transilvanica este sinonimă cu identitatea. Ea le dă șansa turiștilor să afle mai multe despre istoria României, cultura și tradițiile sale și să descopere diversitatea peisajului pentru a înțelege mai bine țara.

WEB

<https://www.viatransilvanica.com/noutati/lansare-la-drobeta-turnu-severin>

Resources needed

- Private sponsors and NGO funds (total estimated amount €1,000,000)
- Local public authority support (legal support, in-kind contributions)
- Volunteers

Evidence of success

Collaboration with the local authorities and help from volunteers and project ambassadors played an important role. The initiative has benefited regional economic and tourist development, as well as preserving natural heritage for uses beyond tourism. By the end of 2020, the trail was almost 80% complete.

Potential for learning or transfer

The potential for learning and transfer to other regions lies in the cooperation between the public, private and non-profit sectors. Via Transilvanica is a bold initiative, allowing Romanians to rediscover the country's landmarks and talk about who they really are, from the shores of the Danube to the mountain ridges. Via Transilvanica is synonymous with identity. It gives travellers a chance to learn about Romanian history, culture and customs and to discover the diversity of the landscape to better understand the country.

WEB

<https://www.viatransilvanica.com/noutati/lansare-la-drobeta-turnu-severin>

Via Transilvanica. Mehedinti County

Tradiție și modernitate: istoria iei de la Ponoarele

Bringing tradition into the modern day: the story of Ia from Ponoarele

Istoria iei de la Ponoarele este un exemplu de bune practici pentru conservarea patrimoniului imaterial: minunatul obicei de a coase bluze tradiționale românești.

Inspirată de două bunici care și-au exprimat regretul că acest obicei minunat de a coase bluze tradiționale românești va dispărea odată cu ele, Iulia, o tânără din județul Mehedinți, a început să se gândească cum ar putea transforma regretul lor într-un motiv de mândrie. Afacerea ei a început cu un ac, 50 de metri de material și o doză sănătoasă de entuziasm! A adunat femei din satul ei care mai știau să coasă și a început să prezinte creațiile ei unice peste tot în lume. Au atras admirația lumii! Inspirația pentru modelele de ie vine din lăzile de zestre, portul tradițional din Mehedinți, frumusețea peisajului și natura autentică a românilor. Florile de pe câmpuri, susurul apei, foșnetul vântului, dragostea, tristețea și durerea, toate se regăsesc în aceste costume tradiționale din Ponoarele, spune Iulia. În ciuda faptului că viața modernă are un ritm atât de alert, este nevoie de cel puțin o lună de zile pentru a coase o bluză tradițională (ie), în funcție de complexitatea modelelor. Rezultatul este mereu unic!

The story of Ia from Ponoarele illustrates a good practice for preserving intangible heritage: the wonderful custom of sewing traditional Romanian blouses.

Inspired by two grandmothers who voiced their regret that the wonderful custom of sewing traditional Romanian blouses would disappear when they were gone, Iulia, a young woman from Mehedinți county, began to ponder how she could transform their regret into pride. Her business began with a needle, 50 metres of fabric and a good dose of carefree enthusiasm! She gathered women from her village who still knew how to sew and began to present her unique pieces all around the world. And the world liked them! The inspiration for the patterns on the 'ii' comes from dowry coffers, the port of Mehedinți, the beauty of the landscape and the genuine nature of ordinary people in Romania. The flowers in the fields, the murmur of water, the rustling of the wind, love, sorrow and grief are all found in these traditional costumes from Ponoarele, says Iulia. Despite modern life moving at such an incredible pace, it takes at least one month to sew one traditional blouse (ia), depending on the complexity of the patterns. The result is always unique!

Resurse necesare

- Femei mai în vârstă care știu să coasă și femei tinere dornice să învețe și să continue tradiția.
- Resurse financiare.
- Sprijin local și regional.

Dovezi ale succesului

De-a lungul anilor, bluzele românești au devenit cunoscute în întreaga lume și curiozitatea legată de cum și unde sunt produse a crescut. Astăzi Iulia transformă visul bunicilor în realitate colaborând cu peste 200 de femei din zone rurale din județul Mehedinți, care cos ii tradiționale românești pentru a fi purtate peste tot în lume!

Potențial pentru învățare sau transfer

Potențialul pentru învățare și transfer către alte regiuni provine din dorința de a conserva patrimoniul imaterial.

Resources needed

- Old women who know how to sew and young women eager to learn and continue the tradition
- Financial resources
- Local and regional support

Evidence of success

Over the years, Romanian blouses have become known worldwide and curiosity about how and where they are made has grown. Today, Iulia is making her grandmothers' dream come true as she works with more than 200 women in rural areas in Mehedinti county, making traditional Romanian 'ie' to be worn around the world!

Potential for learning or transfer

The potential for learning and transfer to other regions lies in the aim of preserving intangible heritage.

Ponoarele traditional crafts. Mehedinti County

Introducerea unui nou concept – speoconcertul!

Introducing a new concept – the speoconcert!

Atragerea atenției asupra siturilor din patrimoniul natural, cum este Peștera Balta, folosind un nou concept, speoconcertul, care combină natura și cultura.

Primul speoconcert din Peștera Balta a avut loc în 2011, iar evenimentul a devenit o tradiție locală. Este organizat de conducerea Geoparcului Platoul Mehedinți în colaborare cu Școala de Arte I. Șt. Paulian ca parte din Festivalul Zilele Geoparcului Platoul Mehedinți. Evenimentul este susținut de Consiliul Județean Mehedinți și include recitaluri de muzică clasică, jazz și folclorică ale unor muzicieni din regiune și din țară. Scopul evenimentului este de a promova turismul în zona carstică Balta și de a conserva patrimoniul natural, scoțând în evidență frumusețea armonioasă a sitului. O zi pe an, peștera „se trezește”. Artiști, invitați, turiști și organizatori își transportă timp de o jumătate de oră instrumentele și echipamentele din satul Balta până în peșteră. Peștera are o acustică bună, care ajută la succesul concertelor.

Resurse necesare

- Resurse umane.
- Artiști.
- Resurse financiare.
- Entuziasm local.
- Voluntari.

Raising awareness of natural heritage sites like Balta Cave using a new concept, the speoconcert, to combine nature and culture.

The first speoconcert in Balta Cave was held in 2011 and the event has gone on to become a local tradition. It is organised by the Mehedinți Plateau Geopark management body in collaboration with the I. Șt. Paulian Art School as part of the Mehedinți Plateau Geopark Festive Days. The event receives support from Mehedinți County Council and features performances by regional and national classical, jazz and folk musicians. The purpose of the event was to promote tourism in the karst area of Balta and to preserve natural heritage by showcasing the site's harmonious beauty. One day each year, the cave 'wakes up'. Performers, guests, tourists and organisers carrying instruments and equipment walk half an hour from Balta village to the cave. The cave has good acoustics, which helps to make the concerts a success.

Resources needed

- Human resources
- Artists
- Financial resources
- Local enthusiasm
- Volunteers

Dovezi ale succesului

Răspunsuri și comentarii pe platformele sociale.

Apariții în presă.

El número de participantes (200-300 personas).

Cooperarea dintre instituțiile culturale (profesori, studenți și artiști) și instituțiile de conducere din zonele protejate (consiliul director al Geoparcului și autoritățile publice).

Potențial pentru învățare sau transfer

Cu un management atent, turismul poate contribui la dezvoltarea sustenabilă a patrimoniului natural. Acest tip de eveniment atrage iubitori ai naturii și culturii, combinând o plimbare printr-un decor natural frumos cu muzică excelentă.

WEB

<http://www.descoperamehedinti.ro/alin-buruiana-concert-extraordinar-in-pestera-mare-de-la-balta-eveniment-organizat-in-cadrul-zilele-geoparcului-platoul-mehedinti/>

Evidence of success

Likes, shares and comments on social media

Media appearances

Participant numbers (200-300 people)

Cooperation between cultural institutions (professors, students and artists) and management bodies for protected areas (the Geopark management board and the public authorities)

Potential for learning or transfer

When tourism is carefully managed, it can contribute to sustainable natural heritage management. This type of event attracts lovers of nature and culture, combining a walk through a beautiful natural environment with some excellent music.

WEB

<http://www.descoperamehedinti.ro/alin-buruiana-concert-extraordinar-in-pestera-mare-de-la-balta-eveniment-organizat-in-cadrul-zilele-geoparcului-platoul-mehedinti/>

Speoconcert, Balta cave. Mehedinti County

Muzeul Regiunii Porților de Fier – „pastile” de cultură

Iron Gates Region Museum – culture ‘pills’

Renovarea obiectelor istorice romane și combinarea sustenabilității patrimoniului cu turismul.

Urmând exemplul muzeelor care ofereau vizitatorilor valori și puncte de reper pentru a-i ghida în vremuri tulburi în primul și cel de-al doilea război mondial, Muzeul Regiunii Porților de Fier a dezvoltat un mod de a comunica cu „vizitatorii” online pentru a ridica moralul și a promova ideea de revenire la normalitatea pre-COVID. Pastila de cultură, o serie lunară transmisă pe pagina de Facebook a muzeului, se concentrează pe patrimoniul regiunii și răspunde la întrebările tinerilor cu explicații, imagini și dovezi (artefacte expuse la Muzeul Regiunii Porților de Fier), oferind totodată muzeografilor șansa de a folosi patrimoniul. Scopul acestei strategii a fost să-i țină pe vizitatori aproape, să le arate munca efectuată în spatele ușilor închise și să demonstreze cum poate fi ținut în viață patrimoniul cultural local prin cercetare, documentare și conservare.

Resurse necesare

- Resurse umane.
- Colecțiile muzeului.
- Arhive.

PDovezi ale succesului

Răspunsuri și comentarii pe conturile muzeului de pe platformele sociale. Cooperarea dintre managerii de resurse culturale și experții în patrimoniu (curatori și conservatori) este esențială pentru a prezenta publicului situri de patrimoniu astfel încât să se asigure protejarea adecvată a resurselor arheologice, dat fiind că relația dintre conservarea patrimoniului și turism nu este una lipsită de probleme.

Rehabilitating Roman cultural elements at the museum and combining heritage sustainability and tourism.

Following the example of museums offering people values and landmarks to guide them through troubled times during World War I and II, the Iron Gates Region Museum has developed a way to communicate with its ‘visitors’ online to improve morale and keep the idea of returning to pre-COVID normality alive. The culture pill, a monthly series screened on the museum’s Facebook page, focuses on the region’s heritage and responds to young people’s questions with explanations, images and evidence (items displayed at the Iron Gates Region Museum). It also gives the museographers an opportunity to make use of the heritage. The aim of this strategy was to maintain a close relationship with our visitors, show them the work being done behind closed doors and demonstrate how local cultural heritage is kept alive through research, documentation and preservation.

Resources needed

- Human resources
- Museum collections
- Archives

Evidence of success

Likes, shares and comments on the museum’s social media accounts. Cooperation between cultural resource managers and heritage professionals (curators and conservators) is essential to present sites to the public in such a way as to ensure that archaeological resources are adequately protected, as the relationship between heritage protection and tourism is not entirely unproblematic.

Potențial pentru învățare sau transfer

În ultimul deceniu, a crescut interesul pentru folosirea mai bună a monumentelor și siturilor de patrimoniu, iar comunitățile ar trebui să exploateze acest potențial uriaș. Colaborarea strânsă între sectoare, în special cu sectorul turismului, va conduce la un management mai eficient și va crește interesul față de patrimoniul cultural. Itinerariile culturale de-a lungul Dunării ar putea fi incluse în infrastructurile de turism existente, iar potențialul cultural al diferitelor regiuni ar putea fi exploatat pentru un turism sustenabil. Acest obiectiv ar putea fi realizat mai bine prin cooperare transnațională între muzee, consilii municipale și organizații din turism. Profesorii au de asemenea un rol cheie în viitorul patrimoniului cultural și natural, școlile, universitățile și centrele științifice de la toate nivelurile ar trebui informate cu privire la potențialele nominalizări și cooptate pentru a crește interesul față de protejarea patrimoniului cultural.

WEB

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100057539825968>

Potential for learning or transfer

Over the last decade, interest in making better use of monuments and heritage sites has grown and communities should be able to benefit from this huge potential. Close cross-sector collaboration, especially with the tourism sector, will lead to more efficient management and improve awareness of cultural heritage. Cultural routes along the Danube could be incorporated into existing tourism infrastructures and the cultural potential of different regions could be harnessed for sustainable tourism. This could be better achieved via transnational cooperation between museums, municipal councils and tourism organisations. Educators are also important participants and are key to the future of cultural and natural heritage. Schools, universities and scientific centres at all levels should be informed of potential nominations and recruited to raise awareness of the issues involved in safeguarding cultural heritage.

WEB

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100057539825968>

Iron Gates Museum. Mehedinti County

Digi - Parks, un produs turistic inovator în Parcul Natural Porțile de Fier

Digi - Parks, an innovative tourism product at the Iron Gates Natural Park

Crearea unui produs turistic inovator prin folosirea digitalizării pentru a explora patrimoniul natural și cultural din Parcul Natural Porțile de Fier.

Vor fi folosite tehnologii moderne pentru a digitaliza și prezenta siturile de patrimoniu cultural și natural în cadrul acestui produs turistic, care constă într-un model digital 3D de înaltă precizie a parcului natural la o scară adecvată. Toate siturile naturale și culturale semnificative ale celor două parcuri vor fi digitalizate, inclusiv fortăreața, bisericile, fenomenele geologice, peșterile și itinerariile de informare. Vor fi create: un portal web inovator cu un tur video virtual al siturilor naturale și culturale din cele două parcuri, o expoziție virtuală a muzeelor din regiune, o bază de date cu artefacte digitale care prezintă tradițiile și obiceiurile din zona transfrontalieră. Vizitatorii vor putea descărca o aplicație 3D pentru dispozitivele mobile, dar și încărca imagini 3D digitalizate.

Resurse necesare

- Sistem UAS cu opțiunea de LiDAR și cameră.
- Cameră digitală pentru fotogrametrie.
- Sistem RPAS (Sistem aerian comandat de la distanță – de tip elicopter) cu opțiunea pentru LiDAR cu o autonomie și distanță de zbor adecvate.
- LiDAR (radiolocator optic).

Dovezi ale succesului

Folosirea acestei practici pentru a crea un produs turistic, economic și cultural a sporit interesul pentru mai multe situri de patrimoniu din regiunea de sud-vest, contribuind la creșterea numărului de vizitatori și a economiei locale.

Creating an innovative tourism product using digitalisation to explore natural and cultural heritage at the Iron Gates Natural Park.

Modern technologies will be used to digitalise and present cultural and natural heritage sites in this tourism product, which will feature a high-precision, 3D digital model of the natural park at an appropriate scale. All significant natural and cultural heritage sites at the two parks will be digitalised, including fortresses, churches, rock phenomena, caves and information trails. An innovative web portal with a virtual video tour of natural and cultural sites at the two parks, a virtual exhibition of museums from the region, a database of digitalised exhibits and a presentation of traditions and customs from this cross-border region will be created. It will be possible to download a 3D survey application for mobile devices and to upload digitised 3D images.

Resources needed

- UAS system with option for LiDAR and camera
- Digital camera for photogrammetry
- RPAS system (Remotely Piloted Aerial System – copter type) with option for LiDAR with good flight autonomy and scope
- LiDAR (Light Detection and Ranging)

Evidence of success

The use of this practice to create a tourism, economic and cultural product has enhanced the appeal of the multiple heritage sites in the southwest region, contributing to rising visitor numbers and local economic growth.

Potențial pentru învățare sau transfer

A fost dezvoltat un produs turistic unic și competitiv care îmbunătățește eficiența economică a turismului în regiune. Vor fi create patru itinerarii culturale pentru turiști în combinație cu siturile naturale, care vor fi digitalizate 3D și expuse pe un portal web.

Potențialul pentru învățare se leagă de importanța folosirii tehnologiei pentru a reconstrui peisajul natural și a examina atent orice anomalie identificată cu scopul de a îmbunătăți înțelegerea rezultatelor prospectării geofizice și interpretarea arheologică a datelor geofizice. Acest proiect va crește interesul pentru itinerarii și va atrage un număr mai mare de vizitatori.

WEB

<https://www.youtube.com/watch?v=36cOolZZdm8>

Potential for learning or transfer

A unique, competitive tourism product improving the economic efficiency of tourism to the region has been developed. Four cultural tourism routes will be created in combination with natural sites, which will be 3D digitalised and exhibited on a web portal. The potential for learning relates to the importance of using technology to reconstruct the natural landscape and thoroughly examine any anomalies identified to improve our understanding of geophysical prospection results and our archaeological interpretations of geophysical data. This will enhance the appeal of the routes and attract higher numbers of visitors.

WEB

<https://www.youtube.com/watch?v=36cOolZZdm8>

Rock sculpture of Decebalus. Mehedinti County

Palatul neoclasic Gheorghe Pleșa din Obârșia de Câmp

The neoclassical Gheorghe Pleșa Palace in Obârșia de Câmp

Folosind dezvoltarea turismului și „dreptul de proprietate” transparent și stabil pentru a asigura protecția și durabilitatea Palatului Neoclasic Gheorghe Pleșa din Obârșia de Câmp.

Palatul Neoclasic Gheorghe Pleșa se află în satul Obârșia de Câmp, la circa 65 km de Drobeta-Turnu Severin, municipiul de reședința al județului. Clădirea pare să fi fost construită la sfârșitul secolului al XIX-lea în stil arhitectural francez. Conform informațiilor primite de la locuitori din zonă, clădirea a fost locuită sporadic, dar proprietarul își petrecea cea mai mare parte din an la Paris. Se pare că în 1948, palatul a fost donat locuitorilor din Obârșia, însă schimbarea de regim politic de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial a avut consecințe nefaste pentru palat deoarece proprietatea a fost naționalizată, iar clădirea a devenit sediul Stațiunii de Mașini și Tractoare la nivel local.

Timp de aproape două decenii după 1989, statutul clădirii a rămas neclar. Inițial Agromec a încercat să preia palatul, dar autoritățile locale au intervenit și Consiliul Municipal a decis trecerea palatului în proprietate publică. La scurt timp după aceea, tavanul a început să se prăbușească, iar șemineele și sobele de teracotă originale au dispărut. Pe 25 februarie 2004, dreptul de folosință a clădirii a fost acordat unui cetățean belgian pentru o perioadă de 49 de ani, în urma unei licitații la care au participat 3 persoane. Pe lângă palat, cetățeanul belgian a închiriat și 32 de hectare de pământ, unde a început să construiască cel mai mare teren de golf din Europa. Din păcate, cetățeanul belgian nu și-a ținut promisiunea, iar Consiliul Municipal a reziliat contractul, după o serie de procese.

În 2013, după evaluarea unui expert, consiliul municipal a concesionat palatul unui localnic, care urma să plătească aproximativ 4.000 lei

Using tourism development and transparent, stable ‘ownership’ to ensure heritage protection and sustainability at the neoclassical Gheorghe Pleșa Palace in Obârșia de Câmp.

The neoclassical Gheorghe Pleșa Palace is located in the village of Obârșia de Câmp, around 65 km from the county seat, Drobeta-Turnu Severin. The building appears to have been constructed at the end of the 19th century in a French architectural style. According to information from local people, the building was inhabited sporadically and the owner spent most of the year in Paris. It seems that in 1948, the palace was donated to the residents of Obârșia. Political regime change at the end of World War II had detrimental consequences for the palace as the estate was nationalised and the building transformed into the headquarters for the local Agricultural Machinery Station.

For almost two decades following 1989, the status of the building was unclear. An initial attempt to take over the palace was made by Agromec, but the local mayor's office intervened and the municipal council decided to bring the castle into public ownership. Shortly after, the ceilings began to crumble and the original terracotta fireplaces and stoves have long since disappeared. On February 25 2004, use of the building was granted to a Belgian citizen for 49 years, following an auction with three bidders. As well as the palace, the Belgian also leased 32 hectares of land, where he undertook to build the largest golf course in Europe. Unfortunately, the Belgian did not keep his promise and the municipal council terminated the contract in court following a series of lawsuits.

In 2013, following an expert evaluation, the municipal council decided to assign the palace to a local resident, who was obliged to pay appro-

pe an timp de 25 de ani, pentru a restaura clădirea la starea inițială în maxim trei ani și pentru a o folosi ca destinație turistică. Localnicul a promis să renoveze palatul cu ajutorul unui investitor american pentru a putea fi introdus în circuitul turistic local. Pe lângă renovarea palatului, planul includea și construirea unui teren de golf și diverse activități de petrecere a timpului liber pentru turiști (plimbări cu căruța, pescuit sportiv etc.), însă din păcate, inițiativa nu a produs rezultate și palatul a rămas în ruină.

Proprietarii care s-au succedat în această perioadă nu au folosit clădirea în mod adecvat, provocând daune grave. În final, în 2018, Palatul Gheorghe Pleșa a fost transferat din proprietatea Consiliului Municipal Obârșia de Câmp în cea a Consiliului Județean Mehedinți.

Consiliului Județean Mehedinți dorește să renoveze clădirea și să o folosească ca centru cultural. Diferitele părți ale clădirii vor fi proiectate pentru a fi flexibile și a permite desfășurarea de activități culturale și educative permanente, temporare sau periodice: expoziții permanente și temporare, dezbateri pe diverse teme, tabere de creație (artă, literatură, muzică), ateliere, spectacole și alte evenimente culturale.

Resurse necesare

- 5.000.000€

approximately 4,000 lei per year for 25 years to restore the building to its original condition within a maximum of three years and maintain it as a tourist destination. The local resident promised to renovate the palace with help from a US investor so that it could be incorporated into the local tourism circuit. As well as renovating the palace, the plan also encompassed the creation of a golf course and leisure activities for tourists (carriage rides, sport fishing, etc.). Unfortunately, the initiative did not come to fruition and the palace remains in ruins.

The successive owners during this period did not use the building properly, causing severe damage. Finally, in 2018, ownership of Gheorghe Pleșa Palace was transferred from Obârșia de Câmp Municipal Council to Mehedinți County Council.

The challenge facing Mehedinți County Council is to rehabilitate the building and use it as a cultural centre. The different parts of the building will be designed to be flexible, allowing permanent, temporary or seasonal cultural and educational activities to be held: permanent and temporary exhibitions, debates on different topics, creative camps (art, literature, music), workshops, shows and other cultural events.

Resources needed

- €5,000,000

*The neoclassical Gheorghe Pleșa Palace in Obârșia de Câmp.
Mehedinți County*

Dovezi ale succesului

Proprietarii care s-au succedat în această perioadă nu au folosit clădirea în mod adecvat, provocând daune grave. În final, în 2018, Palatul Gheorghe Pleșa a fost transferat din proprietatea Consiliului Municipal Obârșia de Câmp în cea a Consiliului Județean Mehedinți.

Prima acțiune întreprinsă de Consiliul Județean Mehedinți a fost să ia măsuri de urgență pentru repararea acoperișului, care are găuri pe unde intră ploaia și zăpada, astfel oprind degradarea clădirii.

Potențial pentru învățare sau transfer

Acest exemplu arată cum trebuie evaluată importanța socială și economică a valorilor de patrimoniu pentru comunitățile locale și scoate în evidență problemele neprevăzute cauzate de lipsa unui proprietar clar.

Deși se afla în proprietatea Ministerului Culturii, monumentul istoric a fost mulți ani ignorat. În 2007-2008, proprietatea a intrat în posesia autorităților locale, care au încercat să o închirieze în două ocazii diferite pentru a putea fi restaurată și folosită. Din păcate, activitățile celor care au închiriat-o au avut un impact negativ asupra palatului, daunele existente nu au fost reparate, iar daunele ulterioare cauzate de mai multe renovări necorespunzătoare nu au putut fi împiedicate. Contractele au fost reziliate, lăsând în urmă un monument istoric mutilat: șemineele au fost dărâmate, centrala termică și caloriferele au dispărut, oglinzile au dispărut, majoritatea frescelor din interior au fost distruse intenționat, iar acoperișul original a fost înlăturat și înlocuit cu unul din materiale de proastă calitate, care s-a măcinat treptat.

Deși păstrează o bună parte din măreția inițială, clădirea poartă încă semnele unui deceniu de inundații din tavan, pereții au fost acoperiți de

Evidence of success

The successive owners during this period did not use the building properly, causing severe damage. Finally, in 2018, ownership of Gheorghe Pleșa Palace was transferred from Obârșia de Câmp Municipal Council to Mehedinți County Council.

The first step taken by Mehedinți County Council was to take emergency measures to repair the roof, which had holes allowing rain and snow to enter, to put a stop to the ongoing degradation of the building.

Potential for learning or transfer

This practice shows how to evaluate the social and economic importance of heritage assets for local communities and highlights the unforeseen challenges caused by a lack of clear ownership.

Despite being owned by the Ministry of Culture, the historical monument was ignored for many years. In 2007-2008, the property came under the ownership of the local authority, which tried to lease it on two separate occasions so that it could be restored and used. Unfortunately, the activities of the concessionaires had a destructive impact on the palace. The existing damage was not repaired and it was impossible to prevent further damage caused during several misguided renovations. The contracts were terminated, leaving a mutilated historical monument behind: the fireplaces had been demolished, the thermal power plant and radiators had disappeared, the mirrors had gone, most of the murals covering the interior had been deliberately destroyed and the original roof covering had been removed and replaced with a poor-quality material that gradually peeled off.

Although it retains much of its original grandeur, the building still bears the traces of a decade when water flowed through the ceilings, the

graffiti și camerele au devenit adăpost pentru păsări și alte vietuitoare sălbatice.

WEB

<https://artificiiblog.wordpress.com/2019/09/26/castelul-plesia-din-obarsia-de-camp-mehedinti>

<http://www.monumenteoltenia.ro/palatul-neo-clasic-gh-plesa-obarsia-de-camp/>

https://adevarul.ro/locale/turnu-severin/boierul-gheorghe-plesa-ridicat-castel-obarsia-camp-bogata-frantuzoaica-1_54c16676448e03c0fddc8879/index.html

<https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/familia-plesia-2975900>

<https://www.facebook.com/palatulplesal/>

walls were the target of graffiti and the rooms became a shelter for crows and other wildlife.

WEB

[-https://artificiiblog.wordpress.com/2019/09/26/castelul-plesia-din-obarsia-de-camp-mehedinti/](https://artificiiblog.wordpress.com/2019/09/26/castelul-plesia-din-obarsia-de-camp-mehedinti/)

[-http://www.monumenteoltenia.ro/palatul-neo-clasic-gh-plesa-obarsia-de-camp/](http://www.monumenteoltenia.ro/palatul-neo-clasic-gh-plesa-obarsia-de-camp/)

[-https://adevarul.ro/locale/turnu-severin/boierul-gheorghe-plesa-ridicat-castel-obarsia-camp-bogata-frantuzoaica-1_54c16676448e03c0fddc8879/index.html](https://adevarul.ro/locale/turnu-severin/boierul-gheorghe-plesa-ridicat-castel-obarsia-camp-bogata-frantuzoaica-1_54c16676448e03c0fddc8879/index.html)

[-https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/familia-plesia-2975900](https://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/familia-plesia-2975900)

[-https://www.facebook.com/palatulplesal/](https://www.facebook.com/palatulplesal/)

*Interior of the neoclassical Gheorghe Pleșa Palace
in Obârșia de Câmp, Mehedinți County*

Muzeul Regiunii Porților de Fier: relația dintre protecția patrimoniului și dezvoltarea turismului

Iron Gates Region Museum: the relationship between heritage protection and tourism development

Acest exemplu de bune practici ilustrează procesul de restaurare a patrimoniului cultural și istoric roman la muzeu și relația dintre restaurarea și dezvoltarea turismului ca parte din eforturile de a include patrimoniul roman în viața socială și economică a comunității locale.

Unul dintre obiectivele acestei inițiative a fost dezvoltarea infrastructurii de turism prin restaurarea valorilor de patrimoniu roman și medieval. Au fost create itinerarii pentru turiști care să le permită accesul la patrimoniul cultural și istoric expus la muzeu și au fost implementate toate serviciile și echipamentele necesare pentru a minimiza impactul negativ al turismului intensiv.

Pe lângă turism, se pot organiza evenimente culturale pentru turiști și comunitatea locală în zona castelului din siturile romane, inclusiv spectacole istorice, spectacole de artilerie, reconstituiri istorice, spectacole de dansuri tradiționale, ateliere și vizite de noapte. Există un vast program educativ pentru copii și tineri, care include lecții de istorie, activități educative și ateliere de artă, pentru a garanta viabilitatea și sustenabilitatea patrimoniului roman care a fost restaurat.

Proiectul a fost desfășurat ca parte a acordului dintre două autorități publice diferite: Consiliul Local Drobeta Turnu Severin și Consiliul Județean Mehedinți. Principalii actori și beneficiari sunt: Consiliul Județean Mehedinți, Consiliul Local Drobeta Turnu Severin, comunitățile locale, turiștii români și străini, cercetătorii etc.

This practice illustrates the process of restoring Roman cultural and historical heritage at the museum and the relationship between restoration and tourism development as part of efforts to bring Roman heritage into the broader social and economic fabric of local society.

One of the objectives of this initiative was to develop tourism infrastructure by restoring Roman and medieval heritage assets. Visitor trails were created to enable access to the cultural and historical heritage on display at the museum and all necessary services and facilities were provided to minimise the negative effects of overtourism.

Besides tourism, cultural events aimed at tourists and the local community can now be held in the castle area of the Roman sites, including historical shows, artillery shows, historical reconstructions, traditional dance displays, workshops and night-time tours. There is an extensive educational programme for children and young people, offering history lessons, educational activities and art workshops to guarantee the viability and sustainability of the Roman heritage that has been restored.

The project was carried out as part of an agreement between two different public authorities: Drobeta Turnu Severin City Council and Mehedinți County Council. The main stakeholders and beneficiaries are: Mehedinți County Council, Drobeta Turnu Severin City Council, local communities, Romanian and foreign tourists, researchers, etc.

Resurse necesare

- Finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013.
- Valoarea totală a proiectului: 11.450.000€.
- Valoare nerambursabilă (FEDR și bugetul național): 8.860.000€.

Dovezi ale succesului

Valorile patrimoniului cultural roman au fost restaurate și a fost dezvoltată o infrastructură de turism pentru a proteja și conserva siturile și structurile de patrimoniu. Cooperarea dintre managerii de resurse culturale și experții în patrimoniu (curatori și conservatori) este esențială pentru a prezenta publicului situri de patrimoniu astfel încât să se asigure protecția adecvată a resurselor arheologice, dat fiind că relația dintre conservarea patrimoniului și turism nu este una lipsită de probleme.

Potențial pentru învățare sau transfer

Implementarea acestui exemplu de bune practici, restaurarea patrimoniului roman la Muzeul Regiunii Porților de Fier și dezvoltarea unui produs turistic, economic și cultural, a sporit interesul pentru acest sit de patrimoniu din regiunea de sud-vest, contribuind la creșterea numărului de vizitatori și a economiei locale. Consiliul Județean Mehedinți a informat instituțiile din același domeniu din alte țări despre proiectul său pentru a permite folosirea lui pentru obiective similare, subliniindu-i importanța și necesitatea.

În ultimul deceniu, a crescut interesul pentru folosirea mai bună a monumentelor și siturilor de patrimoniu, iar comunitățile ar trebui să exploateze acest potențial uriaș. Colaborarea strânsă între sectoare, în special cu sectorul turismului, va conduce la un management mai eficient și va spori interesul față de patrimoniul cultural. Iti-

Resources needed

- Funded under Regional Operational Programme 2007-2013
- Total value of the project: €11,450,000
- Non-reimbursable value (ERDF and national budget): €8,860,000

Evidence of success

The Roman cultural heritage assets were restored and tourism infrastructure was developed to protect and preserve heritage sites and structures. Cooperation between cultural resource managers and heritage professionals (curators and conservators) is essential to present heritage sites to the public in such a way as to ensure that archaeological resources are adequately protected, as the relationship between heritage protection and tourism is not entirely unproblematic.

Potential for learning or transfer

The implementation of this practice, the restoration of Roman heritage at the Iron Gates Region Museum and the development of a tourism, economic and cultural product has enhanced the appeal of this heritage site in the southwest region, contributing to rising visitor numbers and local economic growth. Mehedinți County Council has informed institutions in the same field in other countries about the practice to allow it to be used for similar objectives, highlighting its importance and necessity.

Over the last decade, interest in making better use of monuments and heritage sites has grown and communities should be able to benefit from this huge potential. Close cross-sector collaboration, especially with the tourism sector, will lead to more efficient management and improve awareness of cultural heritage. Cultural

Iron Gates Museum aerial views. Dobreta Turnu Severin. Mehedinți County.

nerariile culturale de-a lungul Dunării ar putea fi incluse în infrastructurile de turism existente, iar potențialul cultural al diferitelor regiuni ar putea fi exploatat pentru un turism sustenabil. Acest obiectiv poate fi realizat mai bine prin cooperare transnațională între muzee, consilii municipale și organizații din turism.

Profesorii au, de asemenea, un rol cheie în viitorul patrimoniului cultural și natural. Școlile, universitățile și centrele științifice de la toate nivelurile ar trebui informate cu privire la potențialele nominalizări și cooptate pentru a crește interesul față de protejarea patrimoniului cultural. Pentru a adapta valorile de patrimoniu la noile lor funcții, au fost efectuate cercetări în scopul unei mai bune cunoașteri a acestor valori și a specificului lor. Conținutul istoric și forma siturilor de patrimoniu au fost conservate. Siturile romane sunt astăzi deschise vizitatorilor și se organizează activități pentru promovarea lor. Între timp, noile funcții culturale și educative ale sitului l-au transformat într-un loc important pentru comunitatea locală și o atracție turistică la nivel regional și național.

WEB

<http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/iden.asp?k=436>

<https://archive.is/20140315180812/http://coridorulverde.ro/museum-starchaeology.html>

<https://muzeulportilordefier.patrimoniu.ro>

routes along the Danube could be incorporated into existing tourism infrastructures and the cultural potential of different regions could be harnessed for sustainable tourism. This could be better achieved via transnational cooperation between museums, municipal councils and tourism organisations.

Educators are also important participants and are key to the future of cultural and natural heritage. Schools, universities and scientific centres at all levels should be informed of potential nominations and recruited to raise awareness of the issues involved in safeguarding cultural heritage. To adapt the heritage assets to their new functions, research was carried out to obtain further knowledge about the assets and their characteristics. The historical substance and form of the heritage site have been preserved. The Roman sites are now open to visitors and promotional work is being carried out. Meanwhile, the site's new cultural and educational functions make it an important place for the local community and a tourist attraction on a regional and national scale.

WEB

<http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/iden.asp?k=436>

<https://archive.is/20140315180812/http://coridorulverde.ro/museum-starchaeology.html>

<https://muzeulportilordefier.patrimoniu.ro>

Recreation of the Roman City. Mehedinți County

Cetatea Medievală a Severinului: dezvoltarea patrimoniului cultural prin restaurare și conservare

Severin Medieval Fortress: enhancing cultural heritage through restoration and preservation

Acest exemplu de bune practici ilustrează procesul de restaurare a patrimoniului cultural și istoric al Cetății Medievale a Severinului și dezvăluie relația dintre sustenabilitatea patrimoniului și dezvoltarea turismului.

Cu priveliști uluitoare asupra celui mai mare râu de pe continent din vârful unei coline care a facilitat cândva apărarea împotriva atacatorilor, poziția sa privilegiată a făcut ca Cetatea Medievală a Severinului să fie privită ca o poartă de la Dunăre către Europa Centrală cu mai bine de 400 de ani în urmă. Construită pentru apărare de către regele Ungariei Ladislau I (cel Sfânt) (1077-1095), cetatea a fost ridicată la granița dintre catolicism și ortodoxie în timpul conflictelor militare și religioase dintre Ungaria, Bulgaria și România.

Istoria citadelei se împletește cu cea a mai multor conducători români de marcă din acea perioadă. Cetatea a fost cucerită în 1524 de Suleiman Magnificul, care, după bătălia de la Mohács din 1526, a ordonat demolarea sa pentru ca pietrele să fie folosite la construirea unei alte fortărețe la sud de Dunăre.

În timpul proiectului, zidurile cetății au fost restaurate și a fost construit un pavilion turistic care să permită turiștilor să viziteze cetatea medievală, două pavilioane în curte, zidul care încercuiește cetatea, podul și parcul.

În interiorul zidurilor cetății, vizitatorii sunt întâmpinați de un bloc masiv de piatră care a servit în trecut drept turn de apărare. În interiorul fortăreței, se află un pavilion de sticlă pentru turiști, în contrast cu zidurile de piatră ale cetății. Pavilionul a fost construit cu fonduri europene și este un spațiu modern în care turiștii pot afla mai multe despre istoria cetății. Pavilionul turistic conține portretele tuturor conducătorilor ale căror destine s-au împletit cu cel al fortăreței, care au fost pictate și donate de artistul Ștefan Popa Popas.

This practice illustrates the process of restoring cultural and historical heritage at Severin Medieval Fortress and reveals the relationship between heritage sustainability and tourism development.

With stunning views over the largest river on the continent from a hilltop ledge that once made it easy to defend against attackers, its privileged position prompted Severin Medieval Fortress to be viewed as a gateway from the Danube to Central Europe more than 400 years ago. Built for defence purposes by Hungarian king Ladislaus I (the Saint) (1077-1095), the fortress was constructed on the border between Catholicism and Orthodoxy during an ongoing military and religious dispute between the Hungarian crown, Bulgaria and Romania.

The citadel's history is intertwined with that of several prominent Romanian rulers from the era. The fortress was conquered by Soliman the Magnificent in 1524, who, after the Battle of Mohacs in 1526, ordered it to be demolished and the stones to be used to build other fortresses south of the Danube.

During the project, the fortress walls were restored and a tourist pavilion was built, allowing tourists to visit the medieval fortress, the two pavilions in the courtyard, the wall surrounding the fortress, the bridge and the park.

Once inside the walls of the citadel, visitors are faced with a huge block of stone that once served as the defence tower. Inside the fortress, there is a glass tourist pavilion, which contrasts sharply with the stone walls of the fortress. The pavilion was built using European funds and is a modern tourist space where visitors can learn about the history of the fortress. The tourist pavilion contains paintings of all the rulers whose fates were intertwined with that of the fortress, which were produced and donated by the cartoonist Ștefan Popa Popas.

Cetatea include, de asemenea, ruinele unei biserici, care a oscilat de-a lungul timpului între ortodoxie și catolicism, în funcție de religia care a predominat în cetatea în fiecare perioadă. Explorând cetatea, turiștii vor avea o priveliște incredibilă a fluviului Dunărea din vârful colinei.

Ca urmare a acestui proiect, Cetatea Medievală a Severinului face parte astăzi din circuitul turistic național și internațional.

Resurse necesare

- Finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013.
- Valoarea totală a proiectului: 57.879.000 lei.
- Valoare nerambursabilă (FEDR și bugetul național): 42.489.000 lei.

Dovezi ale succesului

Valorile patrimoniului cultural au fost restaurate și a fost dezvoltată o infrastructură de turism pentru a proteja și conserva siturile și structurile de patrimoniu. Cooperarea dintre managerii de resurse culturale și experții în patrimoniu (curatori și conservatori) este esențială pentru a prezenta publicului situri de patrimoniu astfel încât să se asigure protejarea adecvată a resurselor arheologice, dat fiind că relația dintre conservarea patrimoniului și turism nu este una lipsită de probleme.

În 2018, cetatea a avut peste 10.000 de vizitatori, iar accesul a fost gratuit până în 2020, când s-a încheiat monitorizarea proiectului cu finanțare europeană pentru restaurarea cetății.

The fortress is also home to a ruined church, which oscillated from Orthodox to Catholic over the years, depending on the predominant religion in the fortress at the time. As they continue to explore the fortress, visitors will encounter an incredible view of the River Danube from the hilltop.

As a result of this project, Severin Medieval Fortress now forms part of the national and international tourism circuit.

Resources needed

- The project was funded under Regional Operational Programme 2007-2013
- Total value of the project: 57,879,000 lei
- Non-reimbursable value (ERDF and national budget): 42,489,000 lei

Evidence of success

The cultural heritage assets were restored and tourism infrastructure was developed to protect and preserve heritage sites and structures. Cooperation between cultural resource managers and heritage professionals (curators and conservators) is essential to present heritage sites to the public in such a way as to ensure that archaeological resources are adequately protected, as the relationship between heritage protection and tourism is not entirely unproblematic.

In 2018, the fortress welcomed more than 10,000 visitors and entry was free until 2020, when monitoring on the European-funded project to restore the fortress came to an end.

Severin Medieval Fortress, Mehedinti County

Potențial pentru învățare sau transfer

În ultimul deceniu, a crescut interesul pentru folosirea mai bună a monumentelor și siturilor de patrimoniu, iar comunitățile ar trebui să exploateze acest potențial uriaș. Colaborarea strânsă dintre sectoare, în special cu sectorul turismului, va conduce la un management mai eficient și va crește sensibilizarea cu privire la patrimoniul cultural. Itinerariile culturale de-a lungul Dunării ar putea fi incluse în infrastructurile de turism existente, iar potențialul cultural al diferitelor regiuni ar putea fi exploatat pentru un turism sustenabil. Acest obiectiv poate fi realizat mai bine prin cooperare transnațională între muzee, consilii municipale și organizații din turism.

Profesorii au, de asemenea, un rol cheie în viitorul patrimoniului cultural și natural. Școlile, universitățile și centrele științifice de la toate nivelurile ar trebui informate cu privire la potențialele nominalizări și cooptate pentru a crește interesul față de protejarea patrimoniului cultural. Pentru a adapta valorile de patrimoniu la noile lor funcții, au fost efectuate cercetări în scopul unei mai bune cunoașteri a acestor valori și a specificului lor. Conținutul istoric și forma siturilor de patrimoniu au fost conservate. Siturile romane sunt astăzi deschise vizitatorilor și se organizează activități pentru promovarea lor. Între timp, noile funcții culturale și educative ale sitului l-au transformat într-un loc important pentru comunitatea locală și o atracție turistică la nivel regional și național.

WEB

https://en.wikipedia.org/wiki/Severin_Fortress

<https://www.portal.primariadrobeta.ro/articol/cetatea-medievala-a-severinului/>

Potential for learning or transfer

Over the last decade, interest in making better use of monuments and heritage sites has grown and communities should be able to benefit from this huge archaeological potential. Close cross-sector collaboration, especially with the tourism sector, will lead to more efficient management and improve awareness of cultural heritage. Cultural routes along the Danube could be incorporated into existing tourism infrastructures and the cultural potential of different regions could be harnessed for sustainable tourism. This could be better achieved via transnational cooperation between museums, municipal councils and tourism organisations.

Educators are also important participants and are key to the future of cultural and natural heritage. Schools, universities and scientific centres at all levels should be informed of potential nominations and recruited to raise awareness of the issues involved in safeguarding cultural heritage. To adapt the heritage assets to their new functions, research was carried out to obtain further knowledge about the assets and their characteristics. The historical substance and form of the heritage site have been preserved. The site is now open to visitors and promotional work is being carried out. Meanwhile, the site's new cultural and educational functions make it an important place for the local community and a tourist attraction on a regional and national scale.

WEB

https://en.wikipedia.org/wiki/Severin_Fortress

<https://www.portal.primariadrobeta.ro/articol/cetatea-medievala-a-severinului/>

provincia groningen

Cooperare pe mai multe niveluri în Planul de dezvoltare a peisajului și a patrimoniului Maarhuizen

Layered cooperation in Maarhuizen Landscape and Heritage Development Plan

Groningen deține o vastă rețea de persoane fizice, antreprenori, organizații non-profit și agenții guvernamentale, toți implicați în restaurarea, conservarea și dezvoltarea patrimoniului, calității spațiului și peisajului regiunii. Specificul unic al peisajului din Groningen oferă condiții excelente pentru turism și recreere în provincie, precum și oportunități de creare de noi locuri de muncă și pentru antreprenoriat. În acest exemplu de bune practici, ne concentrăm asupra acestei rețele ca model de management și evaluăm posibilitățile de întărire a patrimoniului local prin economia agrementului. Bunele practici implementate în peisajul cultural al Maarhuizen sunt descrise în detaliu ca un exemplu concret.

Provincia Groningen găzduiește o vastă rețea de oameni și organizații implicați în restaurarea, conservarea și dezvoltarea patrimoniului, calității spațiului și peisajului regiunii. Cooperarea și conlucrarea în cadrul rețelei au dus la proliferarea practicilor, în timp ce au fost dezvoltate noi modalități de utilizare a patrimoniului care nu mai are destinația sa inițială pentru a le asigura acestor situri un viitor sustenabil. În acest exemplu de bune practici, vom descrie una dintre inițiative ca exemplu: peisajul cultural din Maarhuizen. În primul rând, vom descrie cooperarea pe mai multe planuri din Groningen.

Această rețea include:

- Persoane fizice și antreprenori: circa 80% dintre siturile de patrimoniu din provincia Groningen sunt deținute de persoane fizice. Proprietarii clădirilor de patrimoniu monumentale au format Asociația Proprietarilor de Monumente din Groningen (VGME).
- Guvernul regional și local: guvernul olandez are rolul de facilitator în restaurarea, conservarea și îmbogățirea patrimoniului, acordând subvenții, dezvoltând și implementând politici și oferind consilieri și expertiză.

Groningen has an extensive network of private individuals, entrepreneurs, non-profit organisations and government agencies who are committed to restoring, conserving and developing the area's heritage, spatial quality and landscape. The unique characteristics of Groningen's landscape offer excellent conditions for tourism and recreation in the province, as well as opportunities for growth in employment and entrepreneurship. In this good practice, we zoom in on this network as a management model and consider the opportunities for reinforcing local heritage via a leisure economy. The good practices employed in the Maarhuizen cultural landscape are described in greater detail as a practical example.

The province of Groningen is home to an extensive network of people and organisations who are committed to restoring, conserving and developing the area's heritage, spatial quality and landscape. Cooperation and co-creation within this network results in a proliferation of practices whereby new uses for heritage no longer used for its original purpose are developed to give these sites a more sustainable future. In this good practice, we describe one of these initiatives as an example: the Maarhuizen cultural landscape. Firstly, we will describe the layered cooperation taking place in Groningen.

This network comprises:

- Private individuals and entrepreneurs: an estimated 80% of heritage sites in the province of Groningen are owned by private individuals. Owners of monumental heritage buildings have formed the Groningen Monument Owners' Association (VGME).
- Regional and local government: the Dutch government plays a facilitating role in restoring, conserving and enhancing heritage by providing subsidies, designing and implementing policies and providing advice

Guvernul deține foarte puține situri de patrimoniu și folosește majoritatea acestor situri în scopuri oficiale.

- Fundații pentru patrimoniu: acestea includ Fundația Bisericilor Istorice din Groningen, care deține 95 de biserici vechi, Fundația pentru Peisaj din Groningen, care deține 35 de monumente clasificate în patrimoniul național, Natuur monumenten și Staatsbosbeheer, printre altele. Aceste fundații dețin, restaurează, îngrijesc și dezvoltă situri de patrimoniu și peisajul cultural.
- Agenții afiliate: aceste agenții sunt și ele angajate în domeniul patrimoniului, oferă expertiză și sprijină multidisciplinarity și procesele participative, cercetarea, marketingul etc., acestea includ Libau, Marketing Groningen, Universitatea din Groningen, Universitatea de Științe Aplicate Hanze.
- Finanțare: fonduri private, fonduri naționale de restaurare, Fondul Cultural Prințul Bernhard, etc.

Această listă nu este exhaustivă: mai sunt și alți actori implicați în dezvoltarea turismului. Cu toate acestea, ne oferă o idee cu privire la dimensiunile infrastructurii din Groningen pentru protejerea și dezvoltarea siturilor de patrimoniu și a peisajului cultural.

Cum funcționează această infrastructură de cooperare în practică? Un exemplu este proiectul pilot: peisajul cultural din Maarhuizen.

Maarhuizen este un cătun cu mai multe ferme și un cimitir istoric pe o colină construită artificial, care este tipică pentru peisajul cultural din această parte a provinciei Groningen. Geomorfologia sa unică și structurile agricole istorice sunt încă vizibile în peisaj. Regiunea are o valoare arheologică deosebită. Una dintre ferme este Enne Jans Heerd din secolul al XVI-lea, un monument național care nu mai are destinația inițială de la plecarea fermierilor. Pentru a păstra acest peisaj cultural, mai multe părți in-

and expertise. The government itself owns very few heritage sites and uses most of the sites it does own for its own purposes.

- Heritage foundations: these include the Old Churches of Groningen Foundation, which owns 95 ancient churches, the Groningen Landscape Foundation, which owns 35 classified national heritage monuments, Natuurmonumenten and Staatsbosbeheer, among others. These foundations own, restore, maintain and develop heritage sites and the cultural landscape.
- Affiliated agencies: these agencies are also committed to heritage, providing expertise and supporting multidisciplinary and participatory processes, research, marketing, etc. They include Libau, Marketing Groningen, University of Groningen, University of Applied Sciences and Hanze Hogeschool.
- Funding: private funds, national restoration funds, Prince Bernhard Culture Fund, etc.

This list is not exhaustive: still more stakeholders are involved in tourism development. However, it gives an idea of the extent of Groningen's infrastructure for protecting and developing heritage sites and the cultural landscape.

How does this cooperation infrastructure work in practice? This is illustrated by our pilot project: Maarhuizen cultural landscape.

Maarhuizen is a hamlet with several farmhouses and a historic graveyard on a man-made hill, which is typical of the cultural landscape in this part of Groningen. Its unique geomorphology and historic agricultural structures are still visible in the landscape. The area has significant archaeological value. One of the farmhouses is 16th-century Enne Jans Heerd, a national monument that lost its original purpose when the last farmers left. To safeguard this cultural landscape, several parties (Staatsbosbeheer

*Heritage farmstead of Maarhuizen.
Zandstra en Van Rhijn*

teresate (Fundatia Staatsbosbeheer, proprietarul; doi manageri privați, arhitecții Onix și LAOS) lucrează împreună cu ajutorul altor organizații și surse de finanțare. Pentru a păstra clădirea și peisajul cultural înconjurător, s-a dezvoltat o combinație de proiecte agricole, culturale, ecologice și turistice. Sustenabilitatea clădirii este sporită prin opțiuni de restaurare inovatoare, în timp ce situl de patrimoniu și peisajul cultural înconjurător sunt conservate, renovate și dezvoltate și mai mult.

Resurse necesare

Acest proiect major, care include peisajul, patrimoniul, arheologia, ecologia și turismul, este finanțat dintr-o gamă largă de surse: subvenții, fonduri private, crowdfunding și fonduri naționale. Costurile proiectului sunt estimate la 4.000.000 euro. Pe lângă schimbul de cunoștințe, expertiză și asistență, infrastructura de cooperare pe mai multe planuri este, de asemenea, valoroasă în obținerea de fonduri, care sunt adesea ocazii unice, temporare și specifice pentru o anumită temă sau regiune. Când mai multe părți își unesc eforturile, aceste oportunități de finanțare sunt mai ușor de exploatat. Din perspectivă economică, dezvoltarea trebuie să fie profitabilă pe termen lung prin folosirea fermei ca centru cultural.

Dovezi ale succesului

Un plan de proiect a fost stabilit pentru a transforma întregul peisaj cultural din Maarhuizen. Pregătirile pentru renovarea fermei și transformarea ei într-un centru multifuncțional, folosind soluții de construcție sustenabile și inovatoare, au început, iar cererile pentru permise și finanțare au fost depuse deja. Cercetări arheologice și de mediu au fost efectuate în zona dimprejur. S-a solicitat finanțare din mai multe surse. Implemen-

Foundation, the owner; two private managers, architects Onix and LAOS) are working together with support from other organisations and funding sources. To preserve the building and surrounding cultural landscape, a combination of agricultural, cultural, ecological and tourist redevelopment is taking place. The building is being made more sustainable via innovative restoration options, while the heritage site and surrounding cultural landscape are being preserved, restored and further developed.

Resources needed

This major project encompassing landscape, heritage, archaeology, ecology and tourism is funded by a wide variety of sources: subsidies, private funds, crowdfunding and national funds. The project costs are estimated at €4,000,000. As well as providing shared knowledge, expertise and assistance, the layered cooperation infrastructure is also valuable when it comes to obtaining funds, which are often one-off, temporary and specific to a particular theme or region. When many parties come together, it is easier to harness these financial opportunities. From an economic perspective, the development must become profitable over the long term by using the farmhouse as a cultural centre.

Evidence of success

A project plan was established to transform the entire cultural landscape in Maarhuizen. Preparations to renovate the farmhouse and transform it into a multifunctional cultural centre using sustainable, innovative building solutions have begun and applications for permits and funding have been sent. Archaeological and environmental research has been carried out in the surrounding area. Funding has been requested from multiple sources. Implementa-

tarea proiectului este programată să aibă loc în următorii doi ani.

Multe agenții afiliate sunt interesate să participe la acest proiect, inclusiv Universitatea din Groningen, Universitatea de Științe Aplicate Hanze din Groningen, instituții de educație din domeniul naturii și artei, fermieri și companii de agrement.

Au fost lansate mai multe programe pilot de mici dimensiuni, inclusiv proiecte de studiu pentru studenți din domeniul istoriei peisajului și al artei.

Dificultăți întâmpinate

Una dintre provocările întâlnite este domeniul vast și complexitatea proiectului, care implică departamente guvernamentale de la mai multe niveluri. Uneori sfaturile sau instrucțiunile date sunt contradictorii. Sub coordonarea provinciei Groningen, am putut să aducem împreună diferite departamente și zone politice și să abordăm aceste contradicții.

O altă provocare este finanțarea. Unele fonduri sunt limitate în timp și au condiții specifice, care uneori sunt contradictorii. Complexitatea sa face ca proiectul să depindă de finanțarea externă, dar durează mult până se strânge bugetul total.

Provocarea finală este aceea că scopul principal al proiectului este să conserve Maarhuizen și să îl transforme într-un loc public. Este nevoie de fonduri pentru a continua proiectul, astfel încât s-a dezvoltat un model de afaceri. Când vine vorba de fonduri și de dezbateri publice, este uneori dificil pentru public să înțeleagă ce fel de proiect este acesta: este un proiect comercial sau unul social?

tion of the project is scheduled to take place over the next two years.

Many affiliated agencies are interested in participating in this project, including the University of Groningen, University of Applied Sciences, Hanze Hogeschool Marketing Groningen, nature and art education institutions, farmers and leisure companies.

Several small pilot projects have been launched, including study projects for students of landscape history and art.

Challenges encountered

One of the challenges encountered is the broad scope and complexity of the project, with several layers of government departments involved. Sometimes, the advice or instructions issued are contradictory. With coordination from the county of Groningen, we have been able to bring the different departments and policy areas together and address these contradictions.

Another challenge is funding. Some funds are time-limited and have specific conditions, which can sometimes be conflicting. Due to the complexity of the project, it is dependent on external funding but it takes a long time to cover the total budget.

The final challenge is that the project's primary goal is to preserve Maarhuizen and make it into a public place. Revenues are needed to future-proof the project, so a business model has been developed. When it comes to funding and the public debate, this sometimes makes it difficult for people to understand what kind of project it is: is it a commercial or a social project?

Potențial pentru învățare sau transfer

Am vrea să învățăm mai multe despre cum putem prezenta istoria peisajului într-un mod interesant și să ne inspirăm din alte exemple de bune practici. Nu avem experiență cu subvențiile europene și ne interesează să aflăm dacă există subvenții europene relevante pentru acest proiect.

Lecțiile pe care dorim să le împărtășim includ:

- *Construirea identității locului:* imediat ce am lansat proiectul, am invitat vizitatori la Maarhuizen și am început să organizăm activități. Ne-am prezentat ideile și am cerut păreri altora. Acest lucru a condus la implicarea serioasă a mai multor părți interesate.
- *Construirea și integrarea peisajului:* în planurile pe care le-am creat, am legat ferma Enne Jans Heerd de peisajul din jur. Cele două elemente se sprijină reciproc.
- *Coaliția:* o coaliție mare de actori este implicată în proiect și acesta este un factor cheie pentru succes.

WEB

<https://ennejansheerd.nl/>

Opinia experților Interreg Europe

Acest exemplu de bune practici ne arată cum ar trebui formată o coaliție puternică cu diferiți actori interesați de un obiectiv comun: relansarea și modernizarea patrimoniului cultural într-un context rural. În următorii șapte ani, proiectele elaborate în scopul folosirii patrimoniului cultural în moduri inovatoare pentru a face Europa mai sustenabilă și mai verde au șanse să atragă finanțarea UE. Susținătorii acestui exemplu de bune practici sunt sfătuiți să ia în considerare

Potential for learning or transfer

We would like to learn more about how we can share the history of the landscape in an interesting way and draw inspiration from other good practices. We have no experience of European subsidies and we are interested to find out whether there are any European subsidies that are relevant to this project.

The lessons we would like to share are:

- *Placemaking:* as soon as we launched the project, we invited people to come to Maarhuizen and started organising activities. We shared our ideas and asked people for theirs. This led to significant engagement from a wide range of parties.
- *Building and landscape integration:* in the plans we have drawn up, we always link the Enne Jans Heerd farmhouse to the surrounding landscape. The two elements mutually reinforce one another.
- *Coalition:* a broad coalition of stakeholders are involved in the project and this is a key factor for success.

WEB

<https://ennejansheerd.nl/>

Expert opinion Interreg Europe

This good practice stands out as an example of how to gather a strong coalition of diverse stakeholders around a common goal: to relaunch and modernise cultural heritage in an originally rural setting. Over the next seven years, projects designed to use rural cultural heritage in innovative ways to make Europe smarter and greener are likely to attract EU financial support. Proponents of this good practice are advised to consider the results being reported and lessons that can be drawn from

rezultatele raportate și lecțiile care pot fi desprinse din proiectul RURITAGE (<https://www.ruritage.eu/>), care a fost co-finanțat de UE (ca parte din programul Horizon 2020) pentru a înțelege mai bine direcția de urmat.

the RURITAGE project (<https://www.ruritage.eu/>), which has been co-funded by the EU (as part of the Horizon 2020 programme) in order to better understand the direction in which to proceed.

*Birds-eye-view of Maarhuizen.
Zandstra en Van Rhijn*

Dezvoltarea peisajului, identitate culturală și agrement: noile instalații de apă din Zoutkamp

Landscape development, cultural identity and leisure: the new waterworks in Zoutkamp

Creșterea nivelului mării și tranziția spre energia solară și eoliană au condus la proiectarea în prezent a unor planuri de mari dimensiuni pentru dezvoltarea peisajului în provincia Groningen. Mai multe dintre aceste planuri combină calitatea vieții, calitatea și identitatea spațiului, sustenabilitatea și agrementul. Acest exemplu de bune practici se concentrează pe noile instalații de apă din satul Zoutkamp.

O privire asupra planurilor de dezvoltare a peisajului din provincia Groningen arată că mai multe proiecte iau în considerare calitatea și identitatea spațiului, istoria culturii, patrimoniul și agrementul.

Strategiile de turism privind patrimoniul și peisajul implică refolosirea siturilor de patrimoniu și oferirea de noi experiențe. Situl de patrimoniu mondial UNESCO Marea Wadden este un astfel de exemplu, incluzând zone de uscat care apar în timpul refluxului, diguri și un peisaj unic mai în interior cu sate construite pe „Wierden” (dealuri artificiale) și numeroase biserici datând din Evul Mediu târziu.

Pentru creșterea valorii sitului de patrimoniu se folosesc patru strategii:

- ca punct de atracție pentru turiști și noi locuitori.
- ca pepinieră pentru întreprinderi nou înființate și pentru proiecte de pionerat.
- ca un stâlp totemic de care locuitorii să-și lege identitatea.
- ca punct de întâlnire pentru a-i reuni pe locuitori.

Zona de coastă a Mării Wadden, sit de patrimoniu mondial UNESCO, oferă oportunități pentru o dezvoltare mai extinsă. Ar putea fi asigurate mai multe opțiuni pentru cazare, pentru drumeții pe distanțe lungi și trasee pentru ciclism.

Se derulează trei proiecte de dezvoltare a teritoriului:

- Noi instalații de apă și ecluza Hunsingo din satul Zoutkamp, care reunesc adaptarea

Due to sea-level rise and the transition to solar and wind energy, large-scale landscape development plans are currently being designed for the province of Groningen. Several of these plans combine quality of life, spatial quality and identity, sustainability and leisure. This good practice focuses on the new waterworks in the village of Zoutkamp.

A quick scan of landscape development plans for the province of Groningen reveals several projects where spatial quality and identity, cultural history, heritage and leisure are taken into consideration.

Tourism strategies relating to heritage and landscape involve reusing heritage sites and offering new experiences in them. The Wadden Sea UNESCO World Heritage site is one example, featuring mudflats, dykes and a unique landscape further inland with villages built on ‘Wierden’ (manmade hills) and numerous churches from the late Middle Ages.

Four strategies are employed to leverage the value of the heritage site:

- as a billboard to attract tourists and new residents
- as a breeding ground for startups and other pioneering projects
- as a totem pole for residents to anchor their identity on
- as a meeting place to connect residents

The coastline at the Wadden Sea UNESCO World Heritage site offers opportunities for further development. More options for overnight stays could be provided, as could long-distance hiking and cycling trails.

Three landscape development plans are in process:

- New waterworks and Hunsingo lock in the village of Zoutkamp, bringing climate adap-

la schimbările climatice, noi instalații de apă, agrement și patrimoniu într-un singur proiect cu sprijin din partea comunității locale.

- Dezvoltarea regională în jurul portului istoric Noordpolderzijl, explorând căi de a asigura navigabilitatea portului și de a atrage turiști, și în același timp păstrând și îmbunătățind mediul natural și cultural, precum și adoptând măsuri pentru o agricultură sustenabilă și pentru adaptarea la schimbările climatice.

- Redezvoltarea orașului istoric Appingedam.

Acest exemplu de bune practici se concentrează pe noile instalații de apă din Zoutkamp.

Scopul proiectului este de a ajuta dezvoltarea viitoare a sistemului de canale și râuri din nordul provinciei Groningen prin restaurarea vechii ecluze Hunsingo (construită în 1859) și repunând în funcțiune vechiul dig la mare, precum și construind o nouă stație de pompare lângă vechea ecluză pentru a crește volumul de apă care poate fi pompat. Pentru a crește eficiența stației de pompare, se va instala un nou set de porți de ecluză în satul Schouwerzijl. Proiectul combină managementul apei, conservarea patrimoniului cultural, îmbunătățirea calității vieții în Zoutkamp și în zona limitrofă, dar și dezvoltarea ecluzei și a portului turistic.

Resurse necesare

Bugetul estimat pentru acest proiect este de 31.600.000 €. Autoritatea regională pentru apă Noorderzijlvest va fi principala sursă de finanțare, fiind responsabilă pentru construirea stației de pompare (16.000.000 €). Alte surse de finanțare și sprijin includ provincia Groningen, Consiliul Municipal Het Hogeland, Programul Național Groningen, Erfgoeddeal (Asociația pentru patrimoniu) și antreprenori locali.

tation, waterways, recreation and heritage together in a single project with support from the local community.

- Regional development around the historic harbour of Noordpolderzijl, researching ways to ensure the port's navigability and attract tourism while preserving and enhancing the natural and cultural environment, as well as adopting measures for sustainable agriculture and climate adaptation.
- Redevelopment of the historic city of Appingedam.

This good practice focuses on the new waterworks in Zoutkamp.

The aim of the project is to help futureproof the system of canals and rivers in the north of Groningen by restoring the old Hunsingo lock (built in 1859) and bringing the old sea dyke back into operation, as well as constructing a new pumphouse next to the old lock to increase the volume of water that can be pumped. To further increase the pumphouse's efficiency, a new set of lock gates are being installed in the village of Schouwerzijl. The project combines water management, cultural heritage preservation, improvements to quality of life in Zoutkamp and the surrounding area, redevelopment of the lock and further development of the tourist marina.

Resources needed

The estimated budget for this project is €31,600,000. The regional water authority Noorderzijlvest will be funding most of this amount, as it is responsible for building the pumphouse (€16,000,000). Other sources of funding and support include the province of Groningen, Het Hogeland municipal council, the Groningen National Programme, Erfgoeddeal (Heritage Deal) and local business owners.

*New Waterworks Zoutkamp.
Waterschap Noorderzijlvest*

Dovezi ale succesului

Comunitatea locală a fost implicată în proiect încă de la început, iar contribuția sa îl face ceea ce este astăzi. Beneficiile implicării comunității locale se referă la faptul că generează sprijin pentru proiect, favorizând și construind implicarea comunității în transformarea mediului. Cu ideile și sprijinul locuitorilor din zonă, dezvoltarea teritoriului se leagă mai strâns de identitatea teritoriului local. Cu privire la potențialul pentru turism și agrement al zonei, locuitorii pot oferi cele mai bune sfaturi pentru îmbunătățirea condițiilor de trai și a calității vieții în zonă. Această abordare limitează numărul de obiecții la proiect și contribuie la implementarea sa mai rapidă. Nu numai comunitatea locală este entuziasmată de proiect, așa cum o arată și numărul celorlalte părți interesate.

Provocări întâlnite

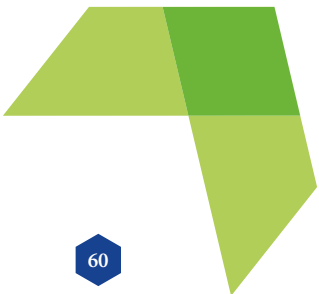
Unele dintre principalele provocări au fost întâlnite în stadiul de proiectare: cum să facem ecluza să funcționeze ca ecluză când a fost folosită ca stăvilă, unde ar trebui construită noua stație de pompare, ce stil să folosim etc. O altă provocare a fost obținerea unei finanțări suficiente pentru fiecare element al proiectului, cum ar fi renovarea sistemului de protecție Muralt pentru dig (vizibilă în imagine în partea stângă spa-te) și a vechii instalații de iluminat din port.

Evidence of success

The local community has been involved in the project from the outset and their input has helped make it what it is today. The benefit of local community involvement is that it generates support for the project, sustaining and building community engagement with changes to the landscape. With bottom-up ideas and support from residents, spatial development is more closely linked to local spatial identity. With regard to the area's potential for tourism and leisure, residents can give the best advice to enhance liveability and quality of life in the area. This approach also limits the number of objections to the project and helps speed up the process. It is not only the local community that is enthusiastic about the project, as the number of other stakeholders shows.

Challenges encountered

Some of the main challenges were encountered in the design stage: how to make the lock function as a lock when it used to be a flood-gate, where to build the new pumphouse, what style to use, etc. Another issue was obtaining sufficient funding to cover every element of the project, such as the restoration of the Muralt protection dyke (visible on the far left of the picture) and the old harbour lighting.

Potențial pentru învățare sau transfer

Acest proiect demonstrează potențialul pentru combinarea calității vieții, calității și identității spațiului, sustenabilității și agrementului și arată cum pot colabora mai mulți actori interesați pentru a transforma patrimoniul și identitatea spațială într-o prioritate a proiectelor de dezvoltare pentru a crea peisaje dinamice.

Proiectul noilor instalații de apă din Zoutkamp scoate în evidență importanța implicării comunității locale în dezvoltarea peisajului. Acesta dezvoltă calitatea spațiului și locuirea în zonă, reduce numărul de reclamații, duce la mai puține modificări ale planurilor și generează sprijin larg pentru proiect. După câștigarea sprijinului comunității locale, este mult mai ușor să obținem fonduri și să implicăm noi actori. Proiectul arată, de asemenea, cum pot fi legate idei diferite și combinate elemente diferite într-un singur proiect. Această abordare poate fi rezumată de proverbul olandez „obținerea succesului prin muncă”. Proiectul urmărește nu numai să reducă efectele schimbărilor climatice, ci și să restaureze istoria culturală a orașului, să îmbunătățească calitatea vieții în oraș și valoarea sa de agrement.

WEB

[https://www.noorderzijlvest.nl/ons-werk/projecten/projecten-\(lopend\)/waterwerken-zoutkamp/](https://www.noorderzijlvest.nl/ons-werk/projecten/projecten-(lopend)/waterwerken-zoutkamp/)

Opinia experților Interreg Europe

Acest exemplu de bune practici are mai multe obiective, cum ar fi revitalizarea patrimoniului cultural referitor la apă și adaptarea la schimbările climatice prin îmbunătățirea managementului resurselor de apă. Prin urmare, este în concordanță cu obiectivele Comisiei Europene în multe inițiative care derivă din Pactului Ecologic European. Printre acestea,

Potential for learning or transfer

This project demonstrates the potential for combining quality of life, spatial quality and identity, sustainability and leisure and shows how co-creation between different stakeholders, heritage and spatial identity can be prioritised in redevelopment projects to create dynamic cultural landscapes.

The new waterworks project in Zoutkamp points to the importance of involving local communities in landscape development. This enhances the spatial quality and liveability of the area, reduces the number of complaints, leads to fewer adjustments to the plans and generates widespread support for the project. Once local support is in place, it is much easier to obtain funds and engage new stakeholders. The project also shows how to link different ideas and combine different elements in a single project. This approach can be summed up by the Dutch saying ‘making work with work’. The project not only seeks to mitigate the effects of climate change, but also to restore the town’s cultural history, improve its quality of life and enhance its recreational value.

WEB

[https://www.noorderzijlvest.nl/ons-werk/projecten/projecten-\(lopend\)/waterwerken-zoutkamp/](https://www.noorderzijlvest.nl/ons-werk/projecten/projecten-(lopend)/waterwerken-zoutkamp/)

Expert opinion Interreg Europe

This good practice pursues multiple objectives, such as revitalising water-related cultural heritage and climate adaptation via improved management of water resources. As such, it is in line with the European Commission’s stated objectives in many of the initiatives stemming from the European Green Deal. Among these, it is worth mentioning the 2030 Biodiversity

*View on the old fishing-village of Zoutkamp.
Marketing Groningen*

merită menționată Strategia pentru Biodiversitate 2030, care sprijină investițiile în infrastructura verde și albastră, și Comunicarea privind Turismul și Transportul în 2020 și Dincolo, care scoate în evidență potențialul pentru inovație al căilor navigabile interioare și al zonelor rurale, turismul și crearea de oportunități bazate pe creșterea patrimoniului cultural. Abordarea adoptată de susținătorii acestui exemplu de bune practici ar putea inspira și alți decidenți din UE, la nivel local și regional.

Strategy, which calls for investment in green and blue infrastructure, and the Communication on Tourism and Transport in 2020 and Beyond, which stresses the potential of inland waterways and rural areas for the creation of innovative, localised tourism and recreation opportunities based on enhancing cultural heritage. The approach adopted by the proponents of this ongoing good practice could inspire other local and regional policymakers in the EU.

*View on the old fishing-village of Zoutkamp.
Marketing Groningen*

Proiectul Keykeepers (Păstrătorii cheilor)

Keykeepers project

Proiectul Keykeepers (Păstrătorii cheilor) al Fundației pentru Biserici Istorice din Groningen redă bisericile celor mai importanți locuitori ai satelor: copiii!

Fundația pentru Biserici Istorice din Groningen urmărește să protejeze, să restaureze și să mențină patrimoniul cultural religios din provincia Groningen, dar și să crească interesul pentru acest patrimoniu și să prezinte informații despre acesta.

Multe biserici din Groningen și-au pierdut rolul de lăcașe de cult, clădirile fiind gestionate de comitetele locale de voluntari. Deși acestea nu mai sunt lăcașe de cult, clădirile fac parte din patrimoniul nostru colectiv. Fundația explorează moduri de a atribui clădirilor noi sensuri și o nouă relevanță în viețile sătenilor.

Proiectul Keykeepers (Păstrătorii cheilor) ne permite să redăm bisericile celor mai importanți locuitori ai satelor: copiii. Aceștia primesc cheia de la ușă și li se cere să protejeze spațiul. Ei semnează un contract și participă la un joc interesant, menit să îi învețe despre istoria bisericii și să îi ajute să le aprecieze valoarea de patrimoniu. Copiii lucrează împreună în interiorul și în jurul bisericii pentru a aduna indicii și a găsi răspunsuri. Scopul final al jocului este să descuie biserica.

Proiectul construiește parteneriate mai apropiate între comitetele de voluntari și școlile locale. De exemplu, școala folosește biserica ca o sală de clasă specială, unde voluntarii îi învață pe copii să întoarcă ceasul bisericii. Acest lucru are o influență pozitivă asupra calității vieții în sat și încurajează activitățile intergeneraționale.

The Keykeepers project from the Groningen Historic Churches Foundation gives churches back to villages' most important inhabitants: children!

Groningen Historic Churches Foundation aims to protect, restore and maintain religious cultural heritage in the province of Groningen, as well as to boost interest and share knowledge of this heritage.

Many churches in Groningen are deconsecrated and local committees of volunteers are responsible for operating the buildings. Although they are no longer places of worship, the buildings form part of our collective heritage. The Foundation explores ways of giving the buildings new meaning and relevance in villagers' lives.

With the Keykeepers project, we give churches back to villages' most important inhabitants: children. They are given the key to the door and asked to keep it safe. They sign a contract and play an exciting game, designed to teach them about the history of their church and help them appreciate the value of their heritage. The children work together in and around the church to solve clues and find answers. The ultimate goal of the game is to unlock the church.

The project builds closer partnerships between volunteer committees and local schools. For example, the school uses the church as a special classroom, and volunteers teach children to wind the church clock. This has a positive influence on the village's overall liveability and encourages intergenerational activities.

Resurse necesare

- Coordonarea & promovarea proiectului: 15.000€.
- Dezvoltarea conceptului: 7.500€.
- Proiectarea și producerea a 10 cutii și jocuri pentru Keykeepers (Păstrătorii cheilor): 22.500€.
- Total: 45.000€.

Surse de finanțare: filiale regionale ale cooperativei Rabobank, Fondul Cultural Prințul Bernhard și resursele educaționale existente.

Dovezi ale succesului

Proiectul Keykeepers (Păstrătorii cheilor) a creat un parteneriat structural între biserici și școli, a sporit sprijinul local pentru biserici și a crescut calitatea vieții în zece sate diferite. Proiectul promovează implicarea în patrimoniul local a generațiilor tinere, sprijinind eforturile viitoare de conservare. Metoda Keykeepers (Păstrătorii cheilor) ajută școlile și bisericile din alte sate să înceapă să lucreze împreună. Se fac schimburi de bune practici cu alte comitete locale și părți implicate în patrimoniu la nivel regional și dincolo de acesta. Această nouă metodă de educație a primit Premiul Dutch Design.

Provocări întâlnite

Provocările întâlnite includ:

- A ține produsul în „viață” în școli și biserici de-a lungul anilor este o provocare, iar un rol esențial îl joacă un lider de proiect implicat din partea organizației de patrimoniu.
- Costul încălzirii bisericilor pentru a fi folosite este mare. Fundația Bisericilor Istorice din Groningen plătește factura de două ori în timpul primului an al proiectului Keykeepers (Păstrătorii cheilor) pentru a micșora costurile.

Resources needed

- Project coordination & promotion: €15,000
- Concept development: €7,500
- Design and production of 10 Keykeeper chests and games: €22,500
- Total: €45,000

Funding sources: regional offices of the Rabobank cooperative, Prins Bernard Cultuurfonds and existing educational resources.

Evidence of success

Keykeepers has created a structural partnership between churches and schools, boosted local support for the churches and enhanced quality of life in ten different villages. The project promotes engagement with local heritage among younger generations, building support for future preservation efforts. The Keykeepers method helps schools and churches in other villages to start working together. Good practices are exchanged with other local committees and stakeholders involved in heritage both regionally and beyond. This new heritage education method received a Dutch Design Award.

Challenges encountered

Some of the challenges encountered include:

- Keeping the project ‘alive’ in the schools and churches over the years is a challenge and a hands-on project leader from the heritage organisation is key.
- The cost of heating churches for use is high. The Groningen Historic Churches Foundation pays the bill twice during the first Keykeepers year to keep costs low.

Religieus hertiage Groningen.
Iris van den Brand

Religious heritage Groningen.
Marketing Groningen

Potențial pentru învățare sau transfe

Proiectul Keykeepers (Păstrătorii cheilor) aduce mai multe inovații:

- Refolosește clădirile înscrise în patrimoniul religios.
- Urmărește să obțină suport larg pentru patrimoniul religios din zonele rurale.
- Reprezintă o metodă educațională nouă care aduce elevii în biserici, întărește identitatea locală și simțul apartenenței.
- Îi implică pe copii ca actori în îngrijirea bisericii, permițându-le să vadă ce presupune patrimoniul și întreținerea clădirii în viitor.
- Sprijină și stimulează activitățile intergeneraționale în zone rurale mici care au probleme cu schimbările demografice, depopularea și îmbătrânirea populației, îmbunătățind calitatea vieții în aceste sate.
- Creează o situație win-win încurajând școlile și biserica să lucreze împreună.

WEB

<https://www.212f.nl/keykeepers>

<https://www.groningerkerken.nl/en/home>

<https://www.interregeurope.eu/momar/news/news-article/10941/interview-to-groningen-historic-churches-foundation/>

Potential for learning or transfer

The Keykeepers project is innovative in several ways:

- It reuses listed religious heritage buildings.
- It seeks to obtain broad support for religious heritage in rural areas.
- It is a new heritage education method that brings the classroom into the church, strengthening local identity and sense of place.
- It engages with children as stakeholders in caring for a church, giving them an insight into what heritage involves and building support for the future.
- It supports and stimulates intergenerational activities in small rural villages struggling with demographic change, depopulation and an ageing population, enhancing quality of life in these villages.
- It creates a win-win situation by encouraging the school and church to work together.

WEB

<https://www.212f.nl/keykeepers>

<https://www.groningerkerken.nl/en/home>

<https://www.interregeurope.eu/momar/news/news-article/10941/interview-to-groningen-historic-churches-foundation/>

*Religieus hertiage Middelstum, Groningen.
Stella Dekker Fotografie*

Provincia Groningen. Programul pentru Patrimoniul, Calitatea Spațiului și Peisaj (HSL)

Groningen Provincial Heritage, Spatial Quality and Landscape (HSL) Programme

Programul pentru Patrimoniul, Calitatea Spațiului și Peisaj aduce împreună guvernul și alți actori pentru a colabora pe tema patrimoniului și a spațiilor culturale.

Calitatea spațiului în Provincia Groningen este determinată în principal de patrimoniul său și de peisajul cultural. Regiunea cuprinde variate peisaje culturale și identități locale. Pentru a păstra aceste calități, este importantă adoptarea unor măsuri atent planificate. Programul pentru Patrimoniul, Calitatea Spațiului și Peisaj din provincia Groningen este unic în Țările de Jos. Este condus de o echipă multidisciplinară care lucrează cu părțile interesate pentru a lăsa generațiilor viitoare o casă frumoasă, ușor de recunoscut și de administrat prin conservarea, restaurarea și dezvoltarea identității zonei și crearea de noi situri de patrimoniu. Scopul este de a permite provinciei să rămână atractivă pentru locuitori și pentru turiști și de a proteja patrimoniul, calitatea spațiului și peisajul din Groningen.

Politica din spatele programului va fi evaluată și reînnoită anul viitor. Se bazează pe șase piloni, unul dintre aceștia se concentrează pe patrimoniul din zona afectată de cutremure. În această parte a programului, sunt formulate politici și strategii pentru a restaura, consolida și demola clădirile de patrimoniu afectate de cutremure. Scopul este de a proteja siturile de patrimoniu și de a încuraja noi folosiri ale acestora. Un element al programului este biroul regional de informare cu privire la probleme de patrimoniu unde lucrează o echipă de specialiști în domeniul patrimoniului.

The Heritage, Spatial Quality and Landscape Programme brings the government and other stakeholders together to work on heritage and cultural landscapes.

The province of Groningen's spatial quality is largely determined by its heritage and cultural landscape. The region features diverse cultural landscapes and local identities. To preserve these qualities, it is important to take carefully planned measures. The Groningen Provincial Heritage, Spatial Quality and Landscape Programme is unique in the Netherlands. It is led by a multidisciplinary team that works with stakeholders to leave future generations a beautiful, recognisable, manageable home by preserving, restoring and further developing the area's identity and creating new heritage sites. The goal is to ensure that the province remains attractive to residents and visitors and to protect Groningen's heritage, spatial quality and landscape.

The policy underpinning the programme will be evaluated and renewed in the coming year. It is based on six pillars, one of which focuses on heritage in the area affected by earthquakes. In this part of the programme, policies and strategies are formulated to restore, fortify and demolish heritage buildings damaged by earthquakes. The aim is to protect heritage sites and encourage new uses. One element of the programme is a provincial information office for heritage-related questions staffed by a team of heritage professionals.

Resurse necesare

Bugetul anual al programului este de aproximativ 10.700.000 euro, în timp ce 2.500 euro sunt alocati în fiecare an pentru programul de patrimoniu în zona afectată de cutremure (50% din această sumă provine din co-finanțări).

Dovezi ale succesului

De la lansarea programului în 2017, câteva dintre reușitele sale includ:

- Un acord încheiat de părțile implicate pentru a oficializa înțelegerea voluntară de a lucra împreună la probleme de peisaj cultural și patrimoniu.
- Dezvoltarea și implementarea Programului de patrimoniu.
- Monitorizarea calității patrimoniului construit și a peisajului cultural.
- Subvenții pentru bune practici.
- Schimbul de bune practici pe pagina de web „Kwaliteitgids Groningen” – „Ghid pentru calitatea spațiului”.
- Lărgirea orizonturilor proiectului căutând inspirație în alte regiuni europene și participând la Interreg Europe MOMAr.

Provocări întâlnite

Provincia Groningen se confruntă cu mai multe provocări care afectează calitatea spațiului, peisajul și patrimoniu: cutremure, tranziția energetică și agricolă, schimbări demografice și climatice. O altă provocare se referă la menținerea unei legături strânse cu părțile implicate în condițiile aplicării restricțiilor impuse de pandemia de COVID-19.

Resources needed

The annual budget for the programme is approximately €10,700,000, while €2,500,00 are allocated each year to the heritage programme in the earthquake area (50% of this amount must be co-funded).

Evidence of success

Since the programme was launched in 2017, some of its successes include:

- A covenant drawn up by stakeholders to formalise their voluntary agreement to work together on the cultural landscape and heritage
- Development and implementation of the Heritage Programme
- Survey of the quality of the built heritage and cultural landscape
- Subsidies for good practices
- Sharing good practices on the website ‘Kwaliteitgids Groningen’ – ‘A Guide to Spatial Quality’
- Broadening the project’s horizons by seeking inspiration from other European regions and attending Interreg Europe MOMAr

Challenges encountered

The province of Groningen faces multiple challenges with a major impact on spatial quality, landscape and heritage: earthquakes, energy and agricultural transitions, demographic change and climate change. Another emerging challenge relates to maintaining close contact with stakeholders when COVID-19 restrictions are in place.

*Birds-eye-view of Bourgtange.
Province of Groningen*

PPotențial pentru învățare sau transfer

Programul pentru Patrimoniu, Calitate Spațiului și Peisaj din provincia Groningen promovează o abordare multidisciplinară, comprehensivă a dezvoltării spațiului. Prioritizând trăsăturile cheie ale peisajului, patrimoniului și arheologiei, programul urmărește să conserve, să restaureze și să dezvolte identitatea regiunii.

Echipa multidisciplinară constă din specialiști în patrimoniu, peisaj, arheologie, calitatea spațiului, finanțare și dezvoltare regională. La nivelul provinciei, programul are legături cu diferite departamente, cum ar fi cultură, agrement și ecologie, cu care are în comun anumite obiective legate de calitatea spațiului.

Echipa poate să ofere consiliere cu privire la îmbunătățirea politicilor relevante și la modelele de management.

Programul ar putea servi ca sursă de inspirație pentru guvernele regionale și locale, arătând cum pot colabora cu părțile interesate și inițiativele locale pentru a pune calitatea spațiului pe lista priorităților și a încuraja dialogul între părțile cu interese opuse în conservarea calității spațiului în regiune.

WEB

https://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten/Beleid_en_documenten/Documentenzoeker/Cultuur_en_erfgoed/Erfgoed/Programma_opgave_Erfgoed_Ruimtelijke_kwaliteit_en_Landschap.pdf

www.kwaliteitsgidsgroningen.nl

Potential for learning or transfer

The Groningen Provincial Heritage, Spatial Quality and Landscape Programme promotes a multidisciplinary, comprehensive approach to spatial development. By prioritising key features in the landscape, heritage and archaeology, it aims to preserve, restore and further develop the area's identity.

The multidisciplinary team consists of experts on heritage, landscape, archaeology, spatial quality, funding and regional development. At the provincial level, the programme has links with different departments, such as culture, leisure and ecology, with whom it shares certain spatial quality objectives.

The team can also advise on relevant policy improvement and management models.

The programme could serve as a source of inspiration for regional and local governments, showing how they can join forces with stakeholders and local initiatives to place spatial quality firmly on the agenda and encourage dialogue between potentially conflicting interests to preserve the region's spatial quality.

WEB

https://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten/Beleid_en_documenten/Documentenzoeker/Cultuur_en_erfgoed/Erfgoed/Programma_opgave_Erfgoed_Ruimtelijke_kwaliteit_en_Landschap.pdf

www.kwaliteitsgidsgroningen.nl

*'Wierden' landscape with artificial mounds where people lived on to protect themselves from the incoming sea.
Marketing Groningen*

Biserica Școală

School Church

Biserica Școală din Garmerwolde (Țările de Jos) este un loc în care se poate învăța despre istorie, viitor, tradiții, despre sine și despre altele. Vizitatorii pot afla mai multe despre sărbătorile creștine și islamice în aripa verticală de muzeu din turnul medieval.

Fundația Bisericilor Istorice din Groningen urmărește să păstreze patrimoniul cultural religios din provincia Groningen, precum și să sporească interesul și schimbul de cunoștințe despre acest patrimoniu.

Biserica Școală din Garmerwolde, la sud de orașul Groningen, este un loc pentru educație care stimulează ideile și emoțiile. Biserica medievală, turnul care găzduiește expoziția „Sărbători! În est și în vest” și împrejurimile sale oferă un mediu bogat pentru învățare despre o gamă largă de subiecte, cum ar fi patrimoniul imaterial, de exemplu sărbătorile și tradițiile religioase, istoria, societatea contemporană și viitoare, sustenabilitate și artă.

În turnul clopotului, o scară unică, similară cu o creație de Escher, a fost construită ca o axă verticală a muzeului, creând un amestec fascinant de arhitectură istorică și contemporană. Urcând și coborând scările suprapuse, vizitatorii întâlnesc opt prezentări interactive ale sărbătorilor religioase islamice și creștine, folosind simboluri noi mai degrabă decât imagini existente. În vârf, îi așteaptă o priveliște magnifică.

Școlile primare pot să rezerve pachetul educațional „Sărbători! În est și în vest”, care include transportul și materialele didactice de folosit după vizita la Biserica Școală. Pachetul constă într-un tur ghidat al bisericii medievale, vizitarea expoziției (cu ghid audio) și jocuri educative. Materialele didactice se concentrează pe teme care se referă la sărbători, puse în legătură cu viața de zi cu zi a copiilor pentru a le face mai ușor de înțeles.

The School Church in Garmerwolde (Netherlands) is a place for learning about history, the future, traditions, oneself and others. Visitors can find out more about Christian and Islamic holidays in the vertical museum wing in the medieval tower.

Groningen Historic Churches Foundation aims to preserve religious cultural heritage in the province of Groningen, as well as enhancing interest and sharing knowledge of this heritage.

The School Church in Garmerwolde, just south of the city of Groningen, is an educational venue that stimulates thoughts and emotions. The medieval church, the tower displaying the exhibition ‘Holidays! In East and West’ and the surrounding grounds offer a rich learning environment with opportunities for education on a diverse range of topics, such as intangible heritage like religious holidays and traditions, history, contemporary and future society, sustainability and art.

In the bell tower, a unique ‘Escher-like’ staircase has been built as a vertical museum, creating a fascinating blend of historical and contemporary architecture. As they walk up and down the overlapping staircases, visitors encounter eight interactive depictions of Islamic and Christian religious holidays comprising new symbols rather than existing images. At the top, a magnificent view awaits them.

Primary schools can book the ‘Holidays! In East and West’ educational package, which includes travel arrangements and classroom materials for use after the visit to the School Church. The package consists of a guided group dialogue in the medieval church, a visit to the exhibition (with an audio guide) and educational games. The teaching materials focus on the themes underpinning the holidays, linking them to children’s everyday lives to make them easier to understand.

Acest proiect oferă o platformă pentru dialog intercultural în Țările de Jos. În loc să scoată în evidență diferențele, proiectul se concentrează pe asemănările dintre oameni și comunități și pe celebrarea diversității.

Resurse necesare

Clădire & instalații: 1.257.000€.

Expoziție: 465.000€.

Materiale educaționale & marketing: 58.000€.

Total: 1.780.000€.

Dovezi ale succesului

Programul a fost foarte bine primit în școli, oferind profesorilor instrumentul pentru a discuta un subiect dificil în clasă. Din cauza pandemiei de COVID-19, numai câteva grupuri au vizitat site-ul (135 de copii cu vârste de 9-13 ani).

O dovadă a influenței programului asupra instituțiilor de educație poate fi și parteneriatul inițiat de cinci instituții din provincia Groningen.

Clădirea recepției de alături, care găzduiește un restaurant, a constituit o atracție suplimentară pentru turiștii din Garmerwolde. În timpul lunilor de vară, peste 570 de oameni au vizitat expoziția din turn.

Într-un an „normal”, obiectul este de 4.000 de elevi de la școlile din program și un total de 1.500 de vizitatori în weekend și în vacanțe. Biserica însăși primește vizitatori în fiecare zi, în total cel puțin 1.000 pe an.

This project provides a platform for intercultural dialogue in the Netherlands. Instead of highlighting differences, our focus is on similarities between people and communities and we celebrate diversity.

Resources needed

Building & installation: €1,257,000

Exhibition: €465,000

Educational materials & marketing: €58,000

Total: €1,780,000

Evidence of success

The programme has been very well received by schools, providing teachers with a tool for discussing a difficult topic in the classroom. Due to the COVID-19 pandemic, only a few groups have visited the site (135 children aged 9-13).

Evidence of the programme's influence on educational institutions can be found in the partnership initiated with five institutions in the province of Groningen.

The adjoining reception building, which houses a restaurant, has acted as an additional attraction for tourists to Garmerwolde. During the summer months, more than 570 people visited the exhibition in the tower.

In a 'normal' year, the objective will be 4,000 schoolchildren enrolled on our school programme and a total of 1,500 visitors at weekends and holidays. The church itself receives visitors every day, with a total of at least 1,000 per year.

*Interior Schoolchurch.
Peter de Kan*

Provocări întâlnite

- Biserica este folosită pentru diverse activități, cum ar fi servicii funerare și nunți, micul dejun al satului de Ziua Regelui, lecturi și concerte, un spațiu de manevră limitat. Biserica este încă multifuncțională, ceea ce face necesare întâlnirile periodice cu ceilalți actori implicați.
- Descrierile unora dintre sărbători sunt dificil de înțeles, deoarece cei care le-au descris nu le cunoșteau. S-a format o echipă de experți pentru a evalua acuratețea descrierilor.
- Valoarea monumentală a grinzilor turnului a însemnat că scările au fost foarte dificil de construit și a fost nevoie de multă expertiză și calcule.

Potențial pentru învățare sau transfer

Conceptul de Biserică Școală poate fi implementat și în alte locații. Istoria lor religioasă face ca bisericile să fie locații ideale pentru discutarea tradițiilor religioase, chiar și atunci când sunt administrate de organizații seculare cum ar fi SOGK. Dialogul și schimbul de idei joacă un rol esențial. Însă valoarea bisericilor depășește trecutul lor religios. Clădirile bisericilor și împrejurimile lor s-au schimbat de-a lungul secolelor și servesc astăzi drept oglindă a societății, reflectând probleme curente: modul în care privim și folosim bisericile spune multe despre identitatea lor. În acest sens, siturile și monumentele de patrimoniu sunt o alegere logică pentru programele educaționale și oferă un mediu de învățare bogat. Descriind (și comercializând) siturile de patrimoniu ca mediu de învățare și locuri de educație, putem insufla o mai bună înțelegere a trecutului, prezentului și viitorului în tinerele generații.

În Garmerwolde, sunt implementate și monitorizate tehnologii noi, sustenabile, pentru încălzirea clădirilor bisericilor și generarea de electricitate.

Challenges encountered

- The church is used for various activities, such as funerals and weddings, the village breakfast on King's Day, readings and concerts, so we had limited room for manoeuvre. The church is still multifunctional, making it necessary to hold regular meetings with other stakeholders.
- Some of the holidays were difficult to design, as the designers were unfamiliar with them. An expert team was put together to judge the accuracy of the designs.
- The monumental value of the beams in the tower meant that the staircases were very difficult to build and required a great deal of expertise and calculation.

Potential for learning or transfer

The concept of the School Church can be implemented in other locations. With their religious history, churches are ideal venues for discussing religious traditions, even when they are run by secular organisations such as the SOGK. Dialogue and sharing ideas play a central role. However, the value of churches goes much further than their religious past. Church buildings and their surroundings have changed through the ages and now serve as a mirror of society, reflecting current issues: how we see and use churches tells us a lot about our identity. In that regard, heritage sites and monuments are a logical venue for educational programmes and offer a rich learning environment. By portraying (and marketing) heritage sites as a learning environment and a place for education, we can instil a better understanding of the past, present and future in younger generations.

In Garmerwolde, new, sustainable technologies for heating the church buildings and generating electricity are being implemented and monito-

Am transmis aceste informații de pionerat și altor organizații.

WEB

www.schoolkerk.nl

<https://www.groningerkerken.nl/en/home>

<https://www.interregeurope.eu/momar/news/news-article/10941/interview-to-groningen-historic-churches-foundation/>

red. We share this pioneering information with other organisations.

WEB

www.schoolkerk.nl

<https://www.groningerkerken.nl/en/home>

<https://www.interregeurope.eu/momar/news/news-article/10941/interview-to-groningen-historic-churches-foundation/>

*Hervormde kerk Garmerwolde.
Marketing Groningen*

Fabrica de cărămidă Rusthoven: un nou viitor pentru patrimoniul industrial

Rusthoven brick factory: a new future for industrial heritage

Acest proiect se concentrează pe conservarea sitului de patrimoniu industrial din Rusthoven, care deține un cuptor rotund unic și un ecosistem valoros.

În apropierea satului Wirdum, vizitatorii pot să se întoarcă în timp și să vadă industria prosperă a cărămizii de la începutul secolului al XIX-lea. Situl include proprietatea și „borg” sau fortăreața din Rusthoven, cu situl industrial și fabrica de cărămidă, precum și proprietatea vecină Ekestein și fortificația sa.

Atât Rusthoven, cât și Ekestein cuprind clădiri de patrimoniu și sunt în proprietate privată. O parte din proprietate este deținută de Fundația Staatsbosbeheer. Atunci când fabrica de cărămidă s-a închis în 1965, nu a fost pus în aplicare niciunul dintre planurile de a demola situl industrial și fabrica istorică. Fabrica din Rusthoven găzduiește un cuptor rotund unic. Numai nouă dintre cele 148 de cuptoare rotunde folosite în Țările de Jos se mai păstrează astăzi. Rusthoven este singurul cuptor rotund rămas în provincia Groningen. Ținând cont de valoarea de patrimoniu a fabricii, de clădirile de pe proprietate și de noii locuitori ai cuptorului – liliecii – Consiliul Municipal din Loppersum și provincia Groningen au întocmit în 2016 un plan de dezvoltare a spațiului.

În 2019, situl industrial Rusthoven și cuptorul rotund au fost cumpărate de la proprietarul privat de către Fundația pentru Peisaj din Groningen (Het Groninger Landschap).

Resurse necesare

Costurile proiectului sunt estimate după cum urmează:

- Curățarea zonei poluate: 457.000€.
- Structurarea sitului: 80.000€.
- Păstrarea cuptorului rotund: 131.000€.
- Total: 670.000€.

This project focuses on preserving the Rusthoven industrial heritage site, which features a unique historic ring kiln and a valuable ecosystem.

Near the village of Wirdum, visitors can step back in time and get a glimpse of the prosperous early 19th century brick industry. The site comprises the estate and ‘borg’ or stronghold of Rusthoven, with its industrial site and brick factory, and the neighbouring Ekestein estate and stronghold.

Rusthoven and Ekestein both comprise listed buildings and are privately owned. Part of the estate is owned by the Staatsbosbeheer Foundation. When the brick factory shut down in 1965, none of the plans to demolish the industrial site and its historic factory came to fruition. The factory at Rusthoven is home to a unique historic ring kiln. Only nine of the 148 ring kilns once used in the Netherlands remain today. Rusthoven is the only remaining ring kiln in the province of Groningen. Due to the estate’s heritage value, the buildings on the site and the kiln’s new inhabitants – bats – the municipal council of Loppersum and the province of Groningen drafted a spatial development plan in 2016.

In 2019, the Rusthoven industrial site and ring kiln were purchased from the private owner by the Groningen Landscape Foundation (Het Groninger Landschap).

Resources needed

Project costs are estimated as follows:

- Cleaning up polluted ground €457,000
- Structuring the site €80,000
- Preserving the ring kiln €131,000
- Total: €670,000

Dovezi ale succesului

Cuptorul rotund unic va fi conservat în starea actuală și păstrat în siguranță pentru generațiile viitoare. Peisajul industrial și cultural din jurul cuptorului spune povestea trecutului prosper al sitului și are o valoare educativă deosebită pentru localnici și turiști. Proprietatea vecină atrage zeci de vizitatori. Situl se va deschide în 2022. Pe lângă conservarea cuptorului, vor fi protejate și șapte specii de lilieci care se găsesc în ruine.

Sunt conservate natura și modelele de peisaj din trecutul industrial.

Potențial pentru învățare sau transfer

Acest proiect oferă un exemplu de colaborare între diferite discipline implicate în patrimoniu, peisaj, ecologie, calitatea locuirii și mediu, care urmăresc să creeze un peisaj cultural sustenabil și holistic.

Provincia Groningen a evidențiat importanța obținerii acordului pentru planurile sale din partea locuitorilor din satul vecin.

Proiectul este finanțat de Fundația pentru Peisaj din Groningen, Consiliul Municipal, Provincia Groningen și prin crowdfunding. Managementul sitului este finanțat prin subvenții pentru conservarea naturii. Pentru a obține subvenții pentru conservarea cuptorului circular, trebuie mai întâi să fie declarat monument de patrimoniu.

WEB

<https://www.groningerlandschap.nl/nieuwe-aankoop-steenfabriek-rusthoven/>

<https://www.groningerlandschap.nl/crowdfunding/geef-de-vleermuizen-een-dak-boven-het-hoofd/>

Evidence of success

The unique, historic ring kiln will be preserved in its current state and kept safe for future generations. The industrial and cultural landscape surrounding the kiln tell the story of the site's prosperous past and have significant educational value for villagers and tourists. The neighbouring estate attracts dozens of visitors. The site will open in 2022. Alongside the preservation of the kiln, the seven bat species using the ruin will also be protected. Nature and landscape patterns from the industrial past are also preserved.

Potential for learning or transfer

This project provides an example of different disciplines involved in heritage, landscape, ecology, liveability and environment working together to create a sustainable, holistic cultural landscape.

The Province of Groningen has stressed the importance of obtaining consent to the plans from residents in the nearby village.

The project is funded by the Groningen Landscape Foundation, the municipal council, the Province of Groningen and crowdfunding. Site management is funded by nature conservation subsidies. To obtain subsidies to maintain the ring kiln, it must first be granted listed status.

WEB

<https://www.groningerlandschap.nl/nieuwe-aankoop-steenfabriek-rusthoven/>

<https://www.groningerlandschap.nl/crowdfunding/geef-de-vleermuizen-een-dak-boven-het-hoofd/>

*Historic kiln Rusthove.
Groninger Landschap*

*Country estate Ekestein, Appingedam.
Marketing Groningen*

Proiectul „Patrimoniul nostru ascuns”

‘Our Hidden Heritage’ project

Pentru cei cu experiență, modelele istorice sunt clar vizibile în peisaj. Proiectul „Patrimoniul nostru ascuns” face ca aceste modele să fie vizibile pentru toată lumea.

Situl din Harssensbosch, în apropiere de satul Adorp, este locația unui „borgstee” sau fortărețe din secolul al XVI-lea. Mica fermă care se află în prezent în interiorul sitului, care a fost reconstruită în 2008, se află pe locul vechii vistierii sau fortărețe. Fortăreața a fost construită în secolul al XVI-lea într-un sat mult mai vechi pe „wierde” în Harssens. „Wierde” este o colină artificială construită pentru a permite protejarea clădirii de acțiunea mării în vremurile în care nu existau suficiente diguri. Satul și colina au dispărut de atunci, dar au rămas ferma și modelele de peisaj ale proprietății. Se pot vedea încă ruine ale caseilor de piatră.

Proiectul a fost lansat în 2005 de Fundația pentru Managementul Peisajului (Landschapsbeheer Groningen) și Fundația pentru Peisaj Groningen. Șanțul cu apă care înconjura fortăreața a fost restaurat la vechea sa glorie. Modelele vechi de peisaj sunt acum mai vizibile ca urmare a creșterii nivelului mării. Între timp, mediul natural a fost întărit și zona din jurul Harssensbosch a devenit mai atractivă pentru păsările caracteristice habitatului de luncă.

Resurse necesare

550.000€, inclusiv reconstrucția fermei.

Dovezi ale succesului

Proiectul a reușit să conserve valorile arheologice, culturale și istorice ale acestui sit special pentru generațiile viitoare, precum și să stimuleze turismul cultural și activitățile de agrement. În interiorul micii ferme, care a fost între timp reconstruită, se află un centru de informare. Cazarea în obiecti-

For those with a trained eye, historic patterns are clearly visible in the landscape. The project ‘Our Hidden Heritage’ makes these patterns visible to everyone.

The site of Harssensbosch, near the village of Adorp, was the site of a 16th-century ‘borgstee’ or stronghold. The small farmhouse currently on the site, which was rebuilt in 2008, lies where the ‘treasure’ house or stronghold belonging to the estate once stood. The stronghold itself was built in the 16th century in a much older village on the Harssens ‘wierde’. A ‘wierde’ is a manmade mound allowing buildings to be protected from the incoming sea at a time when there were not yet enough dykes. The village and the mound have long since disappeared, but the farm remains and the landscape patterns of the estate and remains of stone houses can still be seen.

In 2005, the Landscape Management Foundation (Landschapsbeheer Groningen) and Groningen Landscape Foundation launched the project. The moat surrounding the stronghold was restored to its former glory. The ancient landscape patterns are now more visible due to rising water levels. Meanwhile, the natural environment has been reinforced and the area around Harssensbosch made more attractive to meadow birds.

Resources needed

€550,000, including rebuilding the farmhouse.

Evidence of success

The project has succeeded in preserving this special site’s archaeological, cultural and historical assets for future generations, as well as stimulating cultural tourism and recreation. Inside the small farm, which has now been rebuilt, there is an information room. Heritage ac-

vul de patrimoniu este disponibilă și a avut un real succes, dat fiind că locurile sunt ocupate în medie în proporție de 50-70% din timp. Se poate ajunge în Harssensbosch cu bicicleta sau pe jos pentru a permite vizitatorilor să experimenteze pe deplin mediul natural și urmele vizibile ale trecutului.

Potențial pentru învățare sau transfer

Modelele de peisaj care dezvăluie valori pierdute ale patrimoniului sunt de obicei vizibile numai pentru cei cu experiență. Ținând cont de importanța acestor valori pentru calitatea spațiului unei anumite zone și de nevoia de a proteja descoperirile arheologice și modelele istorice, proiectul urmărește să le facă mai vizibile tuturor. Aceasta este o parte a unei abordări holistice a peisajelor culturale în politici și în planurile de dezvoltare a spațiului. Astfel de proiecte sporesc simțul apartenenței locuitorilor, au mare valoare educativă și sunt foarte apreciate de vizitatori.

WEB

<https://www.kwaliteitsgidsgroningen.nl/projecten/kwaliteitsgidsgroningen-projecten-harssensbosch>

<https://www.groningerlandschap.nl/erfgoed/erfgoedlogies/harssensbosch/>

commodation is available and has proven to be a resounding success, as it is booked 50-70% of the time on average. Harssensbosch can be reached via a cycling and walking path to allow visitors to experience the natural environment and visible traces of the past as fully as possible.

Potential for learning or transfer

Landscape patterns revealing lost heritage assets are usually only visible to trained professionals. Given the importance of these assets to the spatial quality of a particular area and the need to protect archaeological discoveries and historic patterns, projects should be designed to make them more visible for everybody. This forms part of a holistic approach to complete cultural landscapes in policymaking and spatial development plans. Projects of this kind enhance inhabitants' sense of place, are highly educational and are greatly appreciated by visitors.

WEB

<https://www.kwaliteitsgidsgroningen.nl/projecten/kwaliteitsgidsgroningen-projecten-harssensbosch>

<https://www.groningerlandschap.nl/erfgoed/erfgoedlogies/harssensbosch/>

Harssensbosch I.
Stella Dekker fotografie

Harssensbosch III.
Stella Dekker fotografie

Satul ecologic Land van Aine: de la patrimoniu industrial neglijat la comunitate sustenabilă

Land van Aine Ecovillage: from neglected industrial heritage to sustainable community

Pe locul unei fabrici de amidon abandonată, o comunitate explorează noi modalități de a crea un stil de viață sustenabil în armonie cu natura, patrimoniul cultural și oamenii.

Land van Aine caută soluții pentru provocările tot mai mari cu care se confruntă omenirea, inclusiv schimbările climatice și relația toxică dintre creșterea economică și bunăstarea planetei.

Comunitatea dorește un stil de viață simplu, cu buget redus, cu impact redus, cu grad scăzut de tehnologizare, bazat pe o economie locală circulară, cu circuit închis. Urmărește să creeze un mediu sănătos, care acordă sprijin și care se auto-susține, apropiat de natură și un stil de viață social, atent, cu scopul de a genera fericire mai degrabă decât bunuri materiale și avere.

O altă misiune a comunității este transferul de experiență și de cunoaștere.

O fabrică în ruină, unică și frumoasă și câmpurile din jur, care au fost abandonate de 38 de ani, oferă ocazia pentru un scenariu win-win. Situl a reprezentat o problemă majoră pentru proprietar și pentru guvern, dar un grup de oameni implicați se ocupă acum de decontaminare și de identificarea unei noi utilități pentru fabrică. Patrimoniul nostru cultural prețios este îngrijit și protejat și va deveni accesibil unui număr mai mare de oameni în viitor.

Sunt planificate șaiszeci de case experimentale, neutre din punct de vedere energetic (opt în următorul an) în care vor putea locui în jur de 100 de persoane. S-a început deja plantarea unei păduri-grădină și a unei grădini de zarzavat, precum și crearea de facilități pentru cei care locuiesc deja pe proprietate în locuri de cazare temporare. Se construiește și un camping pentru voluntari.

Noii locuitori află despre proiectul nostru de pe pagina web, de la zilele porților deschise, din presă sau din alte activități de PR. Părțile implica-

On the site of an abandoned starch factory, a new community explores ways to create a sustainable lifestyle in harmony with nature, cultural heritage and other people.

Land van Aine seeks solutions to the increasingly urgent challenges facing humankind, including climate change and the toxic relationship between economic growth and planetary well-being.

The community aims to lead a simple, low-budget, low-impact, low-tech lifestyle based on a local, closed-loop circular economy. It also seeks to create a healthy, supportive and self-supporting environment close to nature and a social, mindful way of life with the aim of generating happiness rather than goods and possessions.

Transferring experiences and knowledge is another key part of the community's mission.

A uniquely beautiful ruined factory and surrounding fields, which had been abandoned for 38 years, offered a win-win opportunity. The site posed a major problem for the owner and the government but a group of committed people are now tackling the challenges of decontamination and creating a new, meaningful purpose for the factory. Our precious cultural heritage is being taken care of and made safe and accessible for larger numbers of people in the future.

Sixty experimental energy-neutral houses are planned (eight in the coming year) and will house around 100 people. Work to plant a food forest and a kitchen garden has already begun, as well as to create facilities for the people already living on the land in temporary units. A camping site for volunteers is also being constructed.

New residents find our project through the website and open days, newspaper interviews and other PR work. The project stakeholders are primarily residents, but the provincial and

te în proiect sunt în primul rând locuitorii, dar și consiliul provinciei și Consiliul Municipal, precum și voluntari, vecini, fotografi, viitori turiști etc.

Resurse necesare

Toți locuitorii plătesc o taxă de 15.000 euro pentru a se alătura comunității și pentru a-și finanța propria casă. Provincia a acordat o sumă generoasă care să acopere studiile de fezabilitate și de peisagistică. Proiectul a primit și un grant LEADER și sprijin de la Consiliul Municipal.

Fonduri suplimentare trebuie identificate din împrumuturi, burse, crowdfunding, investiții private și donații.

Dovezi ale succesului

Dovada succesului proiectului se află în nucleul grupului care continuă să lucreze împreună pentru a transforma acest vis comun în realitate și în numărul de locuitori în continuă creștere. Activitățile de formare a spiritului de echipă adună un public numeros. Proiectul atrage un interes deosebit, după cum se poate vedea din numărul mare de vizitatori de pe pagina web și numărul de nou-veniți. Facilitățile de bază sunt asigurate pentru cei zece locuitori permanenți, iar lucrările de bază pentru construcția de case sunt în plină desfășurare. De asemenea, s-au început lucrările la grădina la zarzavat și la pădurea-grădină. Se iau măsuri pentru a face clădirile periculoase mai sigure. Comunitatea lucrează să dezvolte o bună structură organizațională, există o cooperare pozitivă cu vecinii comunității și cu consiliul provinciei și cel municipal.

municipal councils are also involved, along with volunteers, neighbours, photographers, future tourists, etc.

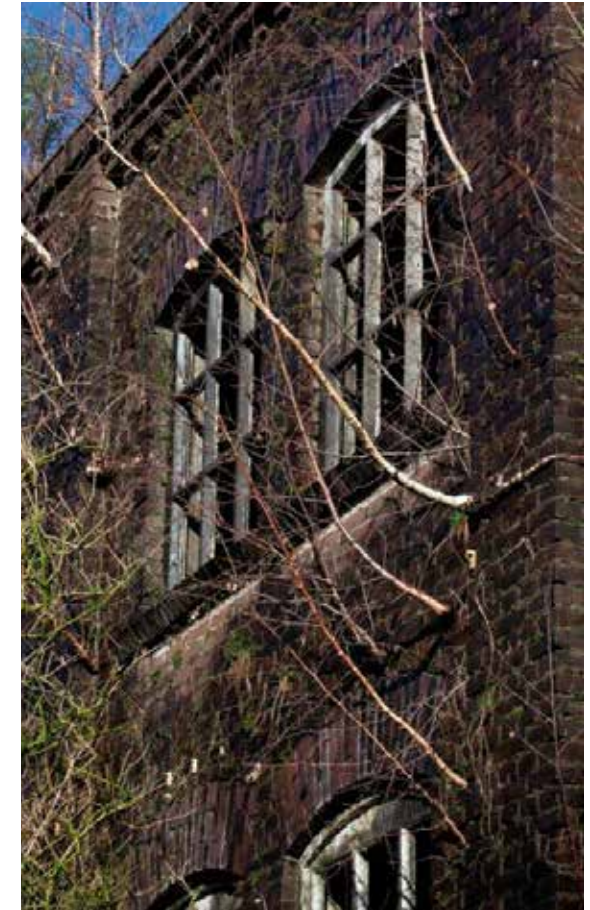
Resources needed

All residents pay a €15,000 entrance fee to join the community and fund their own houses. A generous provincial grant has been provided to cover feasibility studies and landscape design. The project has also received a LEADER grant and support from the municipal council.

Additional funds must be found through loans, grants, crowdfunding, private investment and donations.

Evidence of success

Proof of the project's success so far lies in the core group that continues to work together to make this shared dream a reality and the steady growth in the number of residents. Teambuilding activities are well-attended. There is significant interest in the project, which is demonstrated by the numbers of people visiting the website and the numbers of new arrivals. Basic facilities for the ten current residents are now complete and groundwork and other preparations for housebuilding are in full swing. Work has also begun on the kitchen garden and food forest. Measures are being taken to make dangerous buildings safe. The community is working to develop a good organisational structure and there is positive cooperation with the community's neighbours and the provincial and municipal councils.

*Ecovillage 'Land van Aine'.
Andre Eijkenaar, Landschapsbeheer Groningen*

Provocări întâlnite

Proiectul este atât de vast încât este nevoie de cunoaștere aprofundată în multe domenii. Comunitatea are nevoie de oameni care dețin cunoștințe în domeniul financiar, precum și în cel al decontaminării, al electricității inovatoare și al soluțiilor de depozitare. De asemenea, ar fi util să existe mai mulți locuitori care să se poată ocupa de sarcini de management.

Potențial pentru învățare sau transfer

Proiectul este unul dintre multele răspunsuri posibile la provocările lumii moderne. Sperăm să inspirăm oamenii să adopte un stil de viață mai responsabil. Acest lucru se poate întâmpla în multe moduri, la nivel macro sau micro, prin schimbul de experiență ca parte a unui stil de viață simplu, care se auto-susține, dar și prin încurajarea transformării personale, prin clase și ateliere de toate tipurile. Obiectivul principal este de a sensibiliza și de a promova conviețuirea armonioasă cu cei din jurul nostru, mediul înconjurător și planeta însăși.

Sunt disponibile foarte multe informații despre cum se construiește un sat ca acesta, cum se proiectează un plan urbanistic zonal, cum se stabilesc raporturi bune etc.

WEB

www.ecodorpnoordeland.nl

Challenges encountered

The project is so comprehensive that in-depth knowledge of many subjects is required. The community needs people with knowledge of finance and budgetary matters, as well as of decontamination, innovative electricity and storage solutions. Finally, it would be helpful to have more residents who are capable of carrying out management tasks.

Potential for learning or transfer

This project is one of many possible responses to the challenges of the modern world. We hope to inspire people to lead a more conscious lifestyle. This can happen in many ways, both big and small, by sharing knowledge as part of a simple, self-supporting lifestyle and encouraging personal transformation through classes and workshops of all kinds. The core objective is to raise awareness and to grow in love for each other, our surroundings and the Earth itself.

Extensive knowledge of how to create a village like this, how to draw up a zoning plan, how to establish good connections, etc. is already available.

WEB

www.ecodorpnoordeland.nl

*Ecovillage 'Land van Aine':
Andre Eijkenaar, Landschapsbeheer Groningen*

Un nou viitor pentru patrimoniul industrial

A new future for industrial heritage

Siturile de patrimoniu industrial din provincia Groningen sunt foarte valoroase deoarece ne vorbesc despre istoria oamenilor și a locurilor. Ele reprezintă adesea repere, o parte importantă din identitatea regiunii. Cu toate acestea, ele sunt de cele mai multe ori clădiri mari care au nevoie de întreținere, care cu greu devin sustenabile din punct de vedere al mediului înconjurător. Există și provocări care derivă din identificarea de noi utilizări pentru clădiri și cum le putem face profitabile.

Un sit industrial cu o lungă istorie de redevelopare în Groningen este o fabrică de carton din estul provinciei. Ca mărturie a unui trecut industrial pierdut, fabricile de acest tip sunt o parte importantă a identității regiunii. În timp, clădirile au fost salvate și restaurate, dar mai multe tentative de a le găsi noi destinații au eșuat. Dimensiunile clădirii și locația lor, la 30 de minute cu mașina de orașul Groningen spre granița cu Germania, au făcut dificilă găsirea unei soluții permanente. Un nou plan este dezvoltat în prezent pentru a transforma clădirea într-o mare sală de spectacol, hotel/bar și restaurant. Soluții temporare, cum ar fi un festival cultural, s-au dovedit de succes în trecut, deci aceasta pare o abordare eficientă.

Din perspectiva patrimoniului, este foarte importantă menținerea unui echilibru cu istoria clădirii și cu împrejurimile în timpul redevelopării. Realizarea acestui obiectiv și dezvoltarea unui model profitabil din punct de vedere economic reprezintă principalele provocări cu care se confruntă proiectul.

Industrial heritage sites in the province of Groningen are hugely valuable because they tell us about the history of people and place. They often serve as landmarks, representing an important part of the region's identity. However, they are often large buildings requiring a lot of maintenance, which are difficult to make environmentally sustainable. There are also challenges involved in finding new uses for the buildings and making them profitable.

One industrial site with a long history of redevelopment in Groningen is a cardboard factory in the east of the province. Bearing witness to a lost industrial past, factories of this kind are an important part of the region's identity. Over time, the building has been salvaged and restored but several attempts to find new uses for it have failed to come to fruition. The building's size and location, a 30-minute drive from the city of Groningen towards the German border, have made it difficult to find a permanent solution. A new plan is currently being developed to transform the building into a large music hall, hotel/bar and restaurant. Temporary solutions such as a cultural festival have proven very successful in the past, so this appears to be a sensible approach.

From a heritage perspective, it is very important to maintain a balance with the building's history and surroundings during the redevelopment. Achieving this and developing an economically profitable model are the main challenges facing the project.

Resurse necesare

Producția de carton s-a oprit în 1968, iar clădirea a fost vândută succesiv mai multor proprietari privați de-a lungul deceniilor. În 1997, a fost clasificată ca Monument Național.

Până în 2005, fabrica a fost într-o stare deplorabilă. Ruinele reprezentau, de asemenea, un pericol pentru sănătate din cauza prezenței azbestului. Autoritățile guvernamentale locale și regionale au preluat responsabilitatea pentru curățarea sitului cu un cost de 2.600.000€, care urma să fie recuperat de la proprietarii anteriori.

În 2009, compania Simon Benus a început restaurarea clădirilor rămase. Prima etapă a restaurării, în care structura construcției a devenit etanșă la vânt și la apă, a costat 7.000.000€. Din această sumă, 4.000.000€ au fost oferți din Kanjerfonds pentru monumente naționale mari. Provincia Groningen și municipalitatea Scheemda au donat fiecare 300.000€. Apoi municipalitatea Oldambt a donat 500.000€. Pentru a finaliza restaurarea, se estimează că ar mai fi nevoie de 5.000.000€.

Dovezi ale succesului

Acest mare sit de patrimoniu industrial a fost restaurat pentru a-l conserva pentru generațiile viitoare. Înainte de pandemia COVID-19, clădirea fusese deja folosită pentru mai multe evenimente artistice și muzicale, demonstrând marele potențial al spațiului și al zonei dimprejur. În prezent clădirea are un nou proprietar cu abilități și experiență în imobiliare, care lucrează la dezvoltarea unui model comercial profitabil bazat pe catering.

Acest exemplu a atras atenția la nivel politic asupra importanței conservării patrimoniului industrial pentru generațiile viitoare.

Resources needed

Cardboard production stopped in 1968 and the building was sold to a succession of private owners throughout the subsequent decades. In 1997, it was listed as a National Monument.

By 2005, the factory was in a terrible state. The ruins were also a health hazard due to the presence of asbestos. Local and regional government authorities took responsibility for clearing the site at an estimated cost of €2,600,000, which was meant to be recovered from the previous owners.

In 2009, the Simon Benus company started to restore the remaining buildings. The first phase of the restoration, in which the hull was made wind and watertight, cost €7,000,000. Of this amount, €4,000,000 was provided from the Kanjerfonds for large national monuments. The province of Groningen and the municipality of Scheemda each donated €300,000. This was followed by another €500,000 from the municipality of Oldambt. To complete the restoration, another €5,000,000 euros is believed to be needed.

Evidence of success

The large industrial heritage site has been restored to preserve it for future generations. Before the COVID-19 pandemic, the building had already been used for several art and music events, demonstrating the great potential of the space and surrounding area. The building now has a new owner with skills and experience in real estate, who is working on developing a profitable commercial model based on catering.

The case has drawn political attention to the importance of preserving industrial heritage for future generations.

*Industrial heritage site
'De Toekomst' hosting a cultural festival.
Marketing Groningen*

Potențial pentru învățare sau transfer

Această inițiativă le oferă actorilor implicați și altor părți interesate experiență și informații despre:

- Abordarea clădirilor mari de patrimoniu.
- Conservarea siturilor de patrimoniu industrial.
- Crearea unui viitor sustenabil prin soluții pe termen lung.

De asemenea, a dus la o dezbatere pe tema asigurării sprijinului comunității pentru situri mari de patrimoniu în zone rurale, mai puțin populate și a dezvoltării unei afaceri sustenabile pentru siturile de patrimoniu industrial de mari dimensiuni care au fost restaurate cu o destinație total diferită.

WEB

www.kwaliteitsgidsgroningen.nl

Potential for learning or transfer

This initiative provides stakeholders and other interested parties with experience and information about:

- Handling large heritage buildings
- Preserving industrial heritage sites
- Creating a sustainable future via long-term solutions

It has also led to debate about securing community support for large heritage sites in rural, less densely populated areas and about developing sustainable business cases for large-scale industrial heritage sites that were built to serve a very different purpose.

WEB

www.kwaliteitsgidsgroningen.nl

regiunea poemja de sud

Castelele de pe râul Malše

Castles on River Malše

Revitalizarea unei serii de castele în ruină de pe râul Malše prin ateliere, evenimente și tehnici tradiționale de restaurare.

Hrady na Malši este o organizație non-guvernamentală care administrează mai multe castele (mai precis, ruine de castele) de pe râul Malše din Boemia de Sud. Cuprinde cinci locații (Pořešín, Velešín, Tichá, Louzek și Sokolč). Aceste castele în ruină, precum și itinerariile istorice din Boemia de Sud până în Austria Superioară, își au originea în secolul al XIII-lea. Ruinele au fost în mare parte abandonate până în anii 1990 când a fost înființată asociația și a început renovarea și revitalizarea siturilor. Faptul că este vorba de o organizație non-profit înseamnă că procesul a fost treptat și nu a fost lipsit de obstacole. Mai multe evenimente publice au fost organizate de-a lungul anului pentru a promova siturile, a scoate în evidență meșteșugurile locale și a prezenta tehnicile tradiționale de construcție (de exemplu, construcția tradițională cu structură de lemn folosind mortar istoric). Treptat, siturile au devenit destinații turistice și o bază pentru viața culturală și socială locală. Siturile sunt, de obicei, destul de izolate și amplasate în afara zonelor populate, ceea ce face procesul și mai dificil. Evenimentele găzduite în castele includ târguri de meșteșuguri tradiționale, ateliere de meșteșuguri tradiționale (de exemplu, ceramică, tâmplărie) și evenimente culturale. Autenticitatea este prioritatea tuturor acestor activități: lemnul este procesat și tratat exact ca în Evul Mediu, în timp ce în atelierele de ceramică se folosește un cuptor tradițional construit conform descoperirilor arheologice în același loc. Aceste tehnici nu sunt numai predate vizitatorilor, ci sunt folosite și în renovarea castelelor.

Revitalisation of a series of castle ruins along the River Malše via workshops, events and traditional restoration techniques.

Hrady na Malši is a non-governmental organisation managing several castles (or castle ruins, to be more precise) along the River Malše in South Bohemia. It comprises five locations (Pořešín, Velešín, Tichá, Louzek and Sokolč). These ruined castles along the historical trail from South Bohemia to Upper Austria mostly originated in the 13th century. The ruins were largely abandoned until the 1990s when the association was formed and began to renovate and revitalise the sites. The association's non-profit nature means that the process is gradual and does not always run smoothly. Multiple public events are held throughout the year to promote the sites, showcase local crafts and present traditional building techniques (e.g. traditional timber framing using historical mortar). Gradually, the sites have become tourist destinations and a cornerstone of local cultural and social life. The sites are usually quite isolated and located outside populated areas, making the process even more difficult. Events held at the castles include traditional craft fairs, traditional craft workshops (e.g. pottery, carpentry) and cultural events. Authenticity is prioritised in all these activities: the wood is processed and treated exactly the same as it was in the Middle Ages, while the pottery workshop uses a traditional kiln built according to archaeological discoveries on the same spot. These techniques are not only taught to visitors but also used to renovate the castles themselves.

Resurse necesare

Resursele necesare proiectului sunt dificil de evaluat deoarece activitățile sunt în desfășurare și parțial voluntare. În ultimii 15 ani, Hradý na Malši a primit finanțare din mai multe surse, inclusiv finanțare UE. Bugetul pentru un proiect recent de renovare a turnului din Tichá este de peste 50.000€.

Dovezi ale succesului

Mai multe situri au fost renovate suficient pentru a atrage vizitatorii, iar Castelul Pořešín reprezintă punctul culminant al itinerariului. În plin proces de renovare este acoperișul turnului Castelului Tichá pentru care este folosită aceeași tehnică în care a fost construit în secolul al XIV-lea, folosind cherestea și o macara manuală. Cel mai important succes al proiectului este revitalizarea siturilor, care au atras interesul localnicilor și turiștilor.

Potențial pentru învățare sau transfer

Acest exemplu de bune practici se poate transfera cu ușurință și poate fi implementat mult mai eficient cu mai multe resurse. Cu toate acestea, cel mai important aspect al acestui exemplu este abordarea siturilor din patrimoniul cultural, abandonate și în ruină, transformarea lor în spații vii pentru oameni, respectând valoarea lor istorică și urmând procedurile de restaurare a patrimoniului protejat. Combinația dintre evenimente publice și procesul de restaurare face ca acest proiect să fie unic în peisajul ceh. Această abordare ar putea fi ușor replicată în orice regiune din Europa.

WEB

<https://www.hradynamalsi.cz/>

Resources needed

It is difficult to assess the resources required for the project due to the ongoing and partially voluntary nature of the works. Over the past 15 years, Hradý na Malši has received funding from various sources, including EU funds. The budget for a recent project to renovate the keep at Tichá amounted to over €50,000.

Evidence of success

Several sites have been sufficiently renovated to attract visitors, with Pořešín Castle representing the highlight of the trail. Others are still being renovated: the roof of the keep at Tichá Castle is being rebuilt in exactly the same way as it was constructed in the 14th century, using timber and a hand-powered crane. The project's most significant success is its revitalisation of the sites, attracting interest from both locals and tourists.

Potential for learning or transfer

This good practice is easily transferable and could be implemented much more efficiently with more resources. However, the main takeaway from this good practice is the approach to abandoned, ruined cultural heritage sites, transforming them into lively spaces for people, respecting their historical value and following protected heritage restoration procedures. The combination of public events and the restoration itself makes it unique in the Czech setting. This approach could be easily replicated in any region in Europe.

WEB

<https://www.hradynamalsi.cz/>

*Castles on Malše river.
South Bohemian Tourism Board*

Festivalurile „Monumente Vii”

Monuments Live Festivals

O serie de evenimente culturale și sociale în siturile de patrimoniu cultural din Boemia de Sud și Austria Superioară.

Památky žijí (Monumente Vii) este un proiect transfrontalier Interreg AT-CZ care urmărește revitalizarea siturilor culturale prin organizarea de diferite evenimente culturale și sociale. Acestea includ concerte, târguri tradiționale, spectacole, ateliere și multe altele. În timp ce unele evenimente sunt coordonate din cadrul proiectului și ar avea loc oricum, multe sunt sprijinite direct din proiect. Inițiativa oferă sprijin direct organizatorilor, în special atunci când evenimente publice mari au loc în afara cadrului lor normal. Acest sprijin acoperă aspecte cum ar fi sistemele de sunet, asamblarea scenei și campaniile de promovare. De la începutul proiectului au fost co-organizate peste 20 de evenimente în 15 situri istorice diferite. Manifestările includ de la evenimente de masă la care participă mii de oameni (concerte în piețele orașelor, târguri tradiționale, evenimente pentru copii, reconstituiri istorice) până la întâlniri intime cu doar câțiva zeci de vizitatori (concerte de muzică clasică, ateliere, expoziții de artizanat). Aceste evenimente atrag vizitatori în situri pe care altfel nu le-ar vizita și oferă managerilor de sit experiența valoroasă a promovării și organizării acestor evenimente.

Resurse necesare

În prima etapă a proiectului, au fost alocate fonduri de 1.125.000€ prin programul Interreg AT-CZ. Popularitatea evenimentelor a dus la o aplicație suplimentară în valoare de 1.000.000€.

A series of cultural and social events at cultural heritage sites across South Bohemia and Upper Austria.

Památky žijí (Monuments Live) is a cross-border Interreg AT-CZ project aiming to revitalise cultural sites by organising different cultural and social events. These include concerts, traditional fairs, performances, workshops and much more. While some events are simply coordinated from within the project and would take place anyway, many more are directly supported by the project. The initiative provides direct support for organisers, especially when large public events are outside their normal remit. This support covers aspects such as sound systems, stage assembly and promotional campaigns. Over 20 events at 15 different historical sites have been co-organised since the project began. Events range from mass events attended by thousands of people (concerts in city squares, traditional fairs, children's events, historical re-enactments) to intimate gatherings with just a few dozen visitors (classical music concerts, workshops, craft displays). These events draw visitors to sites that they would be unlikely to visit otherwise and provide the site managers with valuable experience of promotion and event organisation.

Resources needed

During the first stage of the project, €1,125,000 in funding was allocated by the Interreg AT-CZ programme. The popularity of the events led to an additional application worth €1,000,000.

Dovezi ale succesului

Evenimentele, în special cele sprijinite direct din proiect, au fost atent monitorizate în termeni de număr de vizitatori și feedback din partea populației locale. În general, comunitățile locale au apreciat evenimentul ca interesant, iar nivelul de disconfort cauzat de străzi aglomerate, parcuri insuficiente și zgomot a rămas scăzut datorită duratei scurte. În timpul desfășurării proiectului (2018, 2019), peste 65.000 de vizitatori au participat la eveniment.

Potențial pentru învățare sau transfer

Abordarea îmbină două moduri de a susține patrimoniul cultural local – sprijin extern din proiectul UE și sprijin de la comunitățile locale pentru a pregăti și a organiza evenimente culturale și sociale. Proiectul încurajează implicarea comunității, fără de care evenimentele nu ar putea fi organizate și oferă suport tehnic. Tipul și forma finală a evenimentelor sunt decise de comunitatea locală, care cunoaște cel mai bine sursele și așteptările vizitatorilor. Această abordare poate fi transferată în orice regiune, indiferent de istoria sa sau de numărul de situri de patrimoniu. Cel mai important element este colaborarea dintre inițiatorii proiectului, care asigură fondurile și comunitățile locale, care asigură conținutul, promovarea și organizarea.

WEB

<http://www.pamatkyziji.cz/>

Evidence of success

The events, especially those directly supported by the project, have been closely monitored in terms of visitor numbers and feedback from the local population. Generally, local communities found the events interesting and the level of irritation from crowded streets, parking issues and noise was low due to their short duration. Over the project's lifetime (2018, 2019), events were attended by more than 65,000 visitors.

Potential for learning or transfer

The approach combines two ways of supporting local cultural heritage – external support from the EU project and support from within local communities to prepare and organise cultural and social events. The project encourages community involvement, without which the events could not take place, and provides technical support. The type and final shape of the events are designed by local people, who have far greater knowledge of the sites and of visitor expectations. This approach can be transferred to any region, regardless of its history or number of heritage sites. The most important element is collaboration between the project bearers, who provide funds, and local communities, who provide content, promotion and organisation.

WEB

<http://www.pamatkyziji.cz/>

*Historical re-enactment.
Jihočeská Silva Nortica*

Itinerariul cultural Itinerariile Reformei

Routes of Reformation cultural route

Crearea unui nou itinerariu european oficial dedicat patrimoniului Reformei protestante în Europa Centrală.

Itinerariile Reformei au început ca parte a unui program Interreg Europa Centrală intitulat ECRR (Itinerariul Cultural European al Reformei), care urmărea să creeze un nou itinerariu cultural certificat de Consiliul Europei. Proiectul a fost finalizat cu succes în 2019, iar procesul de certificare s-a încheiat în același an. De atunci, itinerariul a fost administrat de Asociația Itinerariile Reformei din Mansfeld, Germania, dar include și situri și organizații din Germania, Austria, Republica Cehă, Polonia, Ungaria, Slovenia, Elveția și Italia. Itinerariile Reformei (în engleză RoR) este un itinerariu „arhipelag”, ceea ce înseamnă că punctele de interes nu sunt legate direct prin trasee pentru drumeții. De obicei, atracțiile locale sunt interconectate, dar itinerariul nu este un tot deoarece acoperă o vastă zonă geografică și istorică. Itinerariul are o bază formată din mai mulți membri, care permit cooperare între situri de patrimoniu, organizații din turism, biserici, autorități publice, organizații educaționale și specialiști. El sprijină modelele de turism sustenabil și activitățile educative și permite comunităților locale să participe și să beneficieze de pe urma itinerariului. Unul dintre principalele beneficii pentru membri îl reprezintă oportunitățile de a crea relații și de a coopera cu organizații similare din alte țări, de a face schimburi de experiență și de exemple de bune practici. Acestea pot să includă marketing, evenimente sau idei inovatoare de management al sitului. Itinerariul acoperă multe situri rurale sau de patrimoniu mici care ar fi greu de promovat singure.

Creation of a new certified European cultural route focusing on Reformation heritage across Central Europe.

Routes of Reformation began as an Interreg Central Europe project called ECRR (European Cultural Route of Reformation), which aimed to create a new cultural route certified by the Council of Europe. The project was successfully completed in 2019 and the certification process concluded in the same year. Since then, the route has been managed by the Routes of Reformation Association based in Mansfeld, Germany, but it also includes sites and organisations in Germany, Austria, Czech Republic, Poland, Hungary, Slovenia, Switzerland and Italy. RoR is an 'archipelago' route, which means that the points of interest are not directly linked by hiking trails. Usually, local attractions are interconnected but the route as a whole is not as it is more widely spread both geographically and historically. The route has a diverse member base, enabling cooperation between heritage sites, tourism support organisations, churches, public authorities, educational organisations and individual experts. It supports sustainable tourism models and educational activities, and enables local communities to participate in and benefit from the route. One of the main benefits for members are the opportunities for networking and cooperation with similar organisations in other countries, exchanging experiences and sharing examples of good practice. These can include marketing, events or innovative site management ideas. The route includes many rural or small heritage sites that would be difficult to promote on their own.

Resurse necesare

Itinerariul a fost finanțat printr-un proiect Interreg Europa Centrală, prin care 11 organizații partenere au primit 2.300.000€ pentru a conecta siturile, a face schimb de experiență, a crea o identitate vizuală și a construi o structură de management.

Dovezi ale succesului

Itinerariul a crescut semnificativ de la înființarea sa. În prezent, include peste 40 de organizații membre din 10 țări diferite și generează peste 10.000 euro pe an din taxele membrilor. Certificarea cu succes din partea Consiliului Europei este una dintre cele mai mari realizări ale itinerariului. Rețeaua de membri continuă să crească și include noi țări (de exemplu, Elveția), însă pandemia COVID-19 a încetinit activitățile de marketing deoarece multe evenimente au fost anulate.

Potențial pentru învățare sau transfer

Cu suficiente resurse, acest model ar fi relativ ușor de transferat în alte locații. Factorul cheie al Itinerariilor Reformei a fost capacitatea inițială de a trasa itinerariul printr-un proiect UE. Fără aceasta, itinerariul nu s-ar fi materializat probabil niciodată. Fondurile UE pentru activități de acest tip sunt disponibile tuturor statelor membre prin programul Interreg sau prin programe operaționale naționale.

WEB

<https://reformationroutes.eu/>

Resources needed

The route was funded through an Interreg Central Europe project, which allocated over €2,300,000 to 11 partner organisations to connect the sites, exchange experiences, create a common visual identity and set up a management structure.

Evidence of success

The route has grown considerably since it was established. It now includes over 40 member organisations from 10 different countries and generates over €10,000 per year from member fees. Successful certification by the Council of Europe is one of the route's greatest achievements so far. The member base continues to grow and incorporate new countries (e. g. Switzerland). However, COVID-19 led to a slowdown in marketing activities as many events were cancelled.

Potential for learning or transfer

With sufficient resources, it would be relatively easy to transfer the model to other locations. The key factor in Routes of Reformation was the initial ability to set up the route with help from the EU project. Without this, the route would probably never have materialised. EU funds for activities of this kind are available in all member states through Interreg or national operational programmes.

WEB

<https://reformationroutes.eu/>

*Routes of Reformation.
Routes of Reformation Association*

Revitalizarea Hluboká nad Vltavou

The revival of Hluboká nad Vltavou

Transformarea unui sit cu o singură atracție turistică – un castel romantic – într-o zonă modernă care oferă activități de agrement pentru turiști și localnici.

Hluboká nad Vltavou găzduiește unul dintre cele mai vizitate castele ale țării, dar aceasta era singura atracție turistică a sitului, sprijinită de apropierea de capitala regională České Budějovice care se află la doar 10 km spre sud. La începutul anilor 2000, situația a început să se schimbe și s-au făcut eforturi pentru a crea o zonă modernă, echilibrată, sustenabilă care să atragă o gamă largă de vizitatori, să încurajeze oamenii să stea mai mult și să se bucure de un număr mai mare de atracții pe lângă tururile castelului.

În ultimii 20 de ani, au fost lansate multe inițiative care au creat un efect de bulgăre de zăpadă deoarece s-au inspirat unele din altele. După renovarea completă a castelului și a centrului orașului, au început să apară noi inițiative care reflectau strategiile de dezvoltare națională și regională. Râul Vltava a fost amenajat pentru a oferi servicii de navigație pentru turiști, iar o consecință a acestei dezvoltări a fost apariția unui nou port turistic. Noi inițiative sunt lansate și în prezent. Hluboká oferă astăzi un teren de golf, o piscină, mai multe zone de agrement, un muzeu, o grădină zoologică și podgorii. Mai multe cluburi sportive sunt active în zonă, ceea ce leagă zona de traseele regionale de ciclism și de sistemul de lacuri din Boemia de Sud. Acest lucru a dus la apariția de modificări semnificative în structura vizitatorilor, de la autocare cu turiști la o bază de vizitatori mai variată, formată din familii, pensionari activi, cicliști și pasionați de drumeții. Cel mai important, Hluboká nu mai este doar o excursie de jumătate de zi în drumul de la Praga la Český Krumlov (sit UNESCO), ci a devenit o destinație în sine.

Transformation of a site with a single attraction – a romantic castle – into a modern area offering active leisure activities for tourists and local people.

Hluboká nad Vltavou is home to one of the country's most visited castles but this was the site's only tourist attraction, supported by the proximity of the regional capital České Budějovice just 10 km to the south. During the early 2000s, the situation began to change and efforts were made to create a modern, balanced, sustainable area appealing to a wide range of visitors, which would encourage people to stay longer and enjoy a wider range of attractions besides guided tours of the castle.

Over the past 20 years, many initiatives have been launched, creating a snowball effect as one incentive inspires others. Following a complete renovation of the castle and the town centre, new initiatives began to emerge in line with national and regional development strategies. The River Vltava was adapted to provide boat services for tourists and one of the side effects of this development was a new marina. New initiatives are still emerging to this day. Hluboká now offers a golf course, a swimming pool, several recreational areas, a museum, a zoo and vineyards. Several sports clubs are also active in the area, which is connected to regional cycling tracks and the South Bohemian lake system. This has resulted in significant changes to visitor composition, from almost exclusively coach trips to a more diverse visitor base made up of families, active retirees, cyclists and hikers. Most importantly, Hluboká moved away from being a mere half-day stop on the way from Prague to Český Krumlov (UNESCO site) to become a destination in its own right.

Resurse necesare

Exemplul de bune practici discutat aici a devenit un succes pe termen lung, nu ca rezultat al unei singure inițiative. Resursele necesare sunt dificil de evaluat deoarece includ fonduri publice și private alocate de-a lungul multor ani de implementare. Fondurile FEDR, de exemplu, au fost folosite masiv pentru finanțarea proiectelor de infrastructură publică.

Dovezi ale succesului

Succesul inițiativei nu este ușor de cuantificat dată fiind gama largă de activități disponibile în zonă. În timp ce numărul de vizitatori ai castelului a crescut la circa 300.000 pe an, succesul este vizibil mai clar în zona dimprejurul sitului de patrimoniu: acolo unde acum 20 de ani erau case în ruină, se află acum mici restaurante pentru cicliști, spațiile libere au fost înlocuite de terenuri de golf și pentru Frisbee, iar parcare de autocare este acum plină de locuri de parcare pentru biciclete.

Resources needed

The good practice described here has accumulated success over the long term rather than as a result of a single initiative. The resources required are difficult to assess as they include public and private funding spread over many years of implementation. ERDF funds, for example, were used extensively for public infrastructure projects.

Evidence of success

The success of the initiative is not easily measurable due to the wide range of activities available in the area. While visitor numbers to the castle have risen to around 300,000 per year, success is most clearly visible in the environment surrounding the heritage site: where there were ruined houses 20 years ago, there are now busy small restaurants for cyclists, the overgrown weeds have been replaced by a mini-golf and frisbee pitch and the former coach park is now covered in bike stands.

Hluboká. South Bohemian Tourism Board

Potențial pentru învățare sau transfer

Deși Hluboká deține o combinație unică de factori (apropierea de un centru regional, râul, castelul și centrul orașului relativ bine conservat), principiul diversificării poate fi aplicat oriunde. Valorificarea sinergiilor este foarte importantă – după ce o inițiativă are succes și oamenii văd că funcționează – sunt adesea inspirați să lanseze propria inițiativă. De aceea suma totală a fondurilor care au fost investite în zonă este atât de dificil de evaluat, deoarece multe activități sunt private. Parcurile de distracții pentru copii, bicicliști și skating sunt rezultatul construirii unui traseu pentru bicicliști, ceea ce a facilitat accesul la sit pentru cei 100.000 de locuitori din České Budějovice, capitala regională care se află la doar 10 km. Investițiile publice în traseul pentru bicicliști au atras investiții private, care au depășit de mai multe ori valoarea investiției publice inițiale.

WEB

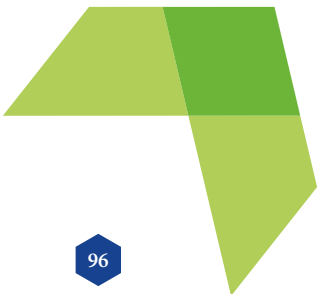
<https://www.hluboka.cz/en/>

Potential for learning or transfer

Although Hluboká features a unique combination of factors (proximity of the regional hub, river, castle and relatively well-preserved town centre), the principle of diversification can be applied anywhere. Making use of synergies is very important – once an initiative proves successful and people see that it works, they are often inspired to start their own. This is why it is so difficult to assess the total amount of funding that has gone into the area, as many of the activities are private. Leisure parks suitable for children, bikers and skaters appeared as a result of building a cycle path, making the site easy to reach for the 100,000 residents of České Budějovice, the regional capital just 10 km away. Public investment in the cycle path triggered private investments, which have since exceeded the initial public funding many times over.

WEB

<https://www.hluboka.cz/en/>

Hluboká. South Bohemian Tourism Board

Monumentul lui Jan Žižka din Trocnov

Monument to Jan Žižka in Trocnov

Transformarea unui muzeu demodat într-un punct de atracție modern.

Monumentul lui Jan Žižka, un lider militar din armata husită din secolul al XV-lea, este amplasat în această locație în apropiere de Trocnov. Deși din situl inițial nu au rămas decât câteva săpături ale fundației, există un muzeu în aer liber și un mic muzeu în interior, care expun istoria zonei și descoperirile arheologice. Acesta este un subiect foarte popular deoarece mișcarea Reformei protestante a fost crucială pentru formarea națiunii cehe. Execuția lui Jan Hus și Războaiele Husite care au urmat continuă să aibă ecou în societate, suscită interes în situri legate de acea perioadă, inclusiv în zona monumentului din Trocnov. În ciuda relativei sale izolări și a lipsei de repere istorice materiale, este unul dintre cele mai vizitate muzee din regiune. Însă muzeul oferea doar o expoziție tradițională de obiecte, fără elemente interactive, mai degrabă demodată după standardele moderne. Între timp a fost renovat și reamenajat, au fost adăugate elemente interactive și jocuri. Mai multe evenimente anuale s-au consacrat, inclusiv demonstrații tradiționale de meșteșuguri, târguri istorice și spectacole de teatru. Astfel, zona a devenit și mai interesantă și atrage un număr în creștere de vizitatori în fiecare an. Popularitatea tot mai mare a sitului a dus la mai multă dezvoltare, inclusiv un proiect de reproducere a fermei istorice care conține elemente interactive suplimentare. A început recent lucrul la o copie a fermei care este programat să se încheie în 2022.

Transforming a rather old-fashioned museum into a modern, attractive landmark.

A monument to Jan Žižka, a military leader of the Hussite armed forces in the 15th century, stands on this site near Trocnov. Although all that remains at the site from this time are a few foundation excavations, there is an open-air museum and a small indoor museum at the entrance, which showcase the area's history and archaeological discoveries. This is a very popular topic as the Reformation movement was a crucial era in the formation of the Czech nation. The execution of Jan Hus and the subsequent Hussite wars continue to resonate in society, arousing interest in sites linked to this period, including the Trocnov monument. Despite its relative remoteness and lack of tangible historical landmarks, it is one of the most visited museums in the region. However, the museum offered little more than a traditional display of items with no interactive elements and was rather old-fashioned by modern standards. It has now been renovated and reworked, adding interactive elements and games. Several annual events have been established, including traditional craft demonstrations, historical fairs and theatre performances. This has made the area even more attractive and it draws increasing numbers of visitors each year. The site's growing popularity has led to further development, including a project to reproduce a historical farmhouse containing additional interactive elements. Work on the replica began recently and is scheduled for completion in 2022.

Resurse necesare

Proiectul de realizare a unei copii a fermei are un buget de aproape 2.000.000€.

Dovezi ale succesului

Situl este atractiv pentru un număr din ce în ce mai mare de turiști, peste 10.000 pe an. Proiectul de realizare a unei copii a fermei oferă mai multe dovezi ale succesului său, deoarece acesta nu ar fi fost inițiat dacă nu ar fi crescut numărul de vizitatori ai sitului.

Potențial pentru învățare sau transfer

Inițiativa în ansamblul ei nu este ușor de replicat, dar unele elemente pot fi transferate cu ușurință, cum ar fi îmbunătățirea transportului public către sit pentru a-l face accesibil celor care nu sunt șoferi. Modernizarea muzeului l-a făcut atractiv pentru elevi și studenții în istoria culturii, permițându-i să fie folosit ca o resursă educațională suplimentară.

WEB

<https://www.muzeumcb.cz/navstivte-nas/po-bocky/pamatnik-jana-zizky-z-trocnova/>

Resources needed

The ongoing farmhouse replica project has a budget of almost €2,000,000.

Evidence of success

The site is attracting increasing numbers of visitors, with more than 10,000 per year. The farmhouse replica project offers further evidence of success, as it would not have gone ahead without the increased visitor numbers to the site.

Potential for learning or transfer

The initiative as a whole is not particularly easy to replicate but some of the elements are easily transferable, such as improvements to public transport to the site to make it accessible to non-drivers. The museum's modernisation has also made it appealing to schoolchildren and university students of cultural history, allowing it to be used to supplement classroom education.

WEB

<https://www.muzeumcb.cz/navstivte-nas/po-bocky/pamatnik-jana-zizky-z-trocnova/>

Trocnov. South Bohemian Tourism Board

Biblioteca municipală Soběslav

Soběslav municipal library

Restaurarea unui castel medieval și înființarea unei biblioteci municipale.

Soběslav este un orășel din nordul regiunii Boemia de Sud, cu o populație de 7.000 de locuitori. Acest oraș istoric găzduiește mai multe monumente medievale, iar castelul Kozí Hrádek din apropiere joacă un rol important în viața reformatorului ceh Jan Hus din secolul al XV-lea. Situl acestui proiect este un castel din secolul al XIV-lea din centrul orașului. În 2010, Consiliul Municipal planifica revitalizarea centrului orașului și căuta noi moduri de a integra structurile castelului în viziunea sa. O altă problemă cu care se confrunta orașul era lipsa unei biblioteci municipale moderne. Aceste două aspecte au fost combinate într-un mod inovator, păstrând castelul și construind o bibliotecă municipală modernă în partea sa de nord pentru a crea un sit de patrimoniu care oferă un serviciu public modern. Inițiativa a sporit considerabil valoarea spațiului public, care înainte era un loc neatractiv în centrul orașului. De la deschidere, biblioteca a fost folosită și ca spațiu pentru expoziții, lecturi și concerte.

Proiectul a fost gândit ca o clădire publică cu consum mic de energie. Clădiri moderne din oțel și sticlă au fost adăugate la părțile medievale ale castelului. Această soluție a permis păstrarea aproape intactă a castelului medieval în timpul lucrărilor de construcție și construirea unei clădiri cu consum mic de energie, cu climatizare, adecvată pentru depozitarea cărților, publicațiilor și a altor materiale imprimate pe bază de hârtie. Proiectul a fost supravegheat de Consiliul Municipal, de la concursul de proiecte până la finalizare și inaugurare.

Restoration of a medieval castle and creation of a municipal library.

Soběslav is a small town in the north of the South Bohemia region with a population of 7,000 inhabitants. This historical town is home to several medieval monuments, with the nearby Kozí Hrádek castle playing a particularly important role in the life of Czech reformer Jan Hus in the 15th century. The site covered by this project is a 14th-century castle in the town centre. In 2010, the municipal council was planning to revitalise the town centre and looking for ways to incorporate the castle structures into their new vision. Another issue facing the town was the lack of a modern municipal library. These two aspects were combined in an innovative manner, preserving the castle and building a modern municipal library in its northern part to create a heritage site containing a modern public service. The initiative considerably enhanced the public space, which was previously a rather unattractive spot in the middle of the town. Since it opened, the library has also been used as a space for exhibitions, author readings and concerts.

The project was designed to be a low-energy public building. Modern steel and glass constructions were added to the medieval parts of the castle. This solution allowed the medieval castle to be left almost untouched by the construction works and a low-energy, climate-controlled core building suitable for storing books, prints and other paper-based materials to be constructed. The project was overseen by the municipal council, from the design competition to the finishing touches and opening.

Resurse necesare

Bugetul total al renovării a depășit 1.500.000€, finanțare în principal din fonduri FEDR prin Programul Operațional Regional Europa de Sud Vest.

Dovezi ale succesului

Șantierul a fost finalizat la timp, iar clădirea deservește de atunci comunitatea locală. Evenimentele speciale de la bibliotecă atrag vizitatori de la depărtare (dat fiind că vin să vadă o bibliotecă), cu peste 2.000 de vizitatori pe an. În 2012, biblioteca a ieșit pe locul doi din 141 de proiecte înscrise în concursul internațional de arhitectură Building Efficiency Award (Premiul pentru Eficiența Clădirilor), care recompensează clădirile cu arhitectură valoroasă și eficiență energetică mare.

Potențial pentru învățare sau transfer

Combinția dintre structurile vechi și elementele sau construcțiile noi pentru a asigura o funcționare fără eroare nu este un concept nou, dar rezultatele pot fi diferite deoarece fiecare sit este unic. În acest caz, rezultatul reflectă perfect obiectivul urmărit. Renovarea unui sit istoric pentru a crea o clădire atrăgătoare care ține cont de structura originală și folosirea ei pentru un scop util comunității locale este un model care poate fi replicat cu ușurință în alte locuri.

WEB

<https://www.knihovnasobeslav.cz/>

Resources needed

The overall budget for the renovation was just over €1,500,000, which was funded primarily by the ERDF fund via the Regional Operational Programme South West Europe.

Evidence of success

The construction work was completed on time and the building has been serving the local community ever since. Special events at the library attract visitors from relatively far away (given that they are coming to see a library), with more than 2,000 visits per year. In 2012, the library came second out of 141 candidates in the international architecture competition Building Efficiency Awards, which rewards valuable architecture and energy-efficient buildings.

Potential for learning or transfer

Combining ancient structures with modern insets or constructions to ensure flawless operation is not a new concept, but results may differ as every site is unique. In this case, the result is a perfect reflection of the intended outcome. Renovating a historical site to create an appealing building that is sensitive to the original structure and using it for a purpose that is welcomed by the local community is a model that could be easily replicated elsewhere.

WEB

<https://www.knihovnasobeslav.cz/>

Soběslav. Municipality of Soběslav

Rezervația de lupi din Srní

Wolf enclosure in Srní

Înființarea unui centru pentru vizitatori într-un parc național, inclusiv rezervația de lupi cu o pasarelă suspendată.

Înființat în 1991, Parcul Național Šumava este cel mai nou parc național din Republica Cehă. Este unic deoarece conține pădurile primare din partea cea mai vestică a Europei Centrale. Una dintre activitățile autorității de management a fost să reintroducă lupii (*Canis lupus*) în parc. A fost creat un centru de vizitare cu o rezervație de lupi pentru a răspunde interesului crescut al publicului pentru aceste animale, dar și nevoii de a le oferi acestora un habitat natural. Inițiativa include o rezervație de lupi, care acoperă trei hectare și nu poate fi vizitată, o pasarelă suspendată de lemn pentru vizitatori, cu puncte de observare, un itinerariu de informare de 3 km prin pădurea primară și un centru pentru vizitatori cu o expoziție interactivă despre viața sălbatică și procesele naturale din parc. Centrul pentru vizitatori se află într-o clădire pasivă a cărei energie provine din surse regenerabile.

Resurse necesare

Bugetul total al inițiativei, inclusiv clădirea, rezervația, pasarela și itinerariul de informare, a fost de 2.800.000€, cea mai mare parte a finanțării provenind de la FEDR prin Programul Operațional pentru Mediu.

Dovezi ale succesului

Succesul inițiativei a depășit așteptările. În fiecare an, complexul este vizitat de peste 300.000 de persoane, fără impact negativ asupra haitelor de lupi sau a mediului înconjurător.

Creation of a visitor centre at a national park, including a wolf enclosure with an elevated walkway.

Founded in 1991, Šumava National Park is the youngest national park in the Czech Republic. It is unique as it contains Central Europe's westernmost primary forests. One of the management authority's activities has been to reintroduce wolves (*Canis lupus*) to the park. A visitor centre with a wolf enclosure was created in response to growing public interest in wolves and the need to provide the animals with a natural habitat. The initiative comprises the wolf enclosure, which spans three hectares and is inaccessible to the public, an elevated wooden walkway for visitors with observation decks, a 3 km information trail through the primary forest and a visitor centre with an interactive exhibition on wildlife and natural processes in the park. The visitor centre is housed in a passive building, which draws energy from renewable resources.

Resources needed

The total budget for the initiative, including the building, enclosure, walkway and information trail, was €2,800,000 and the bulk of the funding was provided by ERFD via Operational Programme Environment.

Evidence of success

The success of the initiative surpassed expectations. Every year, the complex is visited by more than 300,000 people, with no negative impact on the wolf pack or the surrounding environment.

Potențial pentru învățare sau transfer

Potențialul de învățare al proiectului este conceptul mai degrabă decât soluția specifică, deoarece administrarea unei haite de lupi nu este o sarcină ușoară și este posibilă în acest caz numai datorită expertizei și experienței Autorității de Management a Parcului Național Šumava. Cu toate acestea, conceptul este transferabil și demonstrează cum pot fi deschise siturile de patrimoniu natural pentru publicul larg, fără limitări și fără a afecta situl original sau a deranja animalele. Acest tip de activități sporește interesul publicului pentru natură, crește presiunea din partea publicului pentru a conserva aceste zone și animalele sălbatice. Combinația dintre siturile naturale, educație în forma unui itinerariu în aer liber și centrul pentru vizitatori reprezintă un alt element care poate fi transferat, prezentând experiențe recente de observare a lupilor, precum și informații despre habitatul lor, dinamica haitei, hrănirea și eforturile de reintroducere și conservare. Inițiativa sprijină, de asemenea, turismul sustenabil, oferind o atracție „lentă” pentru care vizitatorii au nevoie de timp.

WEB

<https://www.npsumava.cz/en/visit-sumava/visitor-centers/srni-visitor-center/>

Potential for learning or transfer

The project's learning potential lies in the concept rather than the specific solution, as keeping a wolf pack is no easy task and is only possible in this case due to the expertise and experience of the Šumava National Park Management Authority. However, the concept is transferable as it shows how natural heritage sites can be opened up to the general public without limiting or damaging the original site or distressing animals. Activities of this kind boost public interest in nature, generating public pressure to preserve these areas and their wildlife. Combining natural sites with education in the form of an open-air path and visitor centre is another element that could be transferred, presenting recent experiences of observing the wolves alongside information about their habitat, pack dynamics, feeding and reintroduction and preservation efforts. The initiative also supports sustainable tourism by providing a 'slow' attraction that visitors need time to enjoy.

WEB

<https://www.npsumava.cz/en/visit-sumava/visitor-centers/srni-visitor-center/>

*Wolf Enclosure in Srní.
Štěpán Rosenkranz*

Moara lui Housa

Housa's Mill

Renovarea și reamenajarea Morii lui Housa.

Moara lui Housa este o moară cu aburi din secolul al XIX-lea construită de Karel Housa lângă centrul orașului istoric Tábor. Tábor este o zonă urbană protejată, de importanță istorică, din Republica Cehă deoarece a fost folosită ca centru al mișcării husite din secolul al XIV-lea, care a influențat istoria cehă timp de multe secole. Întreaga regiune este strâns legată de filosofia husită și de tradiția militară. Scopul renovării Morii lui Housa a fost să restaureze zona morii și să o deschidă pentru public. În loc să construiască un alt muzeu, a fost creat un spațiu recreațional atractiv, dar și educativ, pentru toate vârstele. Pe lângă serviciile permanente, care includ cazare și masă, se organizează evenimente pentru copii și grupuri de elevi pentru a oferi educație prin distracție despre istoria regiunii, prin activități cum ar fi tragerea cu arcul, aruncarea toporului, teste, crearea și îmbrăcarea de armuri istorice, tragera cu catapulta, ateliere de muzică medievală și demonstrații de meșteșuguri. Spațiul poate fi închiriat pentru conferințe, întâlniri sociale și evenimente comerciale.

Resurse necesare

Restaurarea sitului de patrimoniu a fost finanțată din mai multe surse. Una dintre ele este Programul Operațional Regional Europa de Sud-Vest 2007-2015. Finanțarea primită depășește 230.000€.

Renovation and refurbishment of Housa's Mill.

Housa's Mill is a 19th-century steam mill originally built by Karel Housa near the historical city centre of Tábor. Tábor itself is a protected urban area of historical importance in the Czech Republic, as it was used as the headquarters of the Hussite movement in the 14th century, which shaped Czech history for many centuries. The whole region is closely linked to the Hussite philosophy and military tradition. The aim of renovating Housa's Mill was to restore the area of the mill and open it to the public. Rather than building another museum, an attractive recreational yet educational space that all age groups could enjoy was created. As well as the permanent services, which include accommodation and catering, events for children and school groups are organised to provide edutainment about the region's history via activities such as archery, axe throwing, quizzes, creating and trying on historical armour, catapult shooting, medieval music workshops and craftsmanship demonstrations. The premises can be also rented for conferences, social gatherings and commercial events.

Resources needed

The restoration of the heritage site was funded by multiple bodies. One of the sources was Regional Operational Programme South West Europe 2007-2015. The funding awarded exceeded €230,000.

Dovezi ale succesului

După terminarea lucrărilor de construcție în 2012, autoritatea pentru managementul sitului continuă să exploreze noi teme pentru evenimente, pentru găzduirea unui număr mai mare de evenimente comerciale și pentru introducerea de noi activități. Aceste evenimente sunt destul de populare, la ele participând locuitorii din zonă și organizații diferite. Tot mai multe grupuri de elevi de școală vizitează situl care combină educația despre istoria locală și jocurile.

Potențial pentru învățare sau transfer

Această inițiativă este ușor de transferat într-o locație similară. Deși reprezintă o abordare relativ tradițională, servește comunitatea locală și turiștii și a permis conservarea unui sit de patrimoniu cultural.

WEB

<http://www.housuvmlyn.cz/>

Evidence of success

Since the construction works were completed in 2012, the site management authority continues to explore new themes for events, host increasing numbers of commercial events and introduce new activities. These events are quite popular and are attended by the local population and by organisations from further afield. School groups are increasingly visiting the site, where education about local history and gamification are combined.

Potential for learning or transfer

This initiative is easily transferable to any similar location. Although it takes a relatively traditional approach, it serves the local community and visitors well and has enabled another cultural heritage site to be preserved.

WEB

<http://www.housuvmlyn.cz/>

Housa Mill. Czeva

Atelierul de preparare a malțului din Písek

Malthouse in Písek

Renovarea unui atelier de preparare a malțului scos din uz în centrul istoric al orașului.

Atelierul de preparare a malțului face parte dintr-o fostă fabrică de bere din centrul orașului, care a fost lăsată în paragină din anii 1990. S-a înființat o asociație pentru a folosi una dintre cele mai mari părți a fabricii, respectiv atelierul de preparare a malțului. Clădirea a fost transformată într-un parc de aventuri pentru copii cu mai multe atracții: Mușuroiul de furnici - un labirint de lemn care seamănă în interior cu un mușuroi de furnici; Pilařiště - o secție decorată cu desene de Radek Pilař, un faimos ilustrator ceh de cărți pentru copii și Cuibul ilustratorului - o zonă dedicată ilustrațiilor din filme, benzi de desene animate și cărți. Aventurile au fost reprezentate de artiști renumiți și au transformat atelierul de preparare a malțului într-un spațiu atractiv pentru copiii de toate vârstele. Expoziția de ilustrații nu este una tradițională, ci oferă posibilitatea unei întregi clase de elevi să folosească atelierul pentru a crea animații simple pe teme cum ar fi procesul de creștere a plantelor. Acest lucru înseamnă că se pot ține aici ore care nu sunt legate direct de artă – biologie, în acest caz – iar școlile locale pot beneficia de această facilități din apropierea lor.

Resurse necesare

Finanțarea pentru fiecare parte a proiectului a venit din surse diferite. Partea structurală a proiectului a fost parțial finanțată prin Programul Operațional Regional, în timp ce zona de expoziție a fost finanțată prin programul Transborder Interreg CZ-AT.

Renovation of a disused malthouse in the historical town centre.

The malthouse is part of a former brewery located in the town centre, which has been in disrepair since the 1990s. An association was set up to make use of one of the largest parts of the brewery, the malthouse. The building was converted into a children's adventure playground with several attractions: the Anthill, a wooden maze resembling the inside of an ant-hill; Pilařiště, a section decorated with drawings by Radek Pilař, a famous Czech children's illustrator, and the Illustrator's Nest, an area dedicated to illustrations from films, comic strips and books. The adventures were all designed by renowned artists and make the malthouse a very attractive space for children of all ages. The illustration exhibition is more than just a traditional display and offers opportunities for a whole school class to use the workshop to create simple animations of topics such as the process of plant growing. This means that classes on subjects not directly related to art – biology, in this case – can be held there and local schools can take advantage of this nearby facility.

Resources needed

Funding for each part of the project came from different sources. The structural part of the project was partially funded by the Regional Operational Programme, while the exhibition area was funded by the Transborder Interreg CZ-AT programme.

Dovezi ale succesului

Numărul de vizitatori a depășit așteptările, cu 40.000 de vizitatori pe an în ultimii trei ani.

Potențial pentru învățare sau transfer

Proiectul oferă un potențial semnificativ pentru transfer, în special conceptul din spatele său. Crearea unui spațiu cu un conținut interesant, indiferent de temă, în combinație cu activitățile educative și cu legăturile locale (Písek are o lungă tradiție în animația de film), poate atrage vizitatori frecvenți în zonă și poate oferi un loc în care părinții pot petrece timp cu copiii sau îi pot lăsa să exploreze și să se bucure de atracții pe cont propriu.

WEB

<https://www.sladovna.cz/>

Evidence of success

Visitor numbers have been higher than expected, exceeding 40,000 visitors each year over the last three years.

Potential for learning or transfer

The project offers significant potential for transfer, especially the concept underpinning it. Creating a space with interesting content, regardless of the theme, combined with educational activities and local connections (Písek has a long tradition of film animation), can attract regular local visitors and provide a facility where parents can spend time with their children or leave them to explore and enjoy the attraction on their own.

WEB

<https://www.sladovna.cz/>

Malthouse in Písek.
South Bohemian Tourism Board

Vila Kralova readusă la viață

Living Villa

Salvarea și renovarea unei vile din Prachatice.

Živá Vila este o asociație civică înființată pentru a salva vila de la marginea Prachatice din Boemia de Sud. Cunoscută sub numele Vila Kralova (vila lui Kral), este o clădire de mari dimensiuni, relativ bine conservată, care a fost construită în 1932 și a aparținut antreprenorului local din domeniul feroviar Johann Nepomuk Kral. Vila a fost folosită de proprietarii inițiali doar până în 1945, când familia lui J. N. Nepomuk a fost obligată să părăsească țara. A fost confiscată și folosită ca și clădire de birouri și școală primară. În anii 1970, urma să fie demolată pentru a face loc unei șosele ocolitoare. De atunci, Prachatice s-a dezvoltat dincolo de limitele sale inițiale, făcând ca ruta inițială a șoselei ocolitoare să fie depășită. În ciuda acestui fapt, vila a rămas în zona de demolare și nu a fost întreținută. În 2015, o asociație civică numită Živá Vila (Vila Vie) a fost creată pentru a salva clădirea, a o renova și a o scoate din zona de demolare în planurile de dezvoltare urbanistică actualizate. În 2015-2016, vila a fost parțial renovată și conservată de asociație, dar în 2017, Consiliul Municipal a refuzat să le prelungească contractul de închiriere și a lăsat din nou vila expusă la vremea rea și la vandalism. Presiune publică a făcut ca vila să fie închiriată din nou asociației în 2020. De atunci, a servit ca centru cultural și comunitar pentru localnici. Aici se organizează o gamă largă de evenimente, de la întâlniri între vecini și expoziții de artă până la concerte și lecturi publice. Cu toate acestea, vila rămâne în zona de demolare. Există o presiune publică în creștere pentru a actualiza planul de dezvoltare urbanistică din anii 1970 ca să reflecte dezvoltarea recentă a orașului și să mute traseul șoselei ocolitoare departe de zonele rezidențiale.

Salvaging and renovating a functionalist villa in Prachatice.

Živá Vila is a civic association established to salvage a functionalist villa on the outskirts of Prachatice in South Bohemia. Known as Kralova Vila (Kral's villa), it is a large, relatively well-preserved functionalist building that was completed in 1932 and was once owned by local railway entrepreneur Johann Nepomuk Kral. The villa was only used by its original owners until 1945, when J. N. Nepomuk's family was forced to leave the country. It was confiscated and used as an office building and nursery school. In the 1970s, it was earmarked for demolition to make way for a road bypass. Since then, Prachatice has grown beyond its former boundaries, rendering the original route of the bypass obsolete. Despite this, the villa remained in the demolition zone and was not maintained. In 2015, a civic association called Živá Vila (Living Villa) was created to salvage the building, renovate it and have it removed from the demolition zone in the updated urban development plans. In 2015-2016, the villa was partially renovated and preserved by the association, but in 2017, the municipal council refused to extend their rental contract and left the villa exposed to bad weather and vandalism once again. Public pressure led to the villa being rented to the association again in 2020. Since then, it has served as a cultural and community centre for local people. A wide variety of events is organised, ranging from neighbourhood re-use gatherings and art exhibitions to concerts and author readings. Nevertheless, the villa remains in the zone earmarked for demolition. There is increasing public pressure to update the 1970s urban development plan to reflect recent development in the town and move the path of the bypass away from residential areas.

Resurse necesare

Resursele asociației se bazează pe munca voluntară și pe donatori. Voluntarii din comunitatea locală își petrec timpul liber ajutând la renovare, în timp ce companiile locale ajută cu materiale sau servicii. După scoaterea vilei din zona de demolare asociația va putea să atragă fonduri regionale, naționale sau UE pentru a continua renovarea.

Dovezi ale succesului

Presiunea publică care a permis asociației să închirieze vila din nou în 2020 demonstrează succesul inițiativei. Numărul mare de oameni care participă la evenimentele organizate de asociație arată interesul crescând pentru evenimente locale, în special când acestea sunt în beneficiul comunității.

Potențial pentru învățare sau transfer

Potențialul de învățare al acestei inițiative provine din mesajul pe care îl transmite – comunitățile locale trebuie să persevereze atunci când mediul înconjurător se degradează pentru că pot exercita presiune pentru schimbare investind timp, hotărâre și entuziasm în ciuda obstacolelor întâlnite.

WEB

<https://www.zivavila.cz/>

Resources needed

The association's resources are based on voluntary work and patronage. Volunteers from the local community spend their free time helping with the renovation work, while local companies contribute supplies or services. Once the demolition zone covering the villa is lifted, it will be possible to apply for regional, national or EU funds to continue with the renovation.

Evidence of success

The public pressure that enabled the association to rent the villa again in 2020 demonstrates the success of the initiative. High levels of attendance at the events organised by the association point to growing interest in local events, especially when they benefit the community.

Potential for learning or transfer

The learning potential of this initiative lies in the message that it sends – local communities must persevere when their surroundings fall into disrepair because they can exert pressure for change by investing their time, determination and enthusiasm despite the obstacles they face.

WEB

<https://www.zivavila.cz/>

Living Villa. Jan Kuča

Conacul fortificat din Mladějovice

Mladějovice Mansion

Renovarea conacului renescentist fortificat din Mladějovice.

Conacul fortificat din Mladějovice este o reședință rurală fortificată în stil renescentist. A fost construit în Evul Mediu, cu influențe gotice. Mai târziu, a fost parțial reconstruit în stil baroc, dar păstrează elemente renescentiste în forma fațadelor cu boltă și a decorațiilor graffiti. Conacul a fost abandonat în secolul al XIX-lea și a fost pe punctul de a se prăbuși la sfârșitul secolului al XX-lea. Însă o inițiativă locală a primit finanțare în 2009 pentru a salva clădirea, care este un reper unic în satul Mladějovice. Comunitatea a început să renoveze clădirea, să construiască acoperișul în 2013 și să finalizeze lucrările în 2020. În acest timp, conacul a fost complet renovat. Inaugurarea conacului a fost amânată pentru 2021 din cauza izbucnirii pandemiei de COVID-19. Astăzi se fac unele adaptări ale interiorului pentru a face loc mai multor facilități planificate, inclusiv o sală de concerte, un studio audio, un centru audiovizual, un atelier de teatru, un atelier de ceramică și o galerie de artă. Zonele exterioare vor fi folosite pentru pictură în aer liber sau expoziții în aer liber.

Resurse necesare

RA fost nevoie de fonduri considerabile pentru a renova conacul. O parte din costurile proiectului au fost acoperite din fonduri regionale, granturi EEA și norvegiene, în valoare de 880.000 euro. Proiectul a fost singurul succes din granturi norvegiene în Boemia de Sud la acel moment. Ministerul ceh al Culturii a contribuit și el la suma finală.

Renovation of a Renaissance fortified mansion in Mladějovice.

Mladějovice Mansion is a Renaissance-style fortified rural residence. It dates back to the Middle Ages, with Gothic foundations. Later, it was partially rebuilt in the Baroque style but its Renaissance character remains in the form of vault facades and sgraffiti decoration. The mansion was abandoned in the 19th century and was on the brink of collapse at the end of the 20th century. However, a local initiative was founded in 2009 to salvage the building, which is a unique landmark in the village of Mladějovice. The community group began to renovate the building, constructing a roof in 2013 and finally completing the works in 2020. During this time, the mansion was completely renovated. The opening of the mansion was postponed to 2021 due to the COVID-19 outbreak. Some interior adaptations are now underway to make room for the many facilities planned, including a music hall, recording studio, audiovisual centre, theatre workshop, ceramic workshop and art hall. The outdoor areas will be used for plein air painting or open-air exhibitions.

Resources needed

Significant funding was required to renovate the mansion. Part of the project costs were covered by regional funding, EEA Grants and Norway Grants, amounting to more than €880,000. The project was the only successful Norway Grants application in South Bohemia at that time. The Czech Ministry of Culture also contributed to the overall amount.

Dovezi ale succesului

Succesul proiectului este clar vizibil – conacul a fost renovat cu grijă și atenție și adus la starea inițială. Scopul proiectului a fost nu numai să renoveze clădirea, ci și să o pregătească pentru a fi folosită de comunitate, iar acest scop a fost atins, cu multe evenimente și întâlniri planificate în anii care urmează.

Potențial pentru învățare sau transfer

Cel mai mare potențial al acestui proiect este abordarea pe care o adoptă în folosul comunității. În ciuda unor obstacole, această abordare aduce și alte beneficii cum ar fi implicarea comunității în planificarea și efectuarea lucrărilor de renovare, organizarea evenimentelor și planificarea dezvoltării ulterioare a sitului.

WEB

<https://www.tvrzmladejovice.cz/>

Evidence of success

The project's success is clearly visible – the mansion has been carefully and sensitively renovated almost to its original state. The aim of the project was not only to renovate the building but also to prepare it for further community use and this goal has been achieved, with many events and gatherings planned for the coming years.

Potential for learning or transfer

The greatest learning potential in this project lies in its community-driven approach. Despite giving rise to certain obstacles, this approach also brings additional benefits in the form of community engagement in planning and carrying out the renovation work, designing events and planning further development of the site.

WEB

<https://www.tvrzmladejovice.cz/>

*Mladějovice Mansion.
Regional Development Agency of South Bohemia*

Zona de drumeții Toulava

Toulava hiking area

Crearea unui serviciu de turism complet în zona de drumeții Toulava.

Cu un nume care se potrivește unui loc pentru plimbare, Toulava este o locație ideală pentru plimbări, drumeții și turism. Acoperă o zonă de peste 2.000 km² în nordul regiunii Boemia de Sud și este bine cunoscută pentru dealurile sale, cătunele uitate, castelele în ruină și râurile pitorești. Din secolul al XIX-lea, a început să fie căutată de drumeții și de călătorii interesați de trasee liniștite și relaxante.

Potențialul istoric și turistic al zonei nu a fost dezvoltat deplin până în 2013, când a fost înființată o asociație de management al destinației numită Toulava. Asociația cuprinde actori regionali, grupuri de acțiune locale, Consilii Municipale și antreprenori. Gama de activități oferite de asociație depășește serviciile standard ale organizațiilor de management al destinației. Toulava oferă un ghid complet al zonei, inclusiv activități cum ar fi drumeții, ciclism, echitație și canoe, precum și facilități de cazare, cu opțiunea rezervării directe prin pagina web. Asociația asigură și itinerarii pentru excursii complete organizate pe categorii de public (itinerariu cu mănăstiri; itinerariul berii; pachete cu ciclism, drumeții și echitație; itinerarii de patrimoniu natural etc.). Sunt disponibile activități pentru familie și pentru copii. Toulava sprijină evenimentele locale de orice fel, cum ar fi târguri, concerte, expoziții ale meșteșugarilor și reconstituiri de turniruri, ca parte din pachetele disponibile. Spre deosebire de alte organizații de management al destinației, Toulava are și un magazin online cu produse locale, inclusiv ceramică, bijuterii, cosmetice naturale, lumânări și multe altele. Magazinul are o secțiune de sezon cu decorațiuni de Crăciun și de Paște. Pe lângă articolele materiale, magazinul online oferă și pachete turistice complete, de exemplu pachete de iarnă, pachete de turism de aventură, pachete gastronomice.

Establishment of a comprehensive tourism service in Toulava hiking area.

With a name that denotes a place well-suited to wandering, Toulava is an ideal location for walking, hiking and travelling. It spans an area of more than 2,000 km² in the north of South Bohemia and is well-known for its rolling hills, forgotten hamlets, ruined castles and picturesque rivers. Since the 19th century, it has been sought-after by hikers and travellers looking for peaceful, relaxing treks.

The area's historical and tourist potential was not fully developed until 2013, when a destination management association called Toulava was created. The association comprises regional stakeholders, local action groups, municipal councils and entrepreneurs. The range of activities offered by the association goes beyond the standard services provided by destination management organisations. Toulava offers a complete guide to the area, including activities such as hiking, cycling, horse-riding and canoeing, and accommodation facilities, with the option of booking directly via the website. The association offers full trip itineraries grouped by target audience (monastery trail; beer trail; cycling, walking and horse-riding packages; natural heritage trails, etc.). Family activities and activities for children are also available. Toulava supports local events of any kind, such as fairs, concerts, craft displays and tournament re-enactments, and includes them in the packages available. Unlike most other destination management organisations, Toulava also runs an online shop featuring local products, including ceramics, jewellery, natural cosmetics, candles and much more. The shop has a seasonal section offering Christmas and Easter decorations. Besides tangible items, the online shop also offers complete tourism packages, e.g. winter package, adventure tourism package, gastronomy package.

Resurse necesare

Resursele necesare pentru funcționarea Toulava sunt furnizate de mai mulți participanți. Asociația este o entitate legală cu un buget anual de circa 80.000€. Aceste fonduri sunt folosite pentru funcționarea asociației, crearea de noi produse, materiale promoționale și pachete tematice.

Dovezi ale succesului

În 2018, regiunea turistică Toulava a fost certificată de agenția națională cehă pentru turism. De la fondarea sa, Toulava s-a extins și cuprinde astăzi 155 sate, 11 castele și ruine de castele, 18 turnuri de observație, 8 situri de patrimoniu din categoria I, peste 1.000 km de trasee pentru bicicliști, 200 km de itinerarii de informare, 5 fabrici de bere, o grădină zoologică și multe altele. Sute de facilități de cazare și de masă sunt înregistrate și își oferă serviciile prin portalul Toulava.

Potențial pentru învățare sau transfer

Potențialul acestei inițiative provine din modelul de management implementat. Regiunea cuprinde sute de puncte de interes, dar foarte puține puteau să atragă turiști pe cont propriu. Reunirea acestor situri într-o singură rețea de organizații care cooperează și oferă programe și pachete comune este o idee cu adevărat revoluționară. Rețeaua contribuie la creșterea profilului siturilor individuale și permite organizațiilor să facă schimb de strategii, experiență și know-how.

WEB

<https://www.toulava.cz/>

Resources needed

The resources required to run Toulava are distributed among the participants. The association is a legal entity with an annual budget of around €80,000. These funds are used to maintain the operation, creating new products, promotional materials and themed packages.

Evidence of success

In 2018, the Toulava tourism area was certified by the national Czech tourism agency. Since it was founded, Toulava has expanded and now covers 155 villages, 11 castles and castle ruins, 18 lookout towers, 8 Grade I cultural heritage sites, over 1,000 km of cycling trails, 200 km of information trails, 5 breweries, a zoo and much more. Hundreds of accommodation and catering facilities are registered and offer their services through the Toulava portal.

Potential for learning or transfer

The potential demonstrated by this initiative lies in the management model employed. The area encompasses hundreds of points of interest, but only a few were able to attract visitors in their own right. Bringing these sites together in a network of cooperating organisations offering joint programmes or packages is a complete game-changer. The network not only helps raise the profile of individual sites but also enables organisations to share strategies, experience and know-how.

WEB

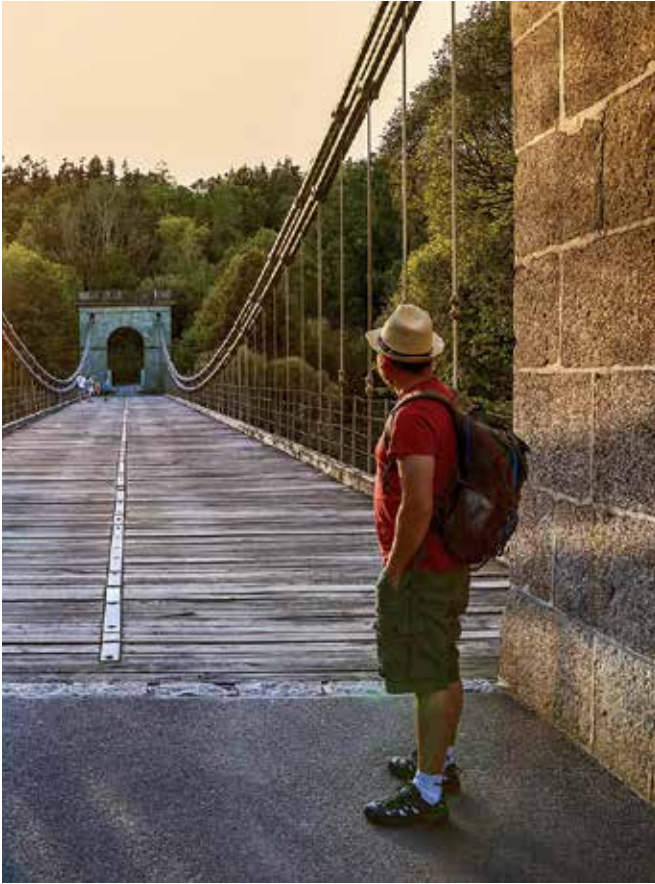
<https://www.toulava.cz/>

Toulava. Petr Mareš

Toulava. Jan Sochor

Toulava, Simona Bártlová

provincia zaragoza

Festivalul de Vară de la Mănăstirea Veruela

Veruela Monastery Summer Festival

Mănăstirea Veruela este o mănăstire cisterciană timpurie din Aragon (Spania). A fost construită în secolul al XII-lea lângă Moncayo, cel mai înalt vârf muntos din provincia Zaragoza. Ca parte a unui proiect care urmărește să exploateze și să sporească patrimoniul istoric al provinciei, Festivalul de Vară Veruela este organizat de peste 25 de ani.

Printr-o serie de concerte, evenimentul și-a dezvoltat o personalitate puternică care combină cultura și patrimoniul într-o atmosferă intimă și caldă în cadrul unic al Mănăstirii Veruela. Concertele beneficiază de pe urma proprietăților acustice ale mănăstirii. Acest festival este unul dintre primele exemple din Zaragoza de re folosire a siturilor de patrimoniu pentru evenimente culturale temporare care nu îi afectează structura.

În fiecare vară, artiști de marcă din muzica spaniolă dau concerte în diferite stiluri de la pop și rock la flamenco, demonstrând potențialul siturilor de patrimoniu de a se adapta la preferințe și tendințe muzicale mai moderne.

Resurse necesare

Festivalul este coordonat de Departamentul pentru Cultură din Consiliul provinciei Zaragoza, care pune la dispoziție angajați pentru a organiza evenimentul și externalizează instalarea echipamentelor și contractarea artiștilor.

Anul trecut s-au pus în vânzare 300 de bilete pentru fiecare dintre cele patru concerte la un preț redus de nouă euro. Scopul festivalului, care primește finanțare din partea Consiliului provinciei Zaragoza, nu este să obțină profit din vânzarea biletelor, ci să facă zona cunoscută și să ofere un program cultural de calitate în provincie.

Veruela Monastery is the earliest Cistercian monastery in Aragon (Spain). It was built in the 12th century near Moncayo, the highest mountain in the province of Zaragoza. As part of a project aiming to leverage and enhance the province's historical heritage, Veruela Verano Festival has been held for more than 25 summers.

Offering a series of concerts, the event has developed a strong personality and combines culture and heritage in an intimate, warm atmosphere against the unique backdrop of Veruela Monastery. The concerts benefit from the monastery's acoustic properties. This festival is one of the first examples in Zaragoza of reusing heritage sites for temporary cultural events that do not affect their structure.

Every summer, leading artists from the Spanish music scene perform concerts in styles ranging from pop and rock to flamenco, demonstrating the potential of heritage sites to adapt to more modern musical tastes and trends.

Resources needed

The festival is overseen by the Culture Department at Zaragoza Provincial Council, which provides staff to organise the event and outsources assembly of the temporary equipment and hiring of the artists.

Last year, 300 tickets were put on sale for each of the four concerts at a discounted price of nine euros.

The goal of the festival, which receives funding from Zaragoza Provincial Council, is not to profit from ticket sales but to showcase the space and offer a quality cultural programme in the province.

Dovezi ale succesului

Ediția din 2020 nu a avut loc din cauza pandemiei. Ediția din 2021 a fost organizată cu implementarea de restricții de locuri în conformitate cu reglementările în vigoare și au fost vândute toate biletele la cele patru concerte.

Potențial pentru învățare sau transfer

Felul în care trăsăturile spațiilor de patrimoniu (în acest caz, atmosfera, capacitatea și acustica mănăstirii) pot fi exploatate și refolosite pentru a găzdui concerte ale unor artiști contemporani reprezintă o modalitate excelentă de a aduce aceste locuri în atenția publicului, de a le spori valoarea și de a întări identitatea populației.

Prezența unor muzicieni renumiți la nivel național promovează satele din vecinătate cum ar fi Tarazona și este un mecanism excelent de atragere a turiștilor în regiune.

WEB

<http://www.dpz.es/noticias/el-festival-veruela-verano-vuelve-a-llenar-de-musica-las-tierras-del-moncayo-con-los-conciertos-de-mikel-erentxun-jose-merce-ivan-ferreiro-y-travis-birds#:~:text=Mi%C3%A9rcoles%2C%2023%2F06%2F2021,lv%C3%A1n%20Ferreiro%20y%20Travis%20Birds>

Evidence of success

The 2020 edition did not go ahead due to the pandemic. The 2021 edition was held with capacity limits in place to comply with current regulations and was sold out for all four concerts.

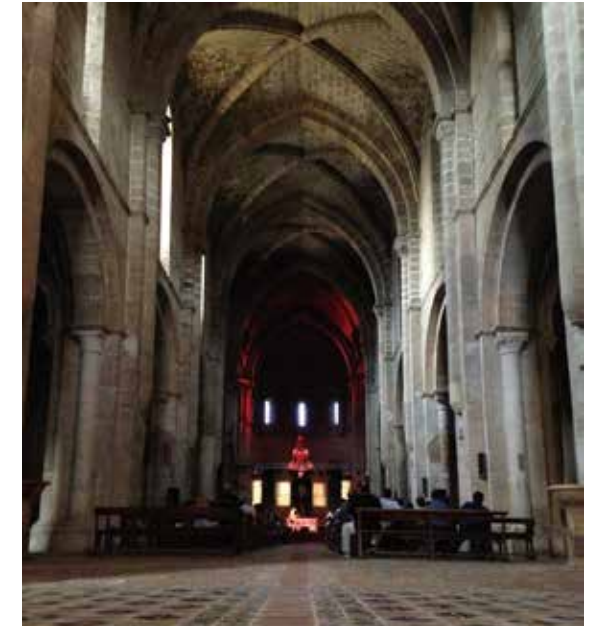
Potential for learning or transfer

Showing how the characteristics of heritage spaces (in this case, the atmosphere, capacity and acoustics of the monastery) can be harnessed and reused by hosting concerts by contemporary artists in them is an excellent way of raising awareness of these sites, enhancing their value and reinforcing a sense of identity among the population.

The presence of nationally renowned musicians in the area promotes nearby villages like Tarazona and is an excellent mechanism for attracting visitors to the region.

WEB

<http://www.dpz.es/noticias/el-festival-veruela-verano-vuelve-a-llenar-de-musica-las-tierras-del-moncayo-con-los-conciertos-de-mikel-erentxun-jose-merce-ivan-ferreiro-y-travis-birdsveru>

Monasterio de Veruela, Zaragoza.
Zaragoza Provincial Government

Territorio Mudéjar: un program de pregătire pentru managerii patrimoniului rural

Territorio Mudéjar: a training programme for rural heritage managers

În urma unei analize a nevoilor de patrimoniu local din zonele de care se ocupă asociația Territorio Mudéjar, a devenit clar faptul că este nevoie de manageri specialiști în patrimoniu rural.

Ca recunoaștere a abilităților unice de care este nevoie în managementul de patrimoniu rural, atât cunoștințe teoretice, cât și competențe sociale necesare adaptării modelelor generale la zonele rurale specifice și nevoia unei formări continue pentru specialiștii care lucrează deja în domeniu, un program pas cu pas pentru pregătirea managerilor de patrimoniu rural a fost trimis Ministerului Culturii din Spania.

Proiectul a fost aprobat și s-au alocat fonduri care au permis unui număr de tineri specialiști să fie pregătiți in situ în diferite zone și să joace un rol activ în proiectarea și implementarea unor proiecte și inițiative ale Territorio Mudéjar. Un plan de pregătire specific a fost dezvoltat cu scopul de a transforma asociația într-un punct de referință în pregătirea în domeniul managementului de patrimoniu rural, care necesită un contact apropiat și o bună înțelegere a zonelor locale.

Resurse necesare

Ministerul Culturii din Spania a oferit 25.000€ (75% din costul total al proiectului) ca parte din programul său din 2019 pentru proiecte de conservare, protecție și promovare a monumentelor declarate situri din patrimoniul mondial. Restul de 25% din fonduri provin de la Territorio Mudéjar, asociație care a asigurat și fonduri suplimentare pentru activități specifice referitoare la proiect.

Following an analysis of local heritage needs in the areas covered by the Territorio Mudéjar association, it became clear that there was a need to train professional rural heritage managers.

In recognition of the unique skills required in rural heritage management, both in terms of theoretical knowledge and soft skills needed to adapt general models to specific rural places, and the need for continuous training for professionals already working in the sector, a step-by-step programme to train rural heritage managers was submitted to the Spanish Ministry of Culture.

The project was approved and funding was allocated, allowing a number of young professionals to receive in situ training in different areas and to play an active role in designing and implementing some of Territorio Mudéjar's projects and initiatives. A specific training plan has been developed with the aim of transforming the association into a benchmark in rural heritage management training, which requires close contact and a deep understanding of local areas.

Resources needed

The Spanish Ministry of Culture provided €25,000 euros (75% of the total cost of the project) as part of its 2019 programme of projects to conserve, protect and promote monuments declared World Heritage Sites. The remaining 25% was funded by Territorio Mudéjar and additional funding was provided by the association for several specific activities related to the project.

Dovezi ale succesului

Cel puțin trei tineri care au încheiat programul s-au concentrat pe managementul patrimoniului rural în carierele lor profesionale, identificând oportunități de a lucra pe cont propriu sau ca angajați.

După mai multe teste pilot, a fost elaborat un program specific de pregătire și este în prezent implementat în diferite locații din zona de care se ocupă asociația.

Potențial pentru învățare sau transfer

În esență, proiectul transformă provocarea de a găsi specialiști cu un anumit profil pentru a lucra ca manageri de patrimoniu rural într-o oportunitate de a face din zona locală un „laborator de pregătire” a acestora.

WEB

<https://www.territoriomudejar.es/duplicado-territorio-mudejar-cantera-de-los-nuevos-profesionales-de-la-gestion-del-patrimonio-historico-artistico/>

Evidence of success

At least three young people who completed the programme have focused on rural heritage management in their professional careers, finding opportunities to work as freelancers or employees.

After several pilot tests, a specific training programme has been designed and is currently being implemented in different places in the area covered by the association.

Potential for learning or transfer

The essence of the project lies in transforming the challenge of finding professionals with a specific profile to work as rural heritage managers into an opportunity to turn the local area into a ‘training laboratory’ to provide them.

WEB

<https://www.territoriomudejar.es/duplicado-territorio-mudejar-cantera-de-los-nuevos-profesionales-de-la-gestion-del-patrimonio-historico-artistico/>

Students in Territorio Mudéjar Headquarters, Tobed, Zaragoza. Territorio Mudéjar

Muzeul Mumiilor din Quinto (Zaragoza)

Quinto Mummy Museum (Zaragoza)

Muzeul Mumiilor din Quinto a fost deschis ca răspuns la nevoia de a reactiva economia locală și de a opri depopularea crescută a zonei. Oportunitatea pentru un proiect nou a apărut atunci când au fost descoperite în Quinto morminte care conțin rămășițe umane mumificate, iar biserica Mudéjar din secolul al XV-lea, o clădire istorică de interes artistic, a reprezentat locația perfectă.

Muzeul oferă tururi ghidate care explică istoria orașului și a bisericii și pune la dispoziție informații despre riturile funerare din secolul al XVIII-lea și al XIX-lea pe baza dovezilor arheologice dezgropate și expuse în biserică.

Au fost desfășurate activități de cercetare și de conservare a rămășițelor. Această cercetare este documentată în clipuri video difuzate în muzeu și va fi în curând diseminată prin publicații.

Au fost stabilite parteneriate cu companiile locale din turism care oferă vizitatorilor muzeului reduceri la cazare și restaurante.

Se face o promovare intensă la târgurile de turism, prin reclame radio și TV și pe platformele sociale.

Muzeul este accesibil pentru cei cu deficiențe de mobilitate, iar conținutul este oferit în mai multe limbi și adaptat la diferite grupe de vârstă.

La Muzeul Mumiilor din Quinto sunt disponibile următoarele activități:

- Tururi ale muzeului.
- Expoziții temporare
- Concerte
- Conferințe
- Activități culturale locale.

Quinto Mummy Museum was opened in response to the need to reactivate the local economy and halt ongoing depopulation in the area. An opportunity for a novel project arose when tombs containing mummified human remains were found in Quinto, while the 15th-century Mudéjar church, a historical building of artistic interest, offered the perfect venue.

Guided tours are available at the museum, explaining the history of the town and church and providing information about 18th and 19th century funeral rites based on the archaeological remains found and displayed in the church.

Work has also been carried out to research and preserve the remains. This research is documented in videos screened at the museum and will soon be disseminated in the form of publications.

Partnerships have been established with local hospitality companies to offer visitors to the museum discounts on accommodation and restaurants.

Intensive promotion is taking place via attendance at tourism fairs, radio and TV advertisements, and social media.

The museum is accessible for people with mobility difficulties and content is provided in several languages and adapted for different age groups.

The following activities are available at Quinto Mummy Museum:

- Museum tours
- Temporary exhibitions
- Concerts
- Conferences
- Local cultural activities

Tururi ale muzeelor:

În fiecare săptămână sunt programate zece tururi ghidate, deși se pot organiza și vizite suplimentare pentru grupuri, pe bază de rezervare. Turul acoperă originile satului; clădirile anterioare de pe situl vechii biserici Piquete, inclusiv castelul islamic; construcția bisericii din Mudéjar în secolul al XV-lea, despre care se crede că ar fi fost coordonată de arhitectul Mahoma Ramí; impactul devastator al Războiului Civil Spaniol (1936-1939) asupra clădirii și restaurările succesive efectuate începând din 1996, care au dus la descoperirea în 2011 a unor morminte ce conțin mumii.

Interiorul clădirii include vitrine de expoziție pentru 15 mumii cu bunurile din mormintele lor, obiectele liturgice și articolele arheologice descoperite în timpul excavărilor din clădire.

O sală este rezervată pentru o înregistrare video care explică procesul de excavare și restaurare a mumiiilor.

La recepție, vizitatorii pot cumpăra o varietate de cadouri. Muzeul poate fi vizitat și fără ghid, cu ajutorul unei broșuri explicative în mai multe limbi și al panourilor cu informații din muzeu.

Resurse necesare

Finanțarea este obținută din mai multe surse, inclusiv Consiliul Municipal Quinto de Ebro, Consiliul provinciei Zaragoza, EAFRD și din vânzarea de bilete. Resursele materiale sunt furnizate de Consiliul Municipal Quinto de Ebro. Cei trei ghizi ai muzeului sunt angajați ai Consiliului Municipal Quinto de Ebro.

Museum tours:

Ten guided tours are scheduled each week, although additional visits can be arranged for groups upon reservation. The tour covers the village's origins; previous buildings on the site of the old Piquete church, including the Islamic castle; the construction of the Mudéjar church in the 15th century, which is believed to have been overseen by master builder Mahoma Ramí; the devastating impact of the Spanish Civil War (1936-1939) on the building, and the successive restorations carried out since 1996, which revealed the tombs containing the mummies in 2011.

The building's interior has been fitted with display cases for 15 mummies with their grave goods, liturgical objects and archaeological items found during excavations of the building.

A room is reserved for a video explaining the process of excavating and restoring the mummies.

At the reception, visitors can purchase a variety of gift items. The museum can also be visited without a guide, with the help of an explanatory brochure in several languages and information panels around the museum.

Resources needed

Funding is obtained from several different sources, including Quinto de Ebro Municipal Council, Zaragoza Provincial Council, EAFRD and ticket sales.

Material resources are provided by Quinto de Ebro Municipal Council

The three guides at the museum are employed by Quinto de Ebro Municipal Council.

*Mummies museum in Quinto, Zaragoza.
Zaragoza Provincial Government.*

Mummies museum in Quinto, Zaragoza.
Zaragoza Provincial Government.

Dovezi ale succesului

De la inaugurarea muzeului în iunie 2018, 11.200 de vizitatori i-au trecut pragul, iar restaurantele și hotelurile au un număr crescut de clienți.

Conștientizarea mai mare a potențialului patrimoniului cultural de a servi ca mijloc de dezvoltare în rândul populației locale a condus la inițierea de noi proiecte în oraș, inclusiv restaurarea palatului din secolul al XVI-lea.

Dificultăți întâmpinate

Noutatea proiectului a făcut dificilă găsirea de informații care să ajute la implementare sa. Au fost necesare eforturi considerabile pentru a explica populației locale obiectivele proiectului și a justifica expunerea de rămășițe omenești.

Leții învățate:

Este nevoie de planificare detaliată și de o echipă de specialiști implicați în proiect pentru a atinge obiectivele proiectului.

Potențial pentru învățare sau transfer

Muzeul demonstrează cum un proiect municipal menit să crească viața culturală, coeziunea socială și economia într-un loc specific poate activa valori care au fost nefolosite în trecut și sunt practic necunoscute în ciuda importanței lor istorice. Colaborarea dintre cercetători, tehnicieni și reprezentanți ai vieții sociale și politice poate să dezvolte economia zonei și activitatea culturală.

WEB

www.momiasdequinto.es

Evidence of success

Since the museum opened in June 2018, it has received 11,200 visitors.

Restaurants and hotels have seen increased custom.

Greater awareness of the potential of cultural heritage to serve as a vehicle for development among the local population has led to new projects in the town, including the restoration of the 16th century palace.

Difficulties encountered

The project's novel nature made it difficult to find information to help with its implementation.

Significant efforts were required to explain the objectives of the project to the local population and to justify the exhibition of human remains.

Lessons learned:

Extensive prior planning and a professional team committed to the project are necessary to achieve the project objectives.

Potential for learning or transfer

The museum demonstrates how a municipal project to enhance culture, social cohesion and the economy in a specific place can activate assets that were previously unused and practically unknown despite their historical importance.

Collaboration between researchers, technicians, and social and political representatives can boost an area's economic and cultural activity.

WEB

www.momiasdequinto.es

Exhibition inside the Mummies Museum, Quinto, Zaragoza. Zaragoza Provincial Government

Fundación Tarazona Monumental și planurile de utilizare a turismului cultural

Fundación Tarazona Monumental and cultural tourism use plans

Fundación Tarazona Monumental promovează o abordare holistică, sustenabilă a managementului turismului cultural.

Odată cu trecerea anilor, monumentele au nevoie de îngrijire și întreținere, ceea ce implică resurse economice și umane considerabile pentru a le conserva. Fundația consideră turismul și activitățile culturale o alternativă importantă sau o utilizare suplimentară a unora dintre clădirile istorice.

Respectând destinația inițială a clădirilor, aceste activități îndeplinesc și o obligație socială: să permită accesul publicului larg la patrimoniu, care reprezintă o moștenire culturală comună.

Planurile de utilizare sunt instrumente fundamentale pentru conservarea și managementul adecvat al patrimoniului. Fundación Tarazona Monumental a lucrat la următoarele:

- Catedrala Santa María de la Huerta
- Palatul Episcopal
- Situri de patrimoniu industrial
- Situri de patrimoniu religios.

Fundația se ocupă și de managementul turismului cultural în cazul următoarelor monumente:

- Catedrala Santa María de la Huerta
- Palatul Episcopal
- Biserica Santa María Magdalena
- Biserica și chiliile fostei Mănăstiri San Francisco de Asís
- Moscheea Tórtoles
- Biserica San Miguel Arcángel.

În planurile de utilizare, Tarazona este prezentată ca o destinație atrăgătoare pentru turismul cultural. În cazul acestui tip de turism, vizitatorii caută să afle mai multe despre monumente și situri istorice sau artistice. Activitatea

Fundación Tarazona Monumental advocates for a holistic, sustainable approach to cultural tourism management.

As the years pass, monuments require care and maintenance involving significant economic and human resources to preserve them. The Foundation considers tourism and cultural activities to be an important alternative or supplementary use for some historical buildings.

While respecting the buildings' original use, these activities also fulfil a social obligation: to enable widespread access to the heritage that represents a shared cultural inheritance.

Use plans are fundamental tools for proper heritage conservation and management. Fundación Tarazona Monumental has worked to design the following plans:

- Santa María de la Huerta Cathedral
- Episcopal Palace
- Industrial heritage sites
- Religious heritage sites

The Foundation is also responsible for managing cultural tourism at the following monuments:

- Santa María de la Huerta Cathedral
- Episcopal Palace
- Santa María Magdalena Church
- Church and cloister of the former Convent of San Francisco de Asís
- Tórtoles Mosque
- San Miguel Arcángel Church

In the use plans, Tarazona is presented as an appealing destination for cultural tourism. In this type of tourism, visitors seek to learn about monuments and historical or artistic sites. It has a positive impact, contributing to the pro-

are un impact pozitiv, contribuind la protejarea acestor situri de patrimoniu și, în general, îmbunătățind percepția asupra destinației.

Din 2008, Fundación Tarazona Monumental a organizat tururi ghidate și activități de interpretare centrate pe istoria orașului, planificare urbanistică și monumente, luând în considerare proiectarea și producerea de conținut, resurse media și interactive care facilitează accesul la patrimoniul cultural local.

Resurse necesare

Fundación Tarazona Monumental este o entitate mixtă care reunește organizații publice și private, deși are o componentă instituțională importantă care include Biserica Catolică.

Fundația are un manager, două birouri de patrimoniu, un director financiar cu normă întreagă și patru ghizi turistici cu normă redusă, care sunt angajați direct. Curatori sau instructori pentru activitățile educative sunt angajați sporadic.

Dovezi ale succesului

Activitățile Fundației au primit mai multe premii, inclusiv Placheta pentru merit în turism în 2013, Certificatul de excelență din partea Trip Advisor și Premiul internațional al AR&PA în 2014.

tection of these heritage sites and enhancing perceptions of the destination more broadly.

Since 2008, Fundación Tarazona Monumental has been delivering guided tours and interpretive activities focusing on the town's history, urban planning and monuments, taking the needs and expectations of different types of visitors into consideration to design and produce content, media and interactive resources that facilitate access to local cultural heritage.

Resources needed

Fundación Tarazona Monumental is a mixed entity made up of public and private organisations, although it has a significant institutional component encompassing the Catholic Church.

The Foundation has a manager, two heritage officers, a full-time financial manager and four part-time tourist guides, who are employed directly. Restorers or monitors for educational activities are hired on a sporadic basis.

Evidence of success

The Foundation's activities have received several awards, including the Tourism Merit plaque in 2013, the Trip Advisor Certificate of Excellence and the AR&PA 2014 International Award.

*Interior of the Cathedral of Tarazona, Zaragoza.
Zaragoza Provincial Government*

View of Tarazona, Zaragoza. Zaragoza Provincial Government

Potențial pentru învățare sau transfer

Elaborarea și administrarea activităților turistice pentru fiecare monument din oraș pe baza unui plan de utilizare consensual care permite protejarea specificului siturilor de patrimoniu și efectuarea de tururi culturale pentru turiști prin oraș este o inițiativă exemplară și reprezintă un exemplu de management turistic holistic, cuprinzând aspecte cum ar fi restaurarea, diseminarea și promovarea patrimoniului.

WEB

<https://tarazonamonumental.es/>

Potential for learning or transfer

Designing and managing tourism for every monument in a town based on a consensual use plan allowing the characteristics of heritage sites to be protected and taking visitors on cultural tours of the town is an exemplary initiative, which constitutes an example of holistic tourism management encompassing aspects such as restoration, dissemination and heritage education and promotion.

WEB

<https://tarazonamonumental.es/>

Interior of the Episcopal Palace of Tarazona, Zaragoza. Zaragoza Provincial Government.

Programul Educativ Tarazona Monument Heritage: „Patrimoniul este în ADN-ul nostru. Descoperiți-l, iubiți-l, protejați-l!”

Tarazona Monument Heritage Education Programme: “Heritage is in your DNA. Discover it, love it, protect it!”

Una dintre principalele activități ale Fundación Tarazona Monumental (FTM) este programul educativ de patrimoniu pentru elevii din zonă, care urmărește să le dezvolte simțul identității și apartenenței și să îi învețe despre importanța conservării.

Educația despre patrimoniu este o componentă fundamentală a strategiei adoptate de Fundación Tarazona Monumental, iar programul oferă diferite activități pentru fiecare nivel de vârstă. Principalul obiectiv este creșterea interesului pentru patrimoniul cultural, dezvoltarea simțului de apartenență și contribuția la construirea unei societăți mai angajate.

Planificare: septembrie.

- Programul este planificat de FTM prin managerii și specialiștii de patrimoniu, profesori voluntari și administratori de școli, concentrându-se pe următoarele aspecte:
 - Propuneri pentru anul următor.
 - Comentarii și idei de îmbunătățire.
 - Concluzii și planificare.
- Un document final este redactat și trimis membrilor grupului de lucru și directorilor de școli, care sunt responsabili de informarea profesorilor din școlile lor despre program.
- Documentul le reamintește de gama de activități și resurse oferite de FTM, care pot fi solicitate și folosite în orice moment.

Concept: septembrie – aprilie.

- Activitățile sunt concepute de angajații FTM. În unele cazuri, aceștia lucrează în colaborare cu alți specialiști, cum ar fi arhitecți, cercetători, restauratori și arheologi.
- Obiectivele fiecărei activități reflectă planul de învățământ al fiecărui grup de elevi.

Implementare: aprilie – iunie.

- Activitățile sunt realizate în școli de angajații FTM.

One of Fundación Tarazona Monumental's (FTM) main activities is the Heritage Education Programme for local schoolchildren, which aims to instil a sense of identity and belonging and teach the importance of conservation.

Teaching heritage is a fundamental part of Fundación Tarazona Monumental's strategy and the programme offers different activities for each school year group. The main objective is to raise awareness of cultural heritage, provoking greater feelings of belonging and helping to build a more engaged society.

Planning: September.

- The programme is planned by FTM Heritage managers and experts, volunteer teachers and school management staff, with a focus on the following considerations:
 - Proposals for the forthcoming year.
 - Comments and ideas for improvement.
 - Conclusions and planning.
- A final document is drafted and sent to working group members and school headteachers, who are responsible for informing teaching staff at their schools about the programme.
- The document reminds them of FTM's collection of activities and resources, which can be requested and used at any time.

Design: September – April.

- The activities are designed by FTM staff. In some cases, they work in collaboration with other professionals, such as architects, researchers, restorers and archaeologists.
- The objectives of each activity reflect the syllabus for each year group.

Implementation: April – June.

- The activities are delivered in schools by FTM staff.

Resurse necesare

Fondurile alocate proiectului sunt cuprinse între 2.000 și 3.000 de euro pe an, folosiți exclusiv pentru resurse materiale. Resursele umane din program sunt angajații FTM, ale căror salarii sunt plătite prin organizarea și funcționarea fundației.

Dovezi ale succesului

În ultimii 10 ani, au fost organizate 67 de activități pentru 16.746 de copii și adolescenți din șase școli din Tarazona. Dovezile ale succesului acestui proiect includ:

- Continuitatea și creșterea în timp.
- Sustenabilitatea în ciuda numărului mic de resurse financiare.
- Respectul și agajamentul comunității locale.
- Creșterea implicării și participării profesorilor, care au fost încurajați să conceapă propriile activități pentru a preda despre patrimoniu.

Dificultăți întâmpinate

Deși programul a fost implementat de la început cu acordul comunității profesorilor și cu implicarea lor, încrederea și implicarea școlilor locale este atât un element cheie în succesul proiectului, cât și cea mai mare provocare.

Potențial pentru învățare sau transfer

Potențialul de învățare al proiectului provine din metodologia colaborativă. Cooperarea dintre sectorul educațional și fundație a permis unitatea, sustenabilitatea, creșterea și continuitatea în timp.

Pentru a transfera cunoaștere și a implementa programul, este nevoie de o organizație care să coordoneze munca profesorilor și a

Resources needed

The funds allocated to the project are between €2,000 – €3,000 per year, which is used exclusively for material resources. The human resources used in the programme are FTM staff, whose salaries are covered by the foundation's own organisation and operation.

Evidence of success

Over the last 10 years, 67 activities have been organised for 16,746 children and teenagers from six schools in Tarazona. Evidence of the project's success includes:

- Continuity and growth over time.
- Sustainability despite few financial resources.
- Respect and engagement from local society.
- Increased involvement and participation from teachers, who have been encouraged to design their own activities to teach heritage.

Difficulties encountered

Although the programme was implemented with the teaching community's consensus and involvement from the outset, trust and engagement from local schools is both the key to the project's success and its biggest challenge.

Potential for learning or transfer

The project's learning potential lies in its collaborative methodology. Cooperation between the education sector and the foundation has enabled unity, sustainability, growth and continuity over time.

To transfer knowledge and implement the programme, an organisation is required to coordinate the work of teachers and heritage professionals and meet the needs of the different

*Students in Tarazona, Zaragoza.
Fundación Tarazona Monumental*

Students in Tarazona, Zaragoza.
Fundación Tarazona Monumental

specialiștilor în patrimoniu și să răspundă nevoilor diferitelor grupuri implicate. Aceasta este baza înființării unei fundații pentru activități de interpretare și educație. Este important să reținem că, cu cât este mai mare o localitatea, cu atât este mai complicată coordonarea și obținerea implicării depline a școlilor.

WEB

<https://tarazonamonumental.es/>

groups involved. This provides a foundation for interpretation and educational work to begin. It is important to bear in mind that the larger the municipality, the more complicated it is to coordinate and obtain full participation from all schools.

WEB

<https://tarazonamonumental.es/>

Students in the Cathedral of Tarazona, Zaragoza. Fundación Tarazona Monumental

EducaBelchite

EducaBelchite

Situat pe linia frontului între Republică și forțele fasciste, Belchite este locul uneia dintre cele mai sângeroase bătălii din Războiul Civil Spaniol. După război, orașul a fost redus la ruine ca simbol al conflictului și în apropierea sa a fost construit un nou oraș.

Pentru a promova vechiul oraș ca simbol al memoriei și al păcii, Fundación Pueblo Viejo de Belchite a lansat un program educativ pentru copii și adolescenți. Scopul este de a le suscita emoții în timpul unui tur istoric, prezentându-le imagini din conflicte actuale și trezindu-le empatia prin întrebări care îi pun pe copii în situații ipotetice tensionate, cum ar fi „Ce ai face dacă te-ai ascunde în beci în timp ce cad bombe pe strada ta?”.

Obiectivul principal este rezolvarea conflictelor prin dinamica grupului, care să le permită copiilor să înțeleagă originile conflictului. Vechiul oraș este cadrul ideal pentru a încuraja meditația la aceste aspecte.

Programul se bazează pe lucrul cu emoțiile, empatie și rezolvarea conflictelor, care dau valoare educativă acestui sit unic, folosit până acum doar pentru vizite libere fără valoare adăugată și ca decor de film datorită specificului său.

Până la sfârșitul anului 2020, conținutul și abilitățile promovate prin aceste tururi ghidate vor fi completate cu material interactiv sub formă de joc video.

Resurse necesare

Această activitate este realizată de angajați ai fundației, care au primit pregătire pedagogică specifică. Este suplimentată cu alte activități în oraș, inclusiv vizita la muzeul de etnologie, la vechea moară sau la atelierul de marionete. Se percepe o taxă de 5 – 8 € per elev.

On the front between the Republican state and the Fascist forces, Belchite was the site of one of the bloodiest battles of the Spanish Civil War. After the war, the town was left in ruins as a symbol of the conflict and a new town was built next to it.

To promote the old town as a symbol of memory and peace, Fundación Pueblo Viejo de Belchite has launched an educational programme for children and teenagers. The aim is to elicit emotions during a historical tour of the site by showing images of current conflicts and building empathy with questions that put the children in tense hypothetical situations, such as ‘What would you do if you were hiding in a basement as bombs fall on your street?’.

The primary focus is on conflict resolution via an assembly dynamic, allowing the children to grasp the origins of conflict. The old town is an ideal setting for encouraging reflection on these issues.

The programme is based on working with emotions, empathy and conflict resolution, lending educational value to this unique site, which had until now been used for free visits with no added value and as a film set due to its special characteristics.

By late 2020, the content and skills covered in these guided tours will be supplemented by interactive material in the form of a video game.

Resources needed

This activity is delivered by staff from the foundation, who have received specific pedagogical training.

It is supplemented by other activities in the town, including a visit to the ethnological museum, the old mill and the puppet workshop. A fee of €5 – €8 euros per student is requested.

Dovezi ale succesului

Tururile au din ce în ce mai mare căutare și din ce în ce mai multe școli și-au manifestat interesul în proiect.

Au fost alocate fonduri regionale pentru a dezvolta instrumentele digitale cu participarea elevilor din comunitatea locală.

Dificultăți întâmpinate

Este nevoie de o planificare atentă a tururilor unor orașe în ruină pentru copii cu scopul de a le asigura în permanență condiții de siguranță.

Potențial pentru învățare sau transfer

Acest exemplu de bune practici permite noi utilizări ale siturilor de patrimoniu simbolice, dar în ruină, sporind valoarea lor educativă și stimulând inovația pedagogică. Prin această abordare, siturile de conflict devin un instrument puternic pentru memorie și reflecție istorică, care depășește nostalgia tradițională asociată cu ruinele.

WEB

<https://belchite.es/educabelchite/>

Evidence of success

The tours are in increasing demand and more and more schools are showing an interest in the project.

Regional funds have been allocated to develop digital tools with participation from local schoolchildren.

Difficulties encountered

Tours of ruined towns with schoolchildren require very careful planning to ensure their safety at all times.

Potential for learning or transfer

This practice enables new uses of ruined, symbolic heritage sites, enhancing their educational value and stimulating pedagogical innovation. Through this approach, conflict sites become a powerful tool for memory and historical reflection that goes beyond the traditional nostalgia attributed to ruins.

WEB

<https://belchite.es/educabelchite/>

*Ruins of Belchite, Zaragoza.
Diputación Provincial de Zaragoza*

Students in Belchite. Fundación Pueblo Viejo de Belchite

Territorio Mudéjar: granturi pentru munca de teren în proiecte de cercetare inovatoare în managementul de patrimoni

Territorio Mudéjar: fieldwork grants for innovative research projects in Heritage Management

În fiecare an, Territorio Mudéjar finanțează cinci stagii de cercetare pentru specialiști înalt calificați care să conceapă și să conducă proiecte inovatoare în domeniul managementului de patrimoniu.

Territorio Mudéjar este o asociație de Consilii Municipale care urmărește să dezvolte o rețea logică și colaborativă pentru managementul de patrimoniu. Din 2019, a lansat un apel anual de proiecte pentru cercetătorii și specialiștii implicați în managementul de patrimoniu cultural și natural, care să propună proiecte de cercetare foarte inovatoare sau proiecte practice. Domeniile activității și cercetării pentru care se asigură finanțare includ:

- Noi perspective asupra artei Mudéjar
- Peisaje culturale
- Managementul patrimoniului cultural.
- Comunicarea și diseminarea patrimoniului Mudéjar.
- Patrimoniul Mudéjar și funcția sa socială ca o componentă cheie a dezvoltării teritoriale.

Propunerile pot fi depuse în orice stadiu, de la concept la implementare. Una dintre componentele centrale ale propunerilor este vizita într-unul sau mai multe sate din teritoriul Mudéjar.

Principalele obiective ale programului sunt:

Să crească interesul pentru siturile de patrimoniu din zona rurală Mudéjar prin perspective inovatoare bazate pe experiența locuirii în sate, care să aibă o influență pozitivă asupra acestora.

Să construiască o rețea de specialiști cu scopul comun de a se concentra pe patrimoniu, pe resursele culturale și naturale și de a ajuta dezvoltarea altor sectoare prin activități interdisciplinare, colaborative.

Să creeze mecanismele pentru participarea socială în domeniul patrimoniului și al promovării patrimoniului ca o resursă importantă pentru dezvoltarea teritorială.

Each year, Territorio Mudéjar funds five research stays for highly qualified professionals to design and lead innovative projects in the field of Heritage Management.

Territorio Mudéjar is an association of municipal councils, which aims to develop a streamlined, collaborative heritage management network. Since 2019, it has launched an annual open call for grants for researchers and professionals involved in cultural and natural heritage management to conduct highly innovative research or practical projects. The areas of work and research covered by the grants are:

- New perspectives on Mudéjar art
- Cultural landscapes
- Cultural heritage management
- Communication and dissemination of Mudéjar heritage
- Mudéjar heritage and its social function as a key component of territorial development

Proposals can be made for projects at any stage, from design to implementation. One of the central components of the proposals must be a physical stay in one or more of the villages in the Mudéjar Territory.

The main goals of the programme are:

To raise awareness of Mudéjar heritage sites in rural areas via innovative perspectives based on experiences of inhabiting the villages, making a positive impact on them.

To establish a professional network with a common aim that focuses on heritage, cultural and natural resources and helps to boost other sectors through interdisciplinary, collaborative work.

To create mechanisms for social participation in relation to heritage and promote heritage as an important resource for territorial development.

Resurse necesare

Fiecare grant are o valoare de 6.000 euro, care acoperă cheltuielile cercetătorului în implementarea proiectului. Granturile sunt finanțate de Territorio Mudéjar.

Territorio Mudéjar poate lansa apeluri pentru finanțare suplimentară în cazul proiectelor care au nevoie de aceasta după etapa inițială pilot, precum și pentru diseminarea rezultatelor cercetării.

Dovezi ale succesului

După trei ediții, programul de stagii de cercetare poate fi considerat un succes datorită calității proiectelor și oportunităților pentru alte inițiative pe care acestea le-au creat.

A fost stabilită o rețea de profesioniști care lucrează în zonă (trei dintre cercetătorii inițiali au participat la a doua ediție, atrăgând în proiecte noi specialiști din diferite domenii), iar rezultatele cercetării au avut un impact semnificativ la nivel social, economic și științific.

Dificultăți întâmpinate

Principalele dificultăți întâmpinate de program au fost asigurarea diseminării largi a apelului pentru proiecte și organizarea unui comitet de selecție foarte specializat pentru a evalua propunerile.

Potențial pentru învățare sau transfer

Investiția în specialiști de înaltă calitate care să lucreze și să locuiască în aceste sate, chiar și temporar, a atras atenția Consiliilor Municipale din regiune asupra valorilor de patrimoniu pe care le dețin și interesul pe care acestea le pot suscita.

Proiectele dezvoltate de cercetători și specialiști au condus la o serie de produse culturale noi,

Resources needed

Each grant is worth €6,000, covering researchers' expenses as they carry out their projects. The grants are funded by Territorio Mudéjar.

Territorio Mudéjar may launch calls for additional funding for projects proven to need it after the initial pilot phase, as well as for dissemination of research findings.

Evidence of success

After three editions, the research stay programme can be considered a success due to the quality of the projects and the opportunities for other initiatives that they have opened up.

A network of professionals working in the area has been established (three of the initial researchers continued into the second edition, incorporating new professionals from different fields into the projects) and the research findings have had a significant social, economic and scientific impact.

Difficulties encountered

Ensuring that the call for grants is circulated widely and organising a highly qualified selection committee to evaluate the proposals are the main difficulties encountered by the programme.

Potential for learning or transfer

Investing in highly qualified people to work and live in these villages, albeit temporarily, has raised awareness among municipal councils in the region of the heritage assets they possess and the interest these assets can arouse.

The projects conducted by researchers and professionals have led to a series of new cultural products, including educational materials,

*Researchers in Villar de los Navarros, Zaragoza.
Territorio Mudéjar*

Researchers in Torralba de Ribota, Zaragoza.
Territorio Mudéjar

Ateca, Zaragoza. Territorio Mudéjar

inclusiv materiale educative, trasee turistice, studii pentru construcția materialelor, studii pentru utilizarea siturilor de patrimoniu și noi materiale audiovizuale, care sporesc cunoașterea, diseminarea și înțelegerea patrimoniului local și asigură o bază pentru noi proiecte de dezvoltare teritorială.

Între timp, crearea și consolidarea unei rețele de specialiști care lucrează în regiune a declanșat sinergii pozitive pentru antreprenorii locali prin diferitele proiecte și idei implementate.

WEB

<https://www.territoriomudejar.es/category/proyectos/estancias-de-investigacion/>

sightseeing routes, studies of construction materials, studies of the use of heritage sites and new audiovisual materials, which enhance knowledge, dissemination and understanding of local heritage and provide a basis for new territorial development projects.

Meanwhile, the creation and consolidation of a network of professionals working in the region has given rise to very positive synergies for local entrepreneurs through the different projects and ideas implemented.

WEB

<https://www.territoriomudejar.es/category/proyectos/estancias-de-investigacion/>

Mesones de Isuela Castle, Zaragoza. Irene Ruiz Bazán

Goya în Fuendetodos: Spațiul de expoziții Sala Zuloaga și inițiative de artă contemporană

Goya in Fuendetodos: Sala Zuloaga exhibition space and contemporary art initiatives

Scopul acestei inițiative este să insuflă o nouă viață în orașul Fuendetodos prin expoziții de artă contemporană, profitând de faptul că este locul de naștere al faimosului pictor spaniol Francisco de Goya.

Fuendetodos are trei locații dedicate artei: Muzeul Gravurilor, Casa nașterii lui Goya și spațiul de expoziții Sala Zuloaga.

Primele două găzduiesc colecții permanente, în timp ce Sala Zuloaga organizează expoziții ale unora dintre cei mai cunoscuți artiști din Spania, care transformă acest mic oraș din provincia Zaragoza, cu mai puțin de 200 de locuitori, într-un centru cultural.

Fundación Fuendetodos Goya a încheiat parteneriate cu mai multe organizații din regiunea Belchite, Cariñena (Ruta DO Cariñena) și Zaragoza (Muzeul Goya Zaragoza), care promovează figura lui Francisco de Goya prin activități pentru toate tipurile de public. Aceste parteneriate urmăresc să crească interesul pentru legăturile lui Goya cu Fuendetodos în scopul de a atrage turiști și de a dezvolta economia în zonă și oferă activități suplimentare pentru vizitatorii celor trei muzee și pentru participanții la activitățile organizate de consorțiu, cum ar fi cursuri de gravură.

Resurse necesare

Muzeul și casa se află în proprietatea Consiliului Provincial Zaragoza și a Consiliului Municipal. A fost creat un consorțiu cu șase angajați pentru a administra locațiile: doi angajați se ocupă de sarcinile administrative și patru organizează activități și tururi ale spațiilor de expoziție.

Dovezi ale succesului

De la inaugurarea sa în 1996, Sala Zuloaga a devenit punctul de referință pentru gravura contemporană.

The aim of this initiative is to breathe new life into the town of Fuendetodos through contemporary art exhibitions, taking advantage of its status as the birthplace of world-famous Spanish painter Francisco de Goya.

Fuendetodos has three art-related venues: the Engraving Museum, the House of Goya's Birth and the Sala Zuloaga exhibition space.

The former two house permanent collections, while Sala Zuloaga welcomes exhibitions by some of Spain's most prominent artists, transforming this small town in the province of Zaragoza with fewer than 200 inhabitants into a cultural hub.

The Fundación Fuendetodos Goya has partnership agreements with several organisations in the Belchite region, Cariñena (Ruta DO Cariñena) and Zaragoza (Museo Goya Zaragoza), which promote and publicise the figure of Francisco de Goya through activities for all audiences. These agreements aim to raise awareness of Goya's links to Fuendetodos to attract tourism and economic development to the area and offer additional activities for visitors to the three museums and participants in the activities organised by the consortium, such as engraving courses.

Resources needed

The museums and house are owned by Zaragoza Provincial Council and the municipal council. A consortium with six employees was created to manage the venues: two employees carry out administrative tasks and four deliver activities and tours at the exhibition spaces.

Evidence of success

Since it opened in 1996, Sala Zuloaga has become a benchmark for contemporary engraving.

Locația a găzduit 98 de expoziții temporare de artă vizuală spaniolă contemporană. Numărul mediu anual de vizitatori în ultimii ani a fost de circa 1.500, ceea ce a condus la dezvoltarea facilităților de cazare și masă în Fuendetodos. Expozițiile au inclus lucrări executate de cunoscuți gravori spanioli cum ar fi Picasso, Mirò, Chillida, Tàpies, Luis Gordillo și Antonio Saura.

Dificultăți întâmpinate

A fost dificil de implementat un sistem de management adecvat pentru a-i coordona pe diferiții actori implicați. Înființarea unui consorțiu cu statut specific a fost considerată cea mai bună soluție pentru a asigura autonomia și fluxul logic al procesului de decizie

Potențial pentru învățare sau transfer

Profitând de legăturile orașului cu faimosul pictor Francisco de Goya, construind o infrastructură care să exploateze faima sa mondială și lansând alte inițiative de artă contemporană care depășesc sfera unui muzeu, am putut revitaliza acest mic oraș.

WEB

<https://fundacionfuendetodosgoya.org/sala-zuloaga/>

The venue has held 98 temporary exhibitions of contemporary Spanish visual arts. Average annual visitor numbers in recent years have been around 1,500, which has led to the development of accommodation and catering facilities in Fuendetodos. The exhibitions have featured work by prominent Spanish engravers, including Picasso, Mirò, Chillida, Tàpies, Luis Gordillo and Antonio Saura.

Difficulties encountered

It was difficult to establish an adequate management system to coordinate all the different stakeholders. The creation of a consortium with specific statutes was deemed the best option to ensure autonomy and streamline decision-making.

Potential for learning or transfer

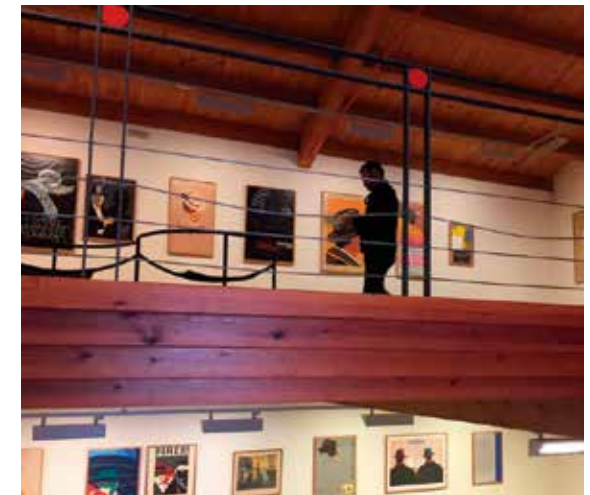
Taking advantage of the town's connections to world-famous painter Francisco de Goya, building cultural infrastructure to harness his international reputation and launching additional contemporary art initiatives that go beyond mere museumisation has energised this small town.

WEB

<https://fundacionfuendetodosgoya.org/sala-zuloaga/>

Sala Zuloaga Exhibition Space, Fuendetodos, Zaragoza. Zaragoza Provincial Government

Ateliere de management integral al patrimoniului rural

Comprehensive rural heritage management workshops

Din anul academic 2013/14, programul de masterat în Managementul Patrimoniului Cultural de la Universitatea din Zaragoza a organizat ateliere de management integral al patrimoniului în zonele rurale, care reflectă nevoia unor activități specifice în dezvoltarea abilităților sociale necesare în program, cum ar fi colaborarea și munca în echipă. Învățarea ghidată este însoțită de activități de dezvoltare a autonomiei studenților. Una dintre acestea implică conceperea în clasă a unui proiect de management real ca urmare a activității pe teren desfășurată în zona rurală din Aragon. Pentru a realiza această activitate, studenții se confruntă direct cu problemele pe care le întâmpină managerii culturali din zonele rurale în timpul unei vizite într-o zonă rurală din provincie. Ei învață despre bunele practici și primesc o sarcină de terminat în clasă: să conceapă un proiect și să îl prezinte publicului.

Atelierele s-au ținut în:

2013/14: regiunea Maestrazgo

Subiecte: viața domestică în regiunea Maestrazgo; arhitectura civilă – palatul; arhitectura caseilor; spațiile urbane și arhitectura clădirilor publice; arhitectura religioasă – Mănăstirea Agustina din Mirambel și bisericile din Maestrazgo

2014/15: Daroca

Subiecte: zidul din Daroca; Daroca și stilul romanic; Biserica colegială Santa María; arhitectura civilă și planificarea urbanistică: case, palate, piețe și spații publice din Daroca; Daroca și noile tehnologii; promovarea și creșterea patrimoniului cultural din regiunea Campo de Daroca

2015/16: regiunea Ribera Alta del Ebro

Subiecte: minele de sare din Remolinos; Canalul Imperial din Ribera Alta del Ebro; Don Quijote în Ribera Alta del Ebro; Ebrul – mai mult decât un fluviu; arta contemporană pe malurile Ebrului

Since the 2013/14 academic year, the Master's degree in Cultural Heritage Management at the University of Zaragoza has organised comprehensive heritage management workshops in rural areas that reflect the need for more targeted work on some of the soft skills covered in the degree, such as collaboration and group work. Guided learning is accompanied by activities to develop students' autonomy. One of these involves designing a real management project in the classroom following field experience in a rural environment in Aragon. To complete this activity, students experience the problems faced by cultural managers in rural settings first-hand during a visit to a rural area in the province. They learn about good practices and are given a challenge to complete in the classroom: to design a project and present it to the public.

The workshops have been held in:

2013/14: Maestrazgo region

Topics: domestic life in the Maestrazgo region; civil architecture – the palace; domestic architecture; urban spaces and public architecture; religious architecture – Agustina convent in Mirambel and the churches of the Maestrazgo

2014/15: Daroca

Topics: the Daroca wall; Daroca and the Romanesque; the Collegiate Church of Santa María; civil architecture and urban planning: houses, palaces, squares and public spaces in Daroca; Daroca and new technologies; promoting and enhancing cultural heritage in the Campo de Daroca region

2015/16: Ribera Alta del Ebro region

Topics: Remolinos salt mines; the Imperial Canal in the Ribera Alta del Ebro; Don Quixote in the Ribera Alta del Ebro; the Ebro – more than a river; contemporary art on the banks of the Ebro

2016/17: regiunea Cinco Villas

Subiecte: ruine romane; cartierul evreiesc; patrimoniul industrial și agricol; patrimoniul imaterial; arta contemporană din Cinco Villas

2017/18: regiunea Somontano de Barbastro

Subiecte: Cartierul Evreiesc din Somontano; Camino de Santiago din regiunea Somontano de Barbastro; patrimoniul industrial de lângă râul Vero; conceperea de activități pentru copii pentru o vizită la peștera cu artă din Parcul Cultural Rio Vero (Colungo); artă romană

2019/20: Teritoriul Mudéjar

Atelierul este organizat în colaborare cu asociația Territorio Mudéjar. Toate grupurile lucrează pe aceeași temă: acces universal la patrimoniul din teritoriul Mudéjar.

Atelierele au adus noi teme pentru studenții masteranzi, cum ar fi accesibilitatea, care cuprinde diferențele fizice, economice și sociale, și noile tehnologii. Aceste subiecte au fost împărtășite cu populația locală.

Resurse necesare

Costul profesorilor care predau atelierele este inclus în taxele plătite pentru programul de masterat. În fiecare an, Consiliul Municipal sprijină cazarea studenților, care poate fi subvenționată total sau parțial în funcție de resursele organizației rurale.

Dovezi ale succesului

Atelierele au crescut interesul printre studenți ca o opțiune de carieră în managementul patrimoniului în zonele rurale. Ei au adus și munca de la Universitate mai aproape de comunitățile locale și au stabilit sinergii care pot genera viitoare stagii și proiecte de management de patrimoniu în zonele rurale.

2016/17: Cinco Villas region

Topics: Roman remains; the Jewish Quarters; industrial and agricultural heritage; intangible heritage; contemporary art in Cinco Villas

2017/18: Somontano de Barbastro region

Topics: the Jewish Quarters in Somontano; the Camino de Santiago in the Somontano de Barbastro region; industrial heritage near the River Vero; designing a children's activity for a visit to the cave art in Rio Vero Cultural Park (Colungo); Romanesque art

2019/20: Territorio Mudéjar

The workshop was held in collaboration with the Territorio Mudéjar association. All groups worked on a single theme: universal access to heritage in the Mudéjar Territory.

The workshops have introduced master's students to new topics such as accessibility, encompassing physical, economic and social differences, and new technologies. These topics have been shared with the local population.

Resources needed

The cost of teaching staff for the workshops is included in the fees paid by students for the master's degree. Each year, the municipal council is asked to help find accommodation for the students, which may be fully or partially subsidised depending on the rural organisation's resources.

Evidence of success

The workshops have raised awareness among students of the option of a career as a heritage manager in rural settings. They also bring the work taking place at the university closer to local communities and establish synergies that may give rise to future internships and heritage management projects in rural areas.

San Gil Church, Zaragoza. Pilar Blel Ibáñez

Dificultăți întâmpinate

Logistica pentru cazarea grupurilor de studenți și profesori (25-30 oameni) poate crea dificultăți în funcție de resursele disponibile, dar întotdeauna s-a găsit o soluție. De asemenea, a fost o provocare să identificăm zonele adecvate pentru proiecte.

Potențial pentru învățare sau transfer

Dezvoltarea unui proiect de management al patrimoniului specific din zona rurală și activitatea in situ alături de actori locali permite studenților să cunoască mai bine condițiile unice ale managementului din zona rurală. Ieșirea din clasă și pe teren necesită un efort mai mare pentru profesori și studenți, dar oferă și o înțelegere mai bună a situației siturilor de patrimoniu și crește interesul la nivel local pentru importanța administrării sale.

WEB

<https://fyl.unizar.es/master/master-en-gestion-del-patrimonio-cultural>

Difficulties encountered

The logistics of accommodating groups of students and teachers (25-30 people) are sometimes difficult depending on the resources available, but a solution has always been found. It has also been challenging to identify suitable areas to work in.

Potential for learning or transfer

The practice of developing a specific rural heritage management project and working in situ with local stakeholders allows students to become more aware of the unique considerations involved in managing rural settings. Getting out of the classroom and into the field requires greater effort on the part of teachers and students, but it also provides far deeper understanding of the situation in heritage sites and greater local awareness of the importance of managing them.

WEB

<https://fyl.unizar.es/master/master-en-gestion-del-patrimonio-cultural>

Students in Albaracín, Teruel. Irene Ruiz Bazán

GUAU! (Galería de Usos de Arte Urbano), Torrellas: artă stradală într-un context rural

GUAU! (Galería de Usos de Arte Urbano), Torrellas: street art in a rural setting

Un muzeu în aer liber a fost creat treptat în Torrellas prin concursul de picturi murale (2016, 2017, 2018) menit să revitalizeze clădirile abandonate din sat și prin întâlnirile dintre artiști (2019, 2020) cunoscute sub numele de GUAU! (Galería de Usos de Arte Urbano). În fiecare an, trei artiști urbani diferiți sunt invitați să petreacă o săptămână trăind și lucrând în Torrellas, unde interacționează cu localnicii pentru a găsi inspirație pentru o lucrare de artă pe pereții sau ușile puse la dispoziție de localnici. Ca urmare a acestei inițiative, orașul devine un punct de referință pentru arta stradală, iar numărul de vizitatori crește în fiecare an. Ideea a inspirat satele din jur cum ar fi Fuendetodos.

Resurse necesare

Fiecare ediție este organizată de consilierul cultural al Consiliului Municipal și are un buget de 7.800€, împărțit între cazarea artiștilor (1.950€), închirierea unei elevator cu furcă pentru picturile murale (1.650€) și plata artiștilor (4.200€).

Dovezi ale succesului

În timpul verii, sunt organizate tururi ghidate pentru grupuri de 25 de oameni și mai multe vizite oficiale sunt organizate pentru grupuri (asociații, instituții etc.), cu 300 de participanți în total. A fost înregistrat un număr din ce în ce mai mare de vizitatori. Este imposibil de cuantificat numărul total de vizitatori, deoarece aceștia vin și în grupuri informale, dar numărul de broșuri pentru picturile murale distribuite în barul local sugerează un total estimat de 250 de oameni. Inițiativa a avut un impact bun în mass-media.

An open-air museum is gradually being created in Torrellas via a mural painting contest (2016, 2017, 2018) intended to revitalise run-down buildings in the village and an artists' gathering (2019, 2020) known as GUAU! (Galería de Usos de Arte Urbano). Each year, three different urban artists are invited to spend a week living and working in Torrellas, where they interact with the village people to find inspiration for an artwork on the walls or doors offered up by residents. As a result of this initiative, the town is positioning itself as a benchmark for street art and visitor numbers are rising every year. The idea has also inspired nearby villages such as Fuendetodos.

Resources needed

Each edition is organised by the municipal council's culture councillor and has a budget of €7,800, distributed between accommodation for the artists (€1,950), forklift rental for the mural paintings (€1,650) and the artists' fees (€4,200).

Evidence of success

During the summer, guided tours are organised for groups of 25 people and more formal visits are arranged for groups (associations, institutions, etc.), with a total of 300 participants. A growing influx of visitors to the village has been observed. Total numbers are impossible to quantify because they come in informal groups, but the number of brochures for the murals distributed by the local bar suggests an estimated total of 250 people. The initiative has been widely reported in the media.

Potențial pentru învățare sau transfer

Consiliul Municipal a fost contactat de mai multe sate dimprejur, în special din regiunile Aragon și Navarra, pentru a obține informații despre această inițiativă cu scopul de a lansa activități similare. Satul Fuendetodos din apropiere s-a inspirat din exemplul din Torrellas și a invitat artiști care au participat la GUAU! să creeze picturi murale și aici.

WEB

<https://guau.torrellas.es/>

Potential for learning or transfer

Several villages in the surrounding area, especially in the regions of Aragon and Navarra, have contacted the municipal council to obtain information about the initiative so that they can launch similar activities. The nearby village of Fuendetodos has drawn inspiration from the example set by Torrellas and invited some of the artists who participated in GUAU! to create murals there.

WEB

<https://guau.torrellas.es/>

Torrellas, Zaragoza. Torrellas city council

Torrellas, Zaragoza. Torrellas City Council

Parcuri culturale: o abordare testată a managementului de patrimoniu

Cultural Parks: a tried and tested heritage management approach

Statutul de Parc cultural este acordat unor zone diferite din regiunea Aragon în baza peisajului lor unic și/sau a valorii lor ecologice.

Aceste zone geografice conțin valori importante de patrimoniu cultural și natural listate într-un inventar al resurselor care sunt conservate și promovate datorită statutului lor de parc cultural, cu implementarea unor măsuri de protecție pentru valorile de patrimoniu vulnerabile sau importante.

Statutul de Parc cultural permite o abordare instituțională coerentă, gestionând integral resursele culturale și naturale într-un mod holistic prin coordonarea dintre autoritățile publice, organizațiile private și entitățile locale de management.

Statutul este legiferat prin Legea 12/1997 a Guvernului din Aragon și are un scop dublu: conservarea valorilor culturale și de peisaj și încurajarea dezvoltării socio-economice a regiunii.

Următoarele obiective au fost adoptate pentru a atinge acest scop:

- Protecția, conservarea și promovarea patrimoniului cultural și natural.
- Promovarea activităților culturale, educative, științifice și turistice pentru a disemina valorile de patrimoniu.
- Dezvoltarea unei politici integrale, holistice pentru o coordonare între actorii interesați în vederea înregistrării unui profit din valorile de patrimoniu.
- Contribuția la planificarea teritoriului, corectarea dezechilibrelor socio-economice și distribuirea adecvată a utilizărilor teritoriului.
- Promovarea dezvoltării rurale sustenabile.

Cultural Park status is awarded to different areas in the Aragon region on the basis of their unique landscape features and/or ecological value.

These geographical areas contain important cultural and natural heritage assets listed in an inventory of resources, which are conserved and promoted due to their Cultural Park status, with special protection measures put in place for particularly vulnerable or important heritage assets.

Cultural Park status enables a streamlined institutional approach, managing cultural and natural resources in a comprehensive, holistic manner through coordination between public authorities, private organisations and local management bodies.

The status is legislated in Law 12/1997 of the Aragon Government and has a twofold aim: to preserve cultural and landscape assets and encourage socioeconomic development in the region.

The following objectives have been put in place to achieve these aims:

- Protect, conserve and promote cultural and natural heritage.
- Promote cultural, educational, scientific and tourist activities to disseminate heritage values.
- Develop a comprehensive, holistic policy for coordination between stakeholders to make the heritage assets profitable.
- Contribute to land use planning, correcting socioeconomic imbalances and adequate distribution of land uses.
- Promote sustainable rural development.

Resurse necesare

Finanțarea rețelei complexe de asociații, Consilii Municipale și alte agenții implicate în managementul parcurilor culturale este parțial regională, cu resurse de la Directoratul pentru Patrimoniul Cultural al Guvernului din Aragon sau de la autoritățile locale și parțial externă, de la Ministerul Culturii din Spania și din proiecte europene de tipul Interreg și Leader.

Dovezi ale succesului

- Colaborarea dintre actorii implicați
- Coordonare între administrații
- Promovarea inițiativelor publice și private
- Profitabilitatea resurselor și investițiilor
- Cooperarea în rețeaua de afaceri locale
- Consolidarea cunoșterii patrimoniului cultural
- Implementarea unui model de management de patrimoniu bazat pe facilități, circuite și activități de informare
- Crearea unor facilități culturale
- Crearea de locuri de muncă
- Interes crescut și stimă de sine pentru populația locală.

Dificultăți întâmpinate

- Procesul de sporire a interesului printre organizațiile locale
- Risc de instrumentalizare a entităților de management
- Abilitățile managerilor
- Acțiuni necoordonate sau duplicate
- Proliferarea unor infrastructuri similare
- Nevoia de a pregăti populația locală și managerii.

Resources needed

Funding for the complex network of associations, municipal councils and other agencies involved in managing the Cultural Parks is partially regional, with resources from the Directorate of Cultural Heritage of the Government of Aragon or local authorities, and partially external, with funds from the Spanish Ministry of Culture and European projects like Interreg and Leader.

Evidence of success

- Collaboration between stakeholders
- Inter-administrative coordination
- Promotion of public and private initiatives
- Profitability of resources and investments
- Local business networking cooperation
- Improved cultural heritage knowledge
- Implementation of a heritage management model based on facilities, circuits and information activities
- Creation of cultural facilities
- Employment generation
- Increased awareness and self-esteem among the local population

Difficulties encountered

- Ongoing awareness-raising among local organisations
- Risk of instrumentalisation of management bodies
- Skill level of managers
- Uncoordinated or duplicated actions
- Proliferation of similar infrastructures
- Need to train local population and managers

Cultural Park Río Martín, Teruel. Aragon Government

Cultural Park of Albarracín, Teruel. Aragon Government

Potențial pentru învățare sau transfer

Statutul de Parc cultural permite ca resursele culturale și naturale ale unei regiuni să fie administrate în comun. Creșterea interesului pentru patrimoniul cultural în cadrul comunității și crearea unei rețele integrale de facilități și infrastructuri privind diferitele teme pentru a prezenta și a promova principalele valori ale regiunii a devenit un model pentru planificarea regională prin unirea entităților legale de management. Statutul funcționează ca un catalizator al dezvoltării socio-economice pentru populația locală. Acest statut local ar putea inspira alte regiuni să dezvolte un cadru administrativ și legal pentru managementul patrimoniului cultural care să permită coordonarea acțiunilor diferiților actori implicați.

În prezent este evaluată crearea a două noi parcuri culturale în Aragon ca urmare a cererilor primite din mai multe zone.

WEB

<https://www.turismodearagon.com/it/aragon-listados/parques-culturales/>

Potential for learning or transfer

Cultural Park status enables a region's cultural and natural resources to be managed under a single umbrella. It has become a model for regional planning via a unified legal management entity, raising awareness of cultural heritage within society and creating a comprehensive network of facilities and infrastructures relating to diverse themes to showcase and promote the region's main assets. The status acts as a driver of socioeconomic development for the local population. This legal status could inspire other regions to develop an administrative and legal framework for cultural heritage management allowing the actions of different stakeholders to be coordinated.

Following requests from several areas, the creation of two additional Cultural Parks in Aragon is currently being evaluated.

WEB

<https://www.turismodearagon.com/it/aragon-listados/parques-culturales/>

Rock painting. Aragon Government

Cueva del Castillo: un adăpost anti-aerian din timpul Războiului Civil Spaniol

Cueva del Castillo: an air-raid shelter from the Spanish Civil War era

Adăpostul anti-aerian Cueva del Castillo era o resursă nefolosită din sătucul Monegrillo, cu numai 400 de locuitori. Consiliul Municipal a reabilitat adăpostul, adăugând iluminatul muzeului și unele efecte pentru a recrea bombardamentele satelor din timpul Războiului Civil Spaniol. Proiectul are trei obiective principale:

- Revitalizarea „memoriei istorice” a satului și a patrimoniului cu respectare locuitorilor din Monegrillo, sat care a trecut prin momente dramatice.
- Promovarea folosirii resurselor existente pentru a încuraja turismul și a activa comerțul local. Adăpostul este un magnet pentru turiști și oferă posibilități de a expune alte valori de patrimoniu cultural și natural din zonă.
- Transmiterea unui mesaj educativ anti-război în parteneriat cu Comitetul spaniol din NHCR.

Prezența a mii de luptători în Los Monegros pe un front care a rămas relativ stabil timp de doi ani a dus la construirea a tot felul de fortificații în relieful complex al zonei. Acest prim circuit al memoriei istorice, „El Frente de los Monegros”, scoate în evidență viața pe linia frontului și rezistența din spatele ei. Pe lângă Cueva del Castillo, itinerariul îi conduce pe vizitatori la mormântul lui José Ramón Arana din cimitirul satului și în sate vecine cum ar fi Torralba, Robres, Alcubierre, Leciñena, Perdiguera, Villamayor de Gállego, Farlete și Monegrillo.

Resurse necesare

Reabilitarea inițială (2012): 59.000 €. Iluminatul de muzeu (2020): 50.700 €.

Sunt disponibile tururi ghidate de luni până vineri, efectuate de angajații municipalității. În

The Cueva del Castillo air-raid shelter was an underused resource in the small village of Monegrillo, which has only 400 inhabitants. The municipal council rehabilitated the shelter, adding museographic lighting and sound effects to recreate the bombings in the village during the Spanish Civil War. The project has three main aims:

- Revive the village’s ‘historical memory’ and heritage in a manner that respects the residents of Monegrillo who experienced that dramatic time.
- Promote the use of an existing resource to encourage tourism and activate local commerce. The shelter acts as a magnet for visitors, offering opportunities to showcase other cultural and natural heritage assets in the area.
- Convey an educational anti-war message in partnership with the Spanish Committee for UNHCR.

The presence of thousands of fighters in Los Monegros on a front that remained practically stable for almost two years led to the construction of all kinds of fortifications amid the area’s complex relief. This first historical memory circuit, ‘El Frente de los Monegros’, highlights traces of life on the front line and resistance at the rear. As well as the Cueva del Castillo, the route takes visitors to José Ramón Arana’s tomb in the village cemetery and to nearby villages such as Torralba, Robres, Alcubierre, Leciñena, Perdiguera, Villamayor de Gállego, Farlete and Monegrillo.

Resources needed

Initial rehabilitation (2012): €59,000. Museumisation (2020): €50,700.

Guided tours are available from Monday to Friday and are led by municipal employees. At

weekend, acestea sunt efectuate de consilieri locali și de un stagiar de la Școala de Turism. Costul biletelor este de 1 euro. 50% din costul biletelor este alocat întreținerii sitului, iar restul de 50% unei cauze caritabile: UNHCR, Înalțul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite.

Dovezi ale succesului

În ciuda restricțiilor impuse de pandemia COVID-19 în februarie 2021, peste 1000 de grupuri cu aproximativ 500 de persoane au vizitat situl de la deschiderea sa.

S-a observat și o creștere a activității afacerilor locale.

Succesul inițiativei a însemnat că noi proiecte de turism au fost lansate în sat (ghidajul turistic, trasee de drumetii și mountain biking), care contribuie la dezvoltarea economică a zonei.

Dificultăți întâmpinate

A fost dificilă stabilirea unui program pentru tururile ghidate, dar problema a fost rezolvată prin colaborarea la nivel de municipiu și un parteneriat cu Școala de Turism din Zaragoza.

Potențial pentru învățare sau transfer

Această inițiativă satisface diferite nevoi ale comunității locale, restaurarea unei valori de patrimoniu care face parte din memoria istorică a satului, creând o atracție turistică și servind ca proiect pilot pentru un circuit care stabilește sinergii între satele din Monegros și trecutul comun din Războiul Civil Spaniol.

Inițiativele de a prezenta și de a explica trecutul locului pot declanșa modificarea comunității locale. În acest caz, succesul inițiativei a condus la noi proiecte de turism cum ar fi ghidajul turistic, itine-

weekends, they are led by local councillors and an intern from the Tourism School. Tickets cost €1. 50% of the entry fee goes to site maintenance and 50% to a charitable cause: UNHCR, the United Nations High Commissioner for Refugees.

Evidence of success

Despite the restrictions imposed due to the COVID-19 pandemic in February 2021, more than 100 groups comprising around 500 people have visited the site since it opened.

An increase in activity has been observed by local businesses.

The success of the initiative has meant that new tourism projects are already being launched in the village (tourist audio guide, hiking trails and mountain biking), which contribute to the area's economic development.

Difficulties encountered

It was difficult to establish a schedule for the guided tours but this issue has been resolved through municipal collaboration and a partnership agreement with Zaragoza Tourism School.

Potential for learning or transfer

This initiative meets different needs in the local area, restoring a heritage asset that forms part of the village's historical memory, creating a tourist attraction and serving as a pilot project for a circuit establishing synergies between Monegros villages with a shared past in the Spanish Civil War.

Initiatives to showcase and explain a place's past can trigger change in the local community. In this case, the success of the initiative led to new tourism projects such as a tourist audio

*Cueva del Castillo, Monegrillo, Zaragoza.
Monegrillo City Council*

*Interior of Cueva del Castillo, Monegrillo, Zaragoza.
Monegrillo City Council*

rarii de drumeții și mountain biking, produse gastronomice etc. pentru că localnicii au profitat de ocaziile oferite de noua atracție turistică. Această inițiativă face și parte dintr-un proiect mai mare, prin care se intenționează conectarea mai multor sate pe un itinerariu tematic despre Războiul Civil Spaniol.

WEB

<http://www.monegrillo.es/refugio-antiaereo-cueva-castillo-63.html>

guide, hiking and mountain biking routes, gastronomic products, etc. as local residents seized the opportunities offered by the new tourist attraction.

This initiative is also part of a larger project, which plans to connect several villages on a thematic route about the Spanish Civil War.

WEB

<http://www.monegrillo.es/refugio-antiaereo-cueva-castillo-63.html>

Cueva del Castillo, Monegrillo, Zaragoza. Monegrillo City Council

Los Bañales: managementul patrimoniului cultural din orașul roman

Los Bañales: cultural heritage management at a Roman city

Din 2008, Fundación Uncastillo lucrează la un proiect comprehensiv de management al patrimoniului din orașul roman din Los Bañales în Uncastillo, una dintre cele mai importante ruine romane din nordul Spaniei. Proiectul din Los Bañales se bazează pe activitatea intensă de cercetare, cu prospectări arheologice anuale și campanii de săpături arheologice. În ultimii ani, a devenit și un model de implicare a comunității în recuperarea și revitalizarea siturilor de patrimoniu.

Un program comprehensiv de management al patrimoniului a fost dezvoltat pe baza a trei piloni: recuperarea sitului de patrimoniu, asigurarea managementului cultural și folosirea sitului ca resursă pentru dezvoltarea locală.

Orașul roman este un spațiu de locuit unde sunt organizate activități de furnizare a unor resurse care să asigure sustenabilitatea proiectului și să elimine ideea că produsele arheologice se bazează numai pe cicluri scurte de cercetare. Au fost folosite zilele tematice și zilele porților deschise, conferințe ca spații pentru transferul de cunoaștere și ca puncte de referință, precum și evenimente și publicații pentru a pune comunitatea în contact strâns cu situl care fusese aproape complet abandonat la începerea proiectului în 2008.

Resurse necesare

Cea mai mare parte a fondurilor provine de la Fundación Uncastillo, cu mici contribuții de la satele din apropiere, cu sprijin științific din partea Universității din Navarra și din campanii de crowdfunding pentru proiecte specifice. Costul anual mediu al proiectului depășește 40.000€.

Since 2008, Fundación Uncastillo has been working on a comprehensive heritage management project in the Roman city of Los Bañales in Uncastillo, one of the most important Roman remains in northern Spain. The project in Los Bañales is based on intensive research activity, with annual archaeological prospecting and excavation campaigns. In recent years, it has also become a model of community engagement in safeguarding and revitalisation of heritage sites.

A comprehensive heritage management programme has been developed on the basis of three main pillars: recovering the heritage site, providing cultural management and using the site as a resource for local development.

The Roman city is a living space where activities are organised to provide resources to ensure the project's sustainability and to eradicate the idea that archaeological projects are based solely on short research cycles. Thematic and open days, conferences as spaces for knowledge transfer and benchmarking, and events and publications have been organised to bring the community into closer contact with a site that was almost completely abandoned when the project began in 2008.

Resources needed

The bulk of the funding for the project is provided by Fundación Uncastillo, with small contributions from nearby villages, scientific support from the University of Navarra and crowdfunding campaigns for specific projects. The average annual cost of the project exceeds €40,000.

Dovezi ale succesului

Proiectul este recunoscut ca fiind unul dintre cele mai interesante situri arheologice deschise pentru public și atrage anual în medie 4.000 de vizitatori.

Volumul materialului educativ și istoric produs a făcut din Los Bañales unul dintre cele mai importante situri romane din circuitele de cercetare, cu un număr mare de urmăritori pe platformele sociale.

În 2018, Los Bañales a primit Premiul internațional Sísifo acordat anual de Universitatea din Córdoba, iar în 2019, a fost finalist la premiile pentru Cea mai bună experiență turistică din Aragon.

Dificultăți întâmpinate

Principala dificultate a constat în combinarea cercetării arheologice cu revitalizarea culturală, ceea ce a făcut situl sustenabil din punct de vedere economic prin colaborarea cu diferiți parteneri și sponsori, în timp ce se asigură conservarea ruinelor.

Potențial pentru învățare sau transfer

Arheologia este privită de obicei ca o activitate de cercetare izolată de comunitate și incapabilă să producă un impact dincolo de scurte campanii de săpături arheologice vara. Proiectul implementat de Fundación Uncastillo din Los Bañales a extins activitatea arheologică din sit în timpul anului, iar descoperirile sunt raportate imediat ca urmare a unei politici de comunicare deschisă. Scopul acestei politici este de a atrage

Evidence of success

The project is recognised as one of the most interesting archaeological sites open to the public and attracts an average of 4,000 visitors per year.

The volume of educational and historical material produced has made Los Bañales one of the most prominent Roman sites in research circuits, with the highest number of followers on social media.

In 2018, Los Bañales was awarded the annual international Sísifo Prize from the University of Córdoba and in 2019, it was a finalist in the awards for Best Aragon Tourist Experience.

Difficulties encountered

The main challenge encountered has been to combine archaeological research with cultural revitalisation, making the archaeological site economically sustainable by working with all kinds of partners and sponsors while ensuring that the remains are preserved.

Potential for learning or transfer

Archaeology has commonly been perceived as a research activity that is shut off from wider society and incapable of generating an impact beyond short summer excavation campaigns. The project implemented by Fundación Uncastillo in Los Bañales has extended archaeological work at the site throughout the year and developments are reported almost as soon as they happen via an open communication policy. The

Aerial view of the archaeological site of Los Bañales. Uncastillo, Zaragoza. Fundación Uncastillo

interesul asupra proiectului și de a obține resurse prin donații, precum și de a modifica dinamica socială care stă la baza percepțiilor despre posibilitățile sitului. Combinarea inițiativelor de cercetare de la nivelul universității cu proiectele de management de patrimoniu a dus la crearea unui model comprehensiv de management de patrimoniu care poate reprezenta o sursă de inspirație pentru siturile arheologice din zonele rurale amenințate de depopulare.

WEB

<https://www.fundacionuncastillo.com/>

aim of this policy is to raise awareness of the project and obtain resources via patronage, as well as to change the social dynamics underpinning perceptions of the site's possibilities. Combining university-led research initiatives with heritage management projects has led to the creation of a comprehensive heritage management model that could serve as inspiration for archaeological sites in rural areas threatened by depopulation.

WEB

<https://www.fundacionuncastillo.com/>

Aerial view of the acueduct of Los Bañales. Uncastillo, Zaragoza. Fundación Uncastillo

Festivalul de muzică veche din Daroca și cursuri

Daroca Early Music Festival and courses

În prima săptămână din august în fiecare an începând din 1979, Daroca a devenit capitala mondială a muzicii compuse înainte de 1750.

La festivalul de muzică veche participă o listă selectă de profesori de muzică și studenți din lumea întreagă care asistă la o serie de evenimente de tipul master class. Atmosfera evenimentului este extraordinară. Muzica de la aceste cursuri și repetiții poate fi ascultată din orice colț al orașului și zeci de tineri se adună pentru a se bucura de o săptămână intensă de muzică și bucurie de a trăi. Vizitând bisericile locale, nu este exclus să asistăm la o repetiție sau la un curs; dacă nu perturbă evenimentul, vizitatorii pot rămâne să asculte.

Festivalul este organizat de mai multe instituții publice de la diverse situri de patrimoniu, inclusiv biserici, unde se țin serii de concerte și cursuri de specialitate.

Aceste cursuri de zece zile adună peste 150 de studenți și pot fi împărțite în zece specialități.

În medie, se organizează șapte concerte pentru publicul larg în diferite situri arheologice – bisericile San Juan, San Miguel și Colegiata de Santa María – ținute de interpreți de muzică veche cunoscuți.

Evenimentul îmbină un scop cultural foarte specializat – cursuri de muzică veche – cu activități pentru publicul larg și permite folosirea clădirilor de patrimoniu. Este, de asemenea, o săptămână importantă pentru activitatea turistică din oraș.

Resurse necesare

Bugetul anual al evenimentului este de 58.000 €, fonduri care provin de la diverși sponsori. Contribuția lor permite oferirea gratuită a билетelor pentru publicul larg (sunt puse la dispoziție chiar și autobuze gratuite din cel mai apropiat oraș, Zaragoza), iar taxele pentru

During the first week of August every year since 1979, Daroca has become the world capital of music composed before 1750.

The early music festival welcomes a select list of music teachers and students from around the world to attend a series of master classes. The atmosphere at the event is quite extraordinary. Music from the classes and rehearsals can be heard from every corner of the city and dozens of young people gather to share an intense week filled with music and conviviality. It is not uncommon to visit one of the local churches and find a rehearsal or class; as long as they do not disturb the event, visitors can stay and listen.

The festival is organised by several public institutions in a variety of heritage sites, including churches, where concert series and specialist courses are held.

These ten-day courses bring together more than 150 students and are divided into ten specialties.

An average of seven concerts open to the general public are held at different heritage sites – the churches of San Juan, San Miguel and Colegiata de Santa María – featuring well-known early music performers.

The event combines a highly specialised cultural use – early music courses – with activities aimed at a more general public and allows heritage buildings to be used. It is also an important week for tourism businesses in the town.

Resources needed

The annual budget for the event is €58,000, which is provided by the various sponsors. Their contribution allows tickets for the general public to be offered for free (free buses are even provided from the nearest city, Zaragoza)

cursurile ținute de specialiști pot fi reduse la 15 € de persoană.

Dovezi ale succesului

După 42 de ediții și 280 de concerte, acesta este cel mai vechi festival din Aragon. Este, de asemenea, și unul dintre cele mai renumite evenimente de muzică veche din lume. Fiecare ediție atrage în medie 3.000 de spectatori.

În timpul evenimentului, se ocupă locurile de cazare pentru turiști în oraș și în satele vecine. Festivalul este un instrument excelent pentru promovarea orașului.

Mai multe grupuri faimoase de muzică veche s-au afirmat la cursuri de-a lungul anilor.

Potențial pentru învățare sau transfer

Unul dintre elementele cheie ale festivalului este specializarea sa în muzică veche, care îl deosebește de alte utilizări mai generale ale patrimoniului cultural și pune orașul pe harta internațională a muzicii vechi.

În același timp, combinația de cursuri și concerte deschide evenimentul pentru un public mai larg, oferind posibilitatea publicului nespecialist să călătorească în Daroca pentru a se bucura de muzică veche.

Structurile neinvazive și demontabile folosite în trei biserici pentru a le transforma în săli de concert permit întreținerea și curățarea lor fără a cauza daune.

Festivalurile de acest tip nu numai că promovează folosirea siturilor de patrimoniu, ci cresc încasările pentru turismul local.

WEB

<http://musica-antigua-daroca.es>

and fees for the specialist courses to be reduced to €15 per person.

Evidence of success

After 42 editions and 280 concerts, this is the longest running festival in Aragon. It is also one of the most renowned early music events in the world. Each edition attracts an average of 3,000 spectators.

During the event, tourist accommodation in the town and neighbouring villages fills up. The festival is an excellent tool for promoting the town.

Several well-known early music groups have emerged from the courses over the years.

Potential for learning or transfer

One of the key elements of the festival is its specific specialisation in early music, which differentiates it from other cultural uses of heritage of a more general nature and positions the town on the international early music scene.

Meanwhile, the combination of courses and concerts opens the event up to a wider audience, offering an opportunity for a non-specialist public to travel to Daroca to enjoy early music.

The non-invasive, removable structures used in the three churches to transform them into concert venues ensures that they can be maintained and cleaned without causing damage.

Festivals of this kind not only promote the use of heritage sites, but also boost revenues for local tourism businesses.

WEB

<http://musica-antigua-daroca.es>

Interior of the Church of San Miguel of Daroca, Zaragoza. Daroca City Council

Muzeele din Mequinenza

Museos de Mequinenza

Muzeele din Mequinenza cuprind trei muzee din orașul Mequinenza (Zaragoza): Muzeul Mineritului, Muzeul de Istorie al Mequinenza și Muzeul Trecutului Preistoric. Scopul este de a crește interesul pentru minerit și pentru patrimoniul istoric al orașului și al vechiului oraș Mequinenza în special, care a fost parțial inundat când au fost construite două baraje pe râul Ebru. Satul era așezat între două centrale hidroelectrice, iar partea care nu a fost inundată a fost dărâmată în anii 1970. Locuitorii au construit un oraș complet nou la câțiva kilometri de cel vechi.

Muzeele din Mequinenza urmăresc, de asemenea, să scoată în evidență moștenirea artistică importantă a scriitorului Jesús Moncada și patrimoniul material și imaterial legat de cele trei râuri care curg în apropiere. Muzeele consolidează identitatea culturală a orașului și cresc rolul său de centru cultural și artistic și catalizator al dezvoltării sustenabile în regiune.

Muzeul de Istorie este găzduit de Școala María Quintana School, construită în 1927, care a fost în trecut școala din orașul vechi Mequinenza. Clădirea a fost renovată.

Muzeul Mineritului păstrează poveștile despre mineritul și prezintă patrimoniul mineritului din bazinul carbonifer din Mequinenza, arătându-le vizitatorilor cum s-au schimbat de-a lungul secolelor sistemele folosite pentru extragerea cărbunelui. Unelte, echipamente originale și imagini de arhivă sunt prezentate în interiorul minei.

Museos de Mequinenza comprises three museum spaces in the town of Mequinenza (Zaragoza): the Mining Museum, the Mequinenza History Museum and the Prehistoric Past Museum. The aim is to raise awareness of the town's mining and historical heritage and of the Old Town of Mequinenza in particular, which was partially flooded when two dams were built on the River Ebro. The village was located between the two hydroelectric plants and the part that was not flooded was demolished in the 1970s. The inhabitants built a completely new village a few kilometres from the old one.

Museos de Mequinenza also aims to highlight the important artistic legacy of writer Jesús Moncada and the tangible and intangible heritage related to the three rivers flowing nearby. The museums enhance the town's cultural identity and boost its role as a cultural and artistic hub and driver of sustainable development in the region.

The History Museum is housed in the María Quintana School, which was built in 1927 and was once home to the schools in the Old Town of Mequinenza. The building has been rehabilitated.

The Mining Museum preserves stories of coal mining and showcases the Mequinenza coal basin's mining heritage, showing visitors how the systems used to extract coal have changed over the centuries. Tools, authentic machinery and archival images are displayed inside the mine.

Muzeul Trecutului Preistoric, care se adresează unui public mai tânăr, explorează epoca neoliticului, epoca bronzului și epoca fierului într-un singur spațiu, recreând fidel situri arheologice cum ar fi Los Castellet și Vall Major. Vizitatorii pot vedea și exemple de artă pe piatră din Mequinenza, care face parte din arta pe rocă din bazinul mediteranean și a fost declarat sit de patrimoniu mondial de UNESCO.

Orașul oferă vizitatorilor un itinerariu de drumeții sau de ciclism denumit „Camí de Sirga”, acolo unde localnicii obișnuiau să își tragă bărcile denumite „llauts” împotriva curentului râului cu ajutorul funiilor. Itinerariul circular merge paralel cu râul Ebru și confluența Aiguabarreig printre păduri de pini, stejari de carmaz, rozmarin și cimbru. Drumul trece pe lângă mai multe situri de patrimoniu industrial, inclusiv mine vechi de cărbune. În secțiunea finală, peisajul este dominat de vechi măslini și de livezi.

Resurse necesare

Muzeul are trei angajați: un director și doi ghizi.

Bugetul anual este de 15.000 € și este asigurat de Consiliul Municipal.

Este nevoie de 2.300.000 € pentru a organiza complexul muzeal.

Dovezi ale succesului

Muzeele sunt vizitate anual de 10.000 de oameni și fac parte din mai multe rețele de muzee, cum ar fi Rețeaua Globală a Muzeelor de Apă UNESCO.

The Prehistoric Past Museum, aimed at a younger audience, explores the Neolithic Age, the Bronze Age and the Iron Age in a single space with faithful recreations of archaeological sites such as Los Castellet and Vall Major. Visitors can also see examples of rock art found in Mequinenza, which forms part of the Rock Art of the Mediterranean Basin and has been declared a World Heritage Site by UNESCO.

The town offers visitors a walking or cycling route known as ‘Camí de Sirga’, where local people used to pull riverboats called ‘llauts’ against the river current using ropes. This circular trail runs parallel to the River Ebro and the Aiguabarreig confluence amid pine forests, kermes oaks, rosemary and thyme. The route passes near several industrial heritage sites, including old coal mines. In the final section, the landscape is filled with ancient olive trees and orchards.

Resources needed

Three people are employed by the museum: one director and two guides.

The annual budget is €15,000 and is provided by the municipal council.

A total of €2,300,000 was required to set up the museum complex.

Evidence of success

The museums receive 10,000 visitors per year and are part of several museum networks, such as UNESCO’s Global Network of Water Museums.

Interior of the Mine Museum, Mequinenza, Zaragoza.
Museos de Mequinenza

Potențial pentru învățare sau transfer

Dezvoltarea unei rețele de muzee pentru a administra valorile de patrimoniu ale orașului și a le prezenta într-un mod riguros și ordonat, cu un conținut adecvat pentru toate vârstele, a creat o importantă atracție culturală și turistică în zonă. Muzeul servește și ca centru cultural care găzduiește proiecte legate de istoria și memoria localității Mequinenza, precum și expoziții de artă contemporană.

WEB

www.museosdemequinenza.com

Potential for learning or transfer

The development of a network of museums to manage the town's heritage assets and present them in a rigorous, orderly manner with content suitable for all ages has created an important cultural and tourist attraction for the area. The museum also serves as a cultural centre hosting projects related to the history and memory of Mequinenza, as well as contemporary art exhibitions.

WEB

www.museosdemequinenza.com

statul federal saxony anhalt

Parcurile istorice Garden Dreams din Saxonia-Anhalt

Garden Dreams history parks in Saxony-Anhalt

În Saxonia-Anhalt se găsesc aproximativ 1.000 grădini monument. Cele mai frumoase fac parte din Rețeaua Garden Dreams.

Rețeaua Garden Dreams cuprinde 50 de parcuri și grădini istorice care reflectă istoria amenajării de grădini în Saxonia-Anhalt, de la perioada barocă până în prezent. Acestea includ o varietate de grădini: grădini de mănăstiri, grădini botanice, parcuri de castel și multe altele.

În special din 1945, multe dintre grădinile monument din Saxonia-Anhalt au fost convertite, reamenajate și întreținute în conformitate cu regulamentul pentru patrimoniu. Multe proprietăți erau necunoscute, mulți proprietari aveau sau au cunoștințe și experiență limitate în domeniul restaurării autentice din punct de vedere cultural și istoric, al exploatarea turistică și al marketingului acestor situri.

Resurse necesare

Din 2019, bugetul anual pentru administrarea Rețelei Garden Dreams este de aproximativ 100.000 euro (fonduri de la Ministerul Economiei din Saxonia-Anhalt) și încă 60.000 euro din taxele membrilor. Marketingul supra-regional este finanțat de o companie de marketing de la nivelul statului.

Dovezi ale succesului

De la înființarea rețelei, peste 60.000.000 euro au fost investiți în parcuri și grădini. Un sondaj în rândul vizitatorilor din Saxonia-Anhalt arată că 68,5% dintre turiștii care doreau să revină în regiune au menționat „parcurile și grădinile” ca motiv pentru decizia lor.

Parcurile atrag și alte infrastructuri turistice: 50 de locații găzduiesc 40 de cafenele/restaurante, circa 25 de unități de cazare, 15 magazine de suveniruri și peste 20 de muzee/expoziții.

Saxony-Anhalt is home to approximately 1,000 garden monuments, the most beautiful of which form part of the Garden Dreams Network.

The Garden Dreams Network encompasses 50 historic parks and gardens that reflect the history of garden design in Saxony-Anhalt from the Baroque period to the present day. They include a wide range of gardens: monastery gardens, botanical gardens, castle parks and many more.

Since 1945 especially, many of the garden monuments in Saxony-Anhalt have been converted, redesigned and not maintained in accordance with the heritage regulations. A lot of the grounds were also unknown. Many owners had or have little knowledge and experience of culturally and historically authentic restoration, tourism use and marketing of the sites.

Resources needed

From 2019, the annual budget for managing the Garden Dreams Network is approximately €100,000 (funded by the Ministry of Economic Affairs for Saxony-Anhalt) and an additional €60,000 in membership fees. Supra-regional marketing is funded by the state-level marketing company.

Evidence of success

More than €60,000,000 have been invested in parks and gardens since the network was founded. A survey of visitors in Saxony-Anhalt found that 68.5% of tourists who were willing to return to the region stated ‘parks and gardens’ as the reason for their return.

The parks attract other tourist infrastructure: the 50 venues are home to more than 40 cafés/ restaurants, around 25 accommodation facilities, 15 souvenir shops and more than 20 museums/exhibitions.

Potențial pentru învățare sau transfer

Gruparea grădinilor și parcurilor istorice sub o etichetă comună asigură parcurilor participante următoarele beneficii:

- o prezență comună de marketing
- o platformă pentru promovarea valorilor și evenimentelor culturale
- sprijin opțional, transfer și schimb de informații
- acces mai bun la fonduri datorită creșterii interesului și al medierii asociației.

Succesul rețelei poate fi atribuit următorilor factori:

- cooperarea dintre conservarea patrimoniului și turism
- angajamentul statului federal față de obiectivele rețelei de grădini
- comunicarea strânsă, continuă dintre actorii implicați
- cooperarea dintre proprietarii de parcuri: motivație și inspirație reciprocă.

Această abordare poate fi aplicată și altor situri de patrimoniu cultural și natural.

În combaterea schimbărilor climatice, este folositor să învățăm din sistemele de irigații din Europa de sud pentru parcurile regionale din Saxonia-Anhalt.

WEB

<https://gartentraeume-sachsen-anhalt.de/de/start.html>

Potential for learning or transfer

Bundling historical gardens and parks together under a joint label ensures that the participating parks have:

- a common marketing presence
- a platform to promote their cultural assets or events
- operational support, knowledge transfer and knowledge exchange
- better access to funding due to increased awareness and mediation by an association

The success of the network can be attributed to the following factors:

- cooperation between heritage conservation and tourism
- the federal state's commitment to the garden network's goals
- close, continuous communication between stakeholders
- cooperation between park owners: mutual motivation and inspiration

This approach may be applied to other cultural and natural heritage sites.

When it comes to coping with climate change, learning from southern European irrigation systems would be very helpful for regional parks in Saxony-Anhalt.

WEB

<https://gartentraeume-sachsen-anhalt.de/de/start.html>

Castle gardens Blankenburg.
© Gartenträume Sachsen-Anhalt e.V.

Festivalul de Jazz 2020

Jazz Festival 2020

În 2019, Festivalul de Jazz a fost organizat pentru prima dată cu sprijinul mai multor sponsori (Statul Saxonia-Anhalt, Initiative für Musik, Lotto-Toto). Festivalul are loc la Mănăstirea Jerichow, include concerte ale unor vedete internaționale și asociații muzicale regionale și a creat un nou tip de eveniment muzical în Jerichow. Pe lângă târgurile medievale, festivalul se adresează unui public interesat de cultură. Datorită strategiei de marketing și a publicității extinse (panou video, reclame în ziare, folosirea aceluiași format, reclame radio), în acest an numărul de vizitatori a crescut. Mulți fuseseră prezenți la festival în 2019 și au revenit la a doua ediție a festivalului de la Jerichow. Calitatea artiștilor atrage un public larg, festivalul de Jazz de la Jerichow devenind astfel un punct de referință în calendarul evenimentelor de jazz de înaltă clasă din Germania.

Resurse necesare

Pentru organizarea festivalului este nevoie de un buget de aproximativ de 78.000 euro. Fondurile provin dintr-o varietate de surse (fonduri publice, fonduri și contribuții personale). În organizarea evenimentului sunt implicate în jur de 25 de persoane (Stiftung Kloster Jerichow, voluntari, companii externe).

Dovezi ale succesului

În 2020, au fost prezenți la eveniment în jur de 900 de invitați/participanți, un număr mare de vizitatori revenind în aceste locuri. Pentru mulți artiști, era primul concert din 2020 deoarece sectoarele managementului cultural și de evenimente au suferit masiv din cauza măsurilor de sănătate publică adoptate ca răspuns la pandemie. Evenimentul consolidează locurile de muncă existente și este foarte apreciat de localnici. Cu o arie teritorială largă, cea de-a

In 2019, the Jazz Festival was held for the first time with support from several sponsors (State of Saxony-Anhalt, Initiative für Musik, Lotto-Toto). The festival takes place at Jerichow Monastery, hosting concerts by international stars and regional music associations and establishing a new kind of musical event in Jerichow. Besides the medieval markets, the festival is aimed at an audience with an interest in culture. Due to the targeted marketing strategy and broad-based advertising (video board, newspaper advertisements, use of the same layout, radio clips), large numbers of visitors attended the festival this year. Many of the visitors had already participated in the festival in 2019 and came back to be part of the second festival in Jerichow. The quality of the artists attracts a large audience to the event at the monastery. Jerichow Jazz Festival has become a fixture on Germany's calendar of high-class jazz events.

Resources needed

A budget of approximately €78,000 is required to organise the festival. Funds are obtained from a variety of sources (public funds, own funds and own contribution). Around 25 people are directly involved in organising the event (Stiftung Kloster Jerichow, volunteers, external companies).

Evidence of success

In 2020, around 900 guests/participants attended the event. There were large numbers of returning visitors. For many artists, it was their first concert in 2020 as the culture and event management sectors have suffered greatly due to the public health measures adopted in response to the pandemic. The event strengthens existing jobs and is highly appreciated by local residents. It has a large catchment area. The third Jazz Festival took place from 13 August

treia ediție a Festivalului de Jazz s-a desfășurat în perioada 13 - 15 august 2021 și a atras sute de invitați/participanți.

Potențial pentru învățare sau transfer

Acest tip de eveniment oferă o bună ocazie de a consolida muzica și cultura în zonele rurale. Mănăstirea este spațioasă și se află într-o zonă puțin populată – acesta ar fi putut fi un dezavantaj în vremuri „normale”, dar este un atu în timpul pandemiei, pentru că asigură distanțare socială pentru sute de oameni. Experiența muzicii live este foarte apreciată de artiști/muzicieni și de public în aceste vremuri dificile.

WEB

<https://www.kloster-jerichow.de/279/erleben-geniessen/jazz-festival>

2021 to 15 August 2021 and was again attended by several hundred guests/participants.

Potential for learning or transfer

This type of event offers a good opportunity to boost music and culture in rural areas. The monastery has lots of space and is located in a sparsely populated area – this could be a disadvantage in ‘normal’ times but it is beneficial during the pandemic to ensure safe distancing for hundreds of people.

Live music experiences are greatly appreciated by both artists/musicians and the audience during this difficult time.

WEB

<https://www.kloster-jerichow.de/279/erleben-geniessen/jazz-festival>

Jazz in Jerichow 2021.
© Andreas Lander

Jazz in Jerichow 2021.
© Andreas Lander

Cardul și Traseul de autobuz pentru patrimoniul mondial

World Heritage Card and World Heritage Bus Route

Cardul pentru patrimoniul mondial și Traseul de autobuz pentru patrimoniul mondial acoperă patru situri UNESCO: Monumentul memorial al lui Luther din Wittenberg, clădirea Bauhaus din Dessau, Regatul Grădinilor din Dessau-Wörlitz și Rezerva Biosferei Elba Centrală.

Aceste patru situri UNESCO unice în lume și-au unit forțele prin rețeaua de marketing Luther | Bauhaus | Regatul Grădinilor din 2004. Acest lucru a adus niveluri de colaborare turistică fără precedent, permițând vizitatorilor să experimenteze o varietate de situri de patrimoniu din regiune.

Cardul pentru patrimoniul mondial vă asigură un ghid turistic și o hartă cu informații detaliate despre toate serviciile pe care le puteți folosi cu Cardul pentru patrimoniul mondial. De asemenea, veți afla mai multe despre orașele și siturile din Patrimoniul Mondial, dar și sfaturi valoroase pentru șederea în regiune.

Există două tipuri de Card pentru patrimoniul mondial: un card de 24 de ore (19,90 euro) și un card de 3 zile (39,99 euro). Pentru ambele tipuri, există o variantă pentru adulți și una pentru copii (5-14 ani).

În primăvara anului 2020, a fost modernizată o linie de autobuz pentru a deveni Linia de patrimoniu mondial. Traseul de autobuz pentru patrimoniul mondial este disponibil turiștilor și locuitorilor și pleacă o dată pe oră.

Combinăția dintre o serie de atracții încurajează turiștii să stea mai mult în regiune și stimulează turismul rural.

Cardul și autobuzul permit turiștilor să viziteze o selecție prețioasă de valori de patrimoniu material și imaterial, care combină cultura și natura.

Ambele practici încurajează vizitatorii să călătorească într-un mod mai sustenabil: turiștii pot explora regiunea de patrimoniu mondial pe bicicletă, pe jos sau cu barca.

The World Heritage Card and World Heritage Bus Route cover four UNESCO sites: Luther Memorial in Wittenberg, Bauhaus Dessau, Garden Kingdom Dessau-Wörlitz and Middle Elbe Biosphere Reserve.

These four UNESCO sites, which are unique in the world, joined forces via the Luther | Bauhaus | Garden Kingdom marketing network in 2004. This has led to unprecedented levels of tourist cooperation, enabling tourists to experience the variety of heritage sites in the region.

With the World Heritage Card, you will receive a travel guide and a map containing detailed information about all the services you can use with the World Heritage Card. You will also learn more about the cities and sites in the World Heritage Region and find valuable tips for your stay.

There are two types of World Heritage Card: a 24-hour card (€19.90) and a 3-day card (€39.99). For both types, there is an adult and a children's card (5-14 years).

In spring 2020, an existing bus line was upgraded to become the World Heritage Line. The World Heritage Bus is available to tourists and residents and leaves hourly.

The combination of a series of attractions encourages tourists to stay longer in the region and boosts rural tourism.

The card and the bus enable tourists to visit an outstanding selection of tangible and intangible heritage, combining both culture and nature.

Both practices encourage visitors to travel in a more sustainable manner: people can explore the World Heritage Region by bike, on foot or by boat.

The bus offers environmentally friendly collective travel and reduces individual travel by private car.

Autobuzul oferă transport în comun prietenos cu mediul și reduce numărul celor care folosesc automobilul personal.

Resurse necesare

Cardul pentru patrimoniul mondial:

- contribuție anuală pentru marketing de la parteneri și membri ai asociației de turism: 261,80 € (brut) sau 297,50 € (brut) pentru non-membri (115 parteneri în total)
- nu există finanțare publică

Autobuzul pentru patrimoniul mondial:

- finanțare publică de la autoritățile statului Saxonia Anhalt

Dovezi ale succesului

Cardul pentru patrimoniul mondial:

Până astăzi, au fost vândute circa 15.000 carduri.

Numărul de parteneri a crescut de la 86 la 115.

Rețeaua de parteneri este în creștere: acum include ADAC, asociații, carduri partenere Harz - Card, WeimarCard, ThuringiaCard, AboCard Plus și alți parteneri de marketing.

Autobuzul pentru patrimoniul mondial:

În districtul Wittenberg, s-au amplasat 64 de noi indicatoare în stațiile de autobuz cu semnul distinct al traseului pentru patrimoniul mondial, plăcuțe cu intervalul orar al autobuzelor, precum și panouri informative. În plus, au fost marcate opt stații de autobuz.

Resources needed

For the World Heritage Card:

- annual marketing contribution from partners and members of the tourism association of €261.80 (gross) or €297.50 (gross) for non-members (115 partners in total)
- no public funding

For the World Heritage Bus:

- public funding from the State of Saxony-Anhalt

Evidence of success

World Heritage Card:

To date, around 15,000 cards have been sold.

The number of partners has already increased from 86 to 115.

The partner network is growing: it now includes the ADAC, associations, partner cards Harz-Card, WeimarCard, ThuringiaCard, AboCard Plus and other marketing partners.

World Heritage Bus:

In the Wittenberg district, 64 new bus stop signs have already been erected with the World Heritage Line marking and timetable boxes displaying the World Heritage Line poster and bus display. In addition, eight bus stops have been labelled.

Market place in Wittenberg.
© Uwe Weigel

Georgen-Garden in Dessau.
© Uwe Weigel

Potențial pentru învățare sau transfer

Cooperarea dintre partenerii regionali stimulează turismul cultural și natural din zonele rurale și poate fi aplicată și în alte regiuni la un cost redus.

WEB

<https://welterbecard.de/>

Potential for learning or transfer

Cooperation between regional partners boosts cultural and nature tourism in rural areas and can be applied to other regions at a low cost.

WEB

<https://welterbecard.de/>

Tour in Dessau-Rosslau.
© Uwe Weigel

Pădure de patrimoniu natural din Blankenburg (regiunea Harz Centrală)

Natural heritage forest in Blankenburg (Middle Harz region)

Pădurea de patrimoniu natural din Blankenburg se caracterizează prin zone limitrofe în care crește pădure autohtonă, cu un procent ridicat de copaci mai bătrâni de 60 de ani.

În 2011, Fundația pentru Mediu, Natură și Protecția Climei din Saxonia-Anhalt (SUNK) a primit peste 2.000 de hectare de pădure valoroasă de la guvernul federal. Pe lângă măsuri de conversie forestieră, protecția proceselor ecologice are prioritate în pădurea de patrimoniu natural, adică pădurea este lăsată să se dezvolte natural. Pădurea de patrimoniu natural este deja un refugiu pentru multe specii protejate, cum ar fi barza neagră și râsul. Din 2020, fundația urmărește activ să crească vizibilitatea pădurii de patrimoniu natural și să o facă mai accesibilă diferitelor categorii de public prin turism moderat și un flux ghidat de vizitatori.

În parteneriat cu un binecunoscut apicultor din zonă, ale cărui albine produc miere din polenul plantelor de la baza pădurii, a fost creat un nou produs regional: mierea de pădure de patrimoniu natural. Mierea atrage atenția asupra regiunii și asupra pădurii de patrimoniu natural. De asemenea, oferă posibilități pentru alte activități educative: tururi ghidate pentru clase de elevi și instituții educative, dar pot fi organizate și evenimente mai generale în colaborare cu apicultorul.

Pentru a dezvolta și mai mult cunoștințele oamenilor despre pădure și a atrage tinerii spre natură și activitățile în aer liber, pădurea a primit propria zi de temă virtuală pe canalele fundației de pe platformele sociale.

Resurse necesare

Doi coordonatori de proiect se ocupă de dezvoltarea pădurii. Pentru a implementa proiecte de marketing, este nevoie de personal

The natural heritage forest in Blankenburg is characterised by contiguous areas of native forest growth, with a high proportion of trees older than 60 years.

In 2011, the Saxony-Anhalt Environment, Nature and Climate Protection Foundation (SUNK) received more than 2,000 hectares of valuable forest from the federal government. As well as silvicultural conversion measures, process protection takes priority in the natural heritage forest, i.e. the forest is to be left to develop naturally. The natural heritage forest is already a refuge for many protected species, such as the black stork and the lynx. Since 2020, the foundation has been actively working to make the natural heritage forest more visible and experienceable for different target groups through gentle tourism and a guided visitor flow.

As part of a partnership with a well-known regional beekeeper, whose bees produce honey from the nectar of plants in the foundation forest, a new regional product has been created: natural heritage forest honey. The honey serves to draw attention to the region and to the natural heritage forest. It also offers opportunities for further environmental education activities: guided tours with school classes and educational institutions, as well as more general events, can be organised in collaboration with the beekeeper.

In order to further develop people's knowledge of the forest and attract interest from young people in nature and the outdoors, the forest was given its own digital theme day on the foundation's social media channels.

Resources needed

Two project coordinators take care of the forest's development. To set up marketing projects, staff with experience, knowledge, contacts

cu experiență, cunoștințe, contacte și abilități organizatorice (8 ore pe săptămână), precum și de suport din partea managerului de comunicare sau care se ocupă de platformele sociale (6-8 ore pe săptămână).

Dovezi ale succesului

Acesta s-a dovedit un exemplu de bune practici deoarece combină multe aspecte diferite: să ajungă la un public și grup țintă mai larg pentru a explica ce înseamnă o pădure de patrimoniu natural, să crească interesul pentru conservarea speciilor, să atragă atenția asupra importanței albinelor pentru ecosistem și să dea oamenilor informații despre cum putem proteja albinele și ecosistemul.

Prin plimbările virtuale, oferim oamenilor care nu cunosc pădurea o impresie despre refugiul biodiversității.

Potențial pentru învățare sau transfer

Și alte regiuni pot învăța din acest exemplu de bune practici deoarece atrage vizitatori și oameni care nu cunosc proiectul. Lucrând cu un partener renumit din regiune, putem face schimb de capacități și putem asigura succesul inițiativei. Acest tip de parteneriate ne-a permis să aflăm noi idei și opinii, care pot fi utile și reprezintă un plus pentru proiectul nostru.

WEB

<https://www.sunk-lsa.de/nationales-naturerbe/naturerbewald-blankenburg>

and organisational skills are required (8 hours per week), alongside support from a communication or social media manager (6-8 hours per week).

Evidence of success

This has proven to be a good practice because it combines many different aspects: reaching a larger audience and target group to explain what a natural heritage forest is, raising awareness of species conservation, drawing attention to the importance of bees for our ecosystem and giving people information on how to protect them and our ecosystem.

Through our digital hikes, we offer people who are unfamiliar with our forest an impression of a biodiversity refuge.

Potential for learning or transfer

This practice may be interesting for other regions to learn from because it helps attract visitors and people who are unfamiliar with the project. By working with a well-known partner from the region, you can share capacity and make the practice a success. These kinds of partnerships also allow you to receive new ideas and opinions, which can be helpful and represent a great addition to your own project.

WEB

<https://www.sunk-lsa.de/nationales-naturerbe/naturerbewald-blankenburg>

*Natural heritage forest in Blankenburg.
© Eric Fresia*

Itinerariul stilului romanic

The Route of the Romanesque

Itinerariul stilului romanic a fost lansat pentru a atrage atenția asupra diversității monumentelor arhitectonice medievale din regiunea Saxonia-Anhalt.

Itinerariul stilului romanic a fost lansat în 1993 pentru a atrage atenția asupra diversității monumentelor arhitectonice medievale și a oferi un context istoric pentru perioada dintre anii 950 și 1250 în regiunea care astăzi se numește Saxonia-Anhalt. Itinerariul stilului romanic este una dintre cele mai de succes zece itinerarii turistice din Germania.

De la inaugurarea sa în 1993, a reprezentat o destinație de patrimoniu pentru turismul educativ, pentru iubitorii de artă și pentru pasionații de istorie.

Din 2007, itinerariul face parte din mai multe rețele din Europa și din Itinerariul Cultural European TRANSROMANICA coordonat de Consiliul European. În 2008, a devenit parte din Rețeaua Germană de Drumuri de Vacanță.

Itinerariul stilului romanic acoperă peste 1.000 km într-un traseu circular prin Saxonia-Anhalt, formând cifra opt cu capitala de stat Magdeburg la intersecția celor două bucle și conectând 88 de clădiri în stil romanic.

Ca un șir de perle, mănăstiri și catedrale, vistierii, biserici din sate, castele și palate sunt martorii contemporani ai unei perioade revoluționare din istoria Germaniei și a Europei din Evul Mediu.

Între anii 950 și 1250, regiunea care este astăzi Saxonia-Anhalt s-a dezvoltat într-un centru politic și cultural european sub dinastia ottoniană. Spendoarea și diversitatea acestei moșteniri dint-o perioadă de înflorire s-a păstrat în Saxonia-Anhalt mai bine decât în orice alt stat federal.

The Route of the Romanesque was launched to draw attention to the diversity of medieval architectural monuments in the Saxony-Anhalt region.

The Route of the Romanesque was launched in 1993 to draw attention to the diversity of medieval architectural monuments and provide a historical insight into the period between 950 and 1250 in what is now Saxony-Anhalt. The Route of the Romanesque is one of the ten most successful tourist trails in Germany.

Since its launch in 1993, it has been a heritage destination for educational tourists, art lovers and history buffs.

Since 2007, the route has been networked throughout Europe and is part of the European Cultural Route TRANSROMANICA overseen by the Council of Europe. In 2008, it became part of the German Holiday Road Network.

The Route of the Romanesque covers more than 1,000 km in a circular route through Saxony-Anhalt, forming a figure of eight with the state capital Magdeburg as the intersection and connecting 88 selected buildings from the Romanesque era.

Lined up like a string of pearls, monasteries and cathedrals, treasure chambers, village churches, castles and palaces emerge as contemporary witnesses to a ground-breaking era in German and European history in the Middle Ages.

Between 950 and 1250, the region that is now Saxony-Anhalt developed into a European political and cultural hub under Ottonian rule. More than in almost any other federal state, the legacy of this heyday has been preserved in Saxony-Anhalt in all its splendour and diversity.

Resurse necesare

Este nevoie de circa 100.000 euro pentru a administra rețeaua în fiecare an, fără a include costurile de marketing (Corporația de investiții și marketing Saxonia-Anhalt, IMG)..

Dovezi ale succesului

Itinerariul stilului romanic atrage peste 1,5 milioane de vizitatori din Germania și din afara țării în fiecare an.

Potențial pentru învățare sau transfer

Itinerariul stilului romanic face parte din rețeaua germană de trasee turistice și face schimb de cunoștințe cu acestea.

Asociația de turism din Saxonia-Anhalt/Itinerariul stilului romanic oferă pregătire suplimentară pentru tururi ghidate în turismul cultural și sustenabilitate, organizează ziua turului ghidat și promovează voluntariatul în cooperare cu asociația pentru patrimoniu cultural (Landesheimatbund).

WEB

<https://www.strassederromanik.de/>

Resources needed

Around €100,000 are needed to manage the network each year, excluding marketing costs (Investment and Marketing Corporation Saxony-Anhalt, IMG).

Evidence of success

The Route of the Romanesque attracts more than 1.5 million visitors from Germany and beyond each year.

Potential for learning or transfer

The Route of the Romanesque is part of the network of German tourist trails and shares knowledge with them.

The Saxony-Anhalt/Route of the Romanesque tourism association offers additional training for tour guides in cultural tourism and sustainability, holds a tour guide day and promotes voluntary work in cooperation with the cultural heritage association (Landesheimatbund).

WEB

<https://www.strassederromanik.de/>

Stiftskirche in Gernrode.
© Anja Koch

Santa Maria de Proendos in Sober.
© Deputacion de Lugo

Mănăstirea & muzeul virtual ('Kloster virtuell')

Virtual monastery & museum ('Kloster virtuell')

Restricțiile impuse de pandemia de COVID-19 (limitarea locurilor, restrângerea programului, măsurile de igienă) au impus regândirea și accelerarea proceselor de digitalizare. Acum puteți descoperi istoria mănăstirii din Michaelstein printr-un click fără a părăsi canapeaua și puteți face un tur al expoziției de muzică.

„Kloster Virtuell” este mai mult decât un tur standard la 360 de grade. Camera 3D oferă vizitorului o experiență intensă și numeroase materiale video de specialitate pentru a îmbogăți experiența turului.

Beneficiarii includ clase de elevi care pot folosi muzeul virtual ca un spațiu extracurricular de învățare în propria clasă. Din punct de vedere al accesibilității, cei cu probleme de mobilitate care nu pot intra în clădire din cauza scărilor pot acum să viziteze muzeul. Inițiativele din domeniul turismului cultural virtual pot fi folosite și ca un mijloc de publicitate la nivel supraregional sau internațional.

Resurse necesare

La pandemia de la COVID-19 trajo consigo canPandemia de COVID-19 a dus la anulări de evenimente, deci fondurile noastre au putut fi folosite în alte scopuri. Costul unui scanner 3D și al producției de film n-a depășit câteva zeci de mii de euro.

Dovezi ale succesului

Muzeul Mănăstirii Michaelstein depinde de turismul din Munții Harz. Numărul mare de vizitatori vara contrastează cu numărul mic din perioada iernii. În jur de 7.000 de vizitatori au rezervat prin Kloster Virtuell începând cu 4 decembrie, adică în jur de o treime din numărul total al vizitatorilor într-un an normal. Inițiativa virtuală, tururile online și campania publicitară pentru aceasta au atras atenția asupra mănăstirii.

The restrictions imposed due to the COVID-19 pandemic (capacity limits, restricted opening hours, hygiene measures) required a rethink and an acceleration of digitisation processes. You can now discover the history of the monastery in Michaelstein at the click of a mouse from the comfort of your sofa and go on an adventure tour of the music exhibition.

‘Kloster Virtuell’ is much more than just a standard 360-degree tour. The 3D room offers a more intense visitor experience and numerous expert videos enrich the tour.

Beneficiaries include school classes who can use the virtual museum as an extracurricular learning space in their own classroom. In terms of accessibility, people with mobility problems who could not enter certain areas of the building due to stairs can now visit the museum. Virtual cultural tourism initiatives can also be used as a supraregional or international advertising medium.

Resources needed

The COVID-19 pandemic led to event cancellations, so own funds could be used elsewhere. The cost of the 3D scan and film production ran into the low five figures.

Evidence of success

The Michaelstein Monastery Museum is highly dependent on tourism in the Harz Mountains. Strong visitor numbers in summer contrast with low numbers in winter. Around 7,000 visitors have booked through the Kloster Virtuell since 4 December, corresponding to around one-third of the total visitors for a normal year. The virtual initiative, online tours and corresponding advertising campaign have raised awareness of the monastery considerably.

Potențial pentru învățare sau transfer

Muzeul virtual poate fi transferat cu ușurință în orice muzeu mare, mediu sau mic. Se pot folosi puncte de marcaj pentru a oferi informații sub formă de text, imagini sau clipuri video. Zonele individuale pot fi descrise sub formă de text pentru a da o perspectivă de ansamblu asupra planurilor de amplasare. Punctele de marcaj pot fi create în culori diferite care să indice vizual utilizatorilor în ce formă sunt disponibile informațiile. Cu ajutorul unui scanner 3D, muzeul poate decide bugetul disponibil.

WEB

<https://www.kloster-michaelstein.de/>

Potential for learning or transfer

The virtual museum can easily be transferred to any large, medium or small museum. Tag points can be used to provide information in text, images or video. Individual areas can be covered in text to give a quick overview on the floor plans. The tag points can be created in different colours to visually indicate to users what form of information is available. With the 3D scan, it is up to the museum to decide what budget they have available.

WEB

<https://www.kloster-michaelstein.de/>

*"Kloster virtuell", Michaelstein. Perspective 1.
© Kloster Michaelstein*

*"Kloster virtuell", Michaelstein. Perspective 2.
© Kloster Michaelstein*

*"Kloster virtuell", Michaelstein. Perspective 3.
© Kloster Michaelstein*

**MODELE
DE
MANAGEMENT
PENTRU
PATRIMONIUL
RURAL
UNIC**

MOMAR
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund